

วจนกรรมการตำหนินักเรียนของครูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
Reprimand of Teachers towards Students in Three Southern
Border Provinces in Thailand

วิฑูรย์ เมตตาจิตร

Vitoon Mettajit

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณเฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Arts in Thai
Prince of Songkla University

2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์   วจนกรรมการตำหนักเรียนของครูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
 ผู้เขียน   นายวิฑูรย์ เมตตาดิจิตร
 สาขาวิชา   ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....

.....ประธานกรรมการ

(ดร. ตามใจ อวิรุทธิโยธิน)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุสลัน อุทัย)

.....กรรมการ

(ดร. ตามใจ อวิรุทธิโยธิน)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐพร พานโพธิ์ทอง)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
 เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ดร. ตามใจ อวิรุทธิโยธิน)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....

(นายวิฑูรย์ เมตตาดิจิตร)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นายวิฑูรย์ เมตตาจิตร)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์	วจนกรรมการตำหนินักเรียนของครูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน	นายวิฑูรย์ เมตตาจิตร
สาขาวิชา	ภาษาไทย
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งศึกษาวจนกรรมการตำหนินักเรียน โดยเก็บข้อมูลจากครูจำนวน 60 คน ในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการเดิมบทสนทนาให้สมบูรณ์ โดยกำหนดสถานการณ์ขึ้นมา 8 สถานการณ์ ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาโดยภาพรวมพบวจนกรรมการตำหนิ ดังนี้ 1) วจนกรรมตรง จำนวน 7 กลวิธี ได้แก่ บอกให้ปฏิบัติ บอกผลของการกระทำ บอกความผิด ยักยอกเกณฑ์ สร้างเงื่อนไข กระตุ้นในรูปแบบการถาม และประเมินค่าทางลบ 2) วจนกรรมอ้อม จำนวน 6 กลวิธี ได้แก่ บอกข้อมูลบางอย่าง บอกให้ทำบางอย่าง ยกยอคำมากกล่าว ให้โอกาสใช้ถ้อยคำเชิงบวก และถาม 3) วิธีการเสริม จำนวน 7 กลวิธี ได้แก่ เรียกว่านักเรียน ใช้คำสรรพนามเรียกชื่อ ใช้คำชม ใช้คำอุทาน ใช้คำว่านี่ และใช้คำทักทาย

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการตำหนิของครูมีดังนี้ ใช้วจนกรรมตรงมากที่สุด ตามด้วยวจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาร่วมกับปัจจัยเพศของผู้ตำหนิ พบว่า ครูเพศชายและครูเพศหญิงใช้วจนกรรมการตำหนิที่คล้ายคลึงกัน เมื่อพิจารณาร่วมกับปัจจัยเพศของผู้ถูกตำหนิ พบว่า นักเรียนหญิงถูกใช้วจนกรรมอ้อมมากกว่านักเรียนชาย และนักเรียนชายถูกใช้วิธีการเสริมมากกว่านักเรียนหญิง และเมื่อพิจารณาร่วมกับปัจจัยภาษาแม่ของผู้ตำหนิ พบว่า ครูที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่และภาษามลายูเป็นภาษาแม่ใช้วจนกรรมการตำหนิที่คล้ายคลึงกัน

Thesis Title	Reprimand of Teachers towards Students in Three Southern Border Provinces in Thailand
Author	Mr. Vitoon Mettakit
Major Program	Thai
Academic Year	2014

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the teachers' reprimand towards students. The strategies of data collection adopted in this research was to interview with 60 teachers in 3 southern border provinces using 8 discourse completion tests based on the desirable characteristics of students from the basic education core curriculum. The results show that there are 7 strategies of direct speech acts which are telling students to act, informing students the consequences of action, pointing out the mistakes, repeating the rules and regulations, constructing conditions, stimulating through the act of inquiring, and foresting negative assessment. As for indirect speech acts, there are 6 strategies as follows: telling students information, commanding students to discard inappropriate behaviors, quoting others' remarks, giving chances, complimenting, and asking for behavior correction. Lastly, here are 7 strategies for supportive strategies and these strategies are using the word "student", using pronouns, using names, using compliments, using interjection, using the word "นี่" and using greeting words.

The overall results show that teachers had behavior as following, They preferred using direct speech acts to indirect speech acts, followed by supportive strategies. Considering teachers' genders, they used similar reprimand approaches. In the case of students, female students were treated with indirect speech act rather than male students while male students were more likely to be treated with supportive strategies than female students. Considering teachers' mother tongues which are Thai and Malay, the study showed that they used similar approaches.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ดร.ตามใจ อวิรุทธิโยธิน อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้ความรู้ แนวคิด และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ทรงคุณค่าแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ จนทำให้ศิษย์สำเร็จได้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.รุตสัน อุตัย รศ.ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง กรรมการ ตลอดจนคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศ.ดร.ดวงมณ จิตรจันทน์ ผศ.ดร.เชิดชัย อุคมพันธ์ ดร.พัชรีย์ จำปา ที่ได้ประสาทวิชาความรู้อันมีค่ายิ่งในการศึกษาให้กับผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ.ผดุงยศ ดวงมาลา ผู้เป็นเสมือนบุพการี แบบอย่างอันดีงาม ในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ที่มอบความรักและความปรารถนาดี กำลังใจที่มีคุณค่ายิ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ให้สำเร็จได้ รวมทั้ง ผศ.ดร.เรวดี กระโหมวงค์ ผศ.ดร.วิรินทร์ อักษรนิตย์ ผศ.ดร.สุใจ ส่วนไพโรจน์ ผศ.จุฬา ธรรมชาติ อาจารย์วรภาคย์ ไมตรีพันธ์ อาจารย์ฝน อาจารย์ก๊ก คุณครูฟ้า คุณครูดาว คุณครูผึ้ง คุณครูนก และน้องมะปราง ผู้ที่คอยให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือด้วยเมตตาจิตแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะครูในโรงเรียนต่างๆ ได้แก่ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา และโรงเรียนนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจน พี่ด้วง พี่ยะ ทีมงานน้องต๋อง น้องสา น้องนา น้องภัต และน้องจ๊ะ ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล พี่สมจิตร พี่แดง และน้องไอ้ต ที่คอยเป็นธุระต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบูรพจารย์ทุกท่าน คุณพ่อสุนทร คุณแม่เทียมจันทร์ เมตตาจิต ผู้เป็นกำลังใจสำคัญและเป็นเบื้องหลังของความสำเร็จในชีวิตทั้งปวง รวมทั้งผู้ชี้ให้เห็นถึงคุณค่าและความหมายของชีวิต จนสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างภาคภูมิใจ ขอบคุณคุณครูอาทิศยภูมิ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจสำคัญ และขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีได้เอยนาม ที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และการศึกษาของข้าพเจ้าสำเร็จไปได้ด้วยดีทุกประการ

วิฑูรย์ เมตตาจิต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตารางและแผนภูมิ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐาน	4
ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การศึกษาเกี่ยวกับความหมาย	7
ความหมายระดับคำ	7
ความหมายในบริบท	8
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ภาษา	13
เพศ	13
ภาษาแม่	15
การศึกษาการใช้ภาษาเพื่อการดำเนินในสังคมไทย	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	20
สถานที่เก็บข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล	20
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	25
การนำเสนอผลการศึกษา	27
บทที่ 4 ผลการศึกษา 1 : วัจนกรรมการคำหนิของครู	28
วัจนกรรมตรง	28
วัจนกรรมอ้อม	34
วิธีการเสริม	38
ภาพรวมการใช้วัจนกรรมการคำหนิ	44
บทที่ 5 ผลการศึกษา 2 : วัจนกรรมการคำหนิกับปัจจัยเพศและภาษาแม่	47
เพศของผู้ดำหนิ	47
ครูเพศชาย	47
ครูเพศหญิง	48
การเปรียบเทียบการดำหนิของครูเพศชายและครูเพศหญิง	48
เพศของผู้ถูกดำหนิ	51
นักเรียนชาย	51
นักเรียนหญิง	51
การเปรียบเทียบการดำหนิในนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกัน/ต่างเพศกัน	54
ผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกัน	54
ผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศกัน	55
การเปรียบเทียบการดำเนินของผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกัน/ ต่างเพศกัน	55
ภาษาแม่ของผู้ดำเนิน	57
ครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่	58
ครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่	59
การเปรียบเทียบการดำเนินของครูที่ใช้ภาษาไทยและภาษามลายู เป็นภาษาแม่	59
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	63
สรุป	63
อภิปรายผล	69
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	80
ประวัติผู้เขียน	121

สารบัญตารางและแผนภูมิ

ตาราง		หน้า
1	อัตราส่วนร้อยละการใช้วงนกรรมการดำเนินของครูเพศชาย	47
2	อัตราส่วนร้อยละการใช้วงนกรรมการดำเนินของครูเพศหญิง	48
3	อัตราส่วนร้อยละการใช้วงนกรรมการดำเนินนักเรียนชาย	51
4	อัตราส่วนร้อยละการใช้วงนกรรมการดำเนินนักเรียนหญิง	52
5	อัตราส่วนร้อยละการใช้วงนกรรมการผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกัน	55
6	อัตราส่วนร้อยละการใช้วงนกรรมการผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศกัน	55
7	อัตราส่วนร้อยละการใช้วงนกรรมการดำเนินของครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่	58
8	อัตราส่วนร้อยละการใช้วงนกรรมการดำเนินของครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่	59
9	ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์และกลวิธีที่พบบ่อย	66
แผนภูมิ		
1	อัตราส่วนร้อยละกลวิธีของวงนกรรมตรง	32
2	อัตราส่วนร้อยละกลวิธีของวงนกรรมอ้อม	37
3	อัตราส่วนร้อยละกลวิธีของวิธีการเสริม	42
4	อัตราส่วนร้อยละของวงนกรรมตรง วงนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม	44
5	อัตราส่วนร้อยละกลวิธีที่ใช้ในการดำเนิน	46
6	เปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละการดำเนินของครูเพศชายและครูเพศหญิง	49
7	เปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละการดำเนินนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	53
8	เปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละการดำเนินกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกัน/ ต่างเพศกัน	56
9	เปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละการดำเนินของครูที่ใช้ภาษาไทยและครูที่ ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่	60

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

วัจนกรรมเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นเมื่อผู้พูดพูดหรือผู้เขียนเขียนถ้อยคำใดถ้อยคำหนึ่ง กับผู้ฟังหรือผู้อ่านในบริบทใดบริบทหนึ่ง เช่น เมื่ออาจารย์เดินเข้าไปในห้องเรียนแล้วพูดขึ้นว่า “ในห้องนี้ร้อนจัง” ก็จะมีนักศึกษาลุกขึ้นไปเปิดเครื่องปรับอากาศหรือไม่ก็เปิดหน้าต่างให้กว้างกว่าเดิม จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ดังกล่าว อาจารย์ไม่ได้ออกคำสั่งหรือขอร้องเป็นเพียงการพูดขึ้นมาลอยๆ แต่ถ้อยคำที่อาจารย์กล่าวออกมานั้นเป็นมากกว่าแค่เสียงบ่นเรื่องความร้อนในห้องเรียน เพราะถ้อยคำที่อาจารย์กล่าวออกมาทำหน้าที่สั่งหรือขอร้องไปพร้อมๆ กับการกล่าวถ้อยคำ (สุจริตลักษณ์ ศีผดุง, 2552 : 1)

ในชีวิตประจำวันมนุษย์ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นอยู่เสมอ โดยใช้ภาษาเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง ผู้ถ่ายทอดจึงต้องเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของตน เช่น เมื่อต้องการตอบปฏิเสธ เราต้องเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับการปฏิเสธ หรือเมื่อต้องการขอความช่วยเหลือ เราก็ต้องเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับการขอความช่วยเหลือ กรณีที่ผู้พูดกล่าวว่า “เวลานี้เป็นเวลาทำอะไร” ขณะที่นักเรียนพูดคุยกันระหว่างกิจกรรมเคารพธงชาติ คำกล่าวข้างต้นเป็นการตำหนิผู้ฟังเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้น จะสังเกตได้ว่าข้อความข้างต้นไม่ได้กล่าวถึงความผิดหรือพฤติกรรมที่ผู้ฟังกำลังกระทำ และผู้พูดไม่ได้ต้องการให้ผู้ฟังตอบคำถามแต่อย่างใด ถ้อยคำข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเจตนาของผู้พูดสามารถแตกต่างไปจากรูปภาษาที่ใช้ได้

ในสังคมไทยครูและนักเรียนเป็นบุคคลที่มีสถานภาพต่างกัน ครูคือผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์และอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดีมีคุณธรรม ดังปรากฏในระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 ประการหนึ่งว่า “ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน เสริมสร้างความรู้ ทักษะนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ” ดังนั้นเมื่อนักเรียนทำผิดหรือมี

พฤติกรรมไม่ตรงตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์¹ ครูจึงมีหน้าที่คอยชี้แนะสั่งสอนสิ่งที่ถูกต้องดีงามแก่นักเรียน วิธีการหนึ่งที่ครูนำมาใช้ก็คือการกล่าวตำหนินั่นเอง

“ตำหนิ” หมายถึง ดิเคียน ยกโทษหรือความผิดขึ้นมากล่าว หรือกล่าวถึงข้อบกพร่องในสิ่งที่ไม่ดี เมื่อมีการตำหนิเกิดขึ้นผู้ถูกตำหนิอาจไม่พอใจ แต่ในการสื่อสารเราอาจจะเป็นผู้ตำหนิหรือผู้ถูกตำหนิก็ได้ การตำหนินั้นเป็นกระบวนการที่กระตุ้นให้ผู้ฟังได้ทบทวนพฤติกรรมเพื่อจะได้ไม่ทำผิดซ้ำ คำตำหนิก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพสะท้อนของสำนวนไทยที่มีมาแต่โบราณว่า “ติเพื่อก่อ ดีกว่าคำป้อยเพื่อทำลาย” หมายความว่า การตำหนิผู้อื่นเพื่อให้ปรับปรุงในสิ่งที่ควรปฏิบัติ ดีกว่าการพูดดีแต่แฝงไว้ด้วยความไม่จริงใจ แม้ว่าการตำหนิจะเป็นการแสดงออกที่ไม่สุภาพ แต่ถ้าวัตถุประสงค์หลักของการตำหนิคือการแสดงความปรารถนาดีต่อผู้ฟัง เช่น ครูตำหนินักเรียนเมื่อปฏิบัติพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การตำหนิก็สามารถเกิดขึ้นได้

การตำหนิเป็นการกระทำประการหนึ่งที่คุกคามหน้า บราวน์และเลวินสัน (Brown and Levinson, 1987 อ้างถึงใน กฤษดาพรรณ หงส์ดารมภ์ และธีรนุช โชคสุวณิช, 2551 : 130) กล่าวว่า บุคคลในสังคมที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ต่างก็คาดหวังว่าภาพลักษณ์ตนเองจะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น ด้วยเหตุนี้การกล่าวถ้อยคำใดๆ ที่เป็นการคุกคามภาพลักษณ์ของบุคคลอื่นจึงเป็นการคุกคามหน้า บุคคลทั่วไปต้องคัดสรรถ้อยคำขณะสื่อสารเพื่อไม่ให้เป็นการคุกคามหน้าผู้อื่นหรือคุกคามหน้าให้น้อยที่สุด ดังนั้นการแสดงออกโดยการตำหนิอาจจะมีรูปแบบภาษาได้หลายลักษณะ

การใช้ภาษาเพื่อการตำหนิซึ่งมีลักษณะเป็นการคุกคามหน้ามีความสัมพันธ์กับเรื่องสถานภาพเนื่องจากสังคมไทยให้ความสำคัญกับสถานภาพที่ต่างกันของบุคคล สถานภาพมีอิทธิพลต่อปฏิกริยาโต้ตอบทางสังคมของผู้พูดและผู้ฟัง เพราะผู้พูดต้องคำนึงว่าผู้ฟังเป็นใคร ตนกำลังพูดอยู่กับใคร หรือตนมีความสัมพันธ์อย่างไรกับผู้ฟัง ดังนั้นก่อนที่จะกล่าวคำพูดใดๆ ผู้พูดจำเป็นต้องคำนึงถึงสถานภาพของผู้ฟัง เพศเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้แต่ละบุคคลใช้ภาษาแตกต่างกัน เพศของผู้ฟังเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ ปราณี กุลละวณิชย์ และคณะ (2540 : 20) กล่าวว่า แบบ

¹ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการมี 8 ด้าน ได้แก่

- 1) รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ

แผนการใช้ภาษาของเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันเพราะเพศหญิงจะใช้ภาษาที่สุภาพ มากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพูดกับเพศตรงข้าม

การศึกษาวิจัยวรรณกรรมในสังคมไทยที่ผ่านมาเป็นจำนวนมาก เช่น วรรณกรรมการขอโทษ (ทัศนีย์ เมฆถาวรวัฒนา, 2541; จีรัตน์ เพชรรัตน์โมรา, 2544; อันธิกา ธรรมเนียม, 2549) วรรณกรรมการตอบปฏิเสธ (นัทธฤทัย สีหะกรียงไกร, 2549; ธิดารัตน์ น้อมมนัส, 2546) วรรณกรรมการกล่าวแย้ง (ปวีณา วัชรสุวรรณ, 2547; สุภาสิณี โพธิวิทย์, 2547) การสื่อสารเพื่อให้คำแนะนำของครูแนะแนว (อุบลวรรณ สุมาลี, 2553) และกลวิธีบอกเลิกสัญญา (เพชรรัตน์ เอ็ม อักษร, 2550) ฯลฯ ในขณะที่การศึกษาวิจัยวรรณกรรมคำหามีเพียง นุชนารถ เฟิงสุริยา (2549) ที่ศึกษารูปประโยค และความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีกับค่าความรุนแรงของความผิดของคนไทย และณิชากา เครือแอม (2552) ที่ศึกษากลวิธีการดำเนินของนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเพศและกลวิธีในการดำเนิน ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา เพราะเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมเนื่องจากประกอบด้วย ประชากรที่มีเชื้อสายมลายู เชื้อสายไทย และเชื้อสายอื่นๆ ผู้มีเชื้อสายมลายูจะพูดภาษามลายูเป็นภาษาแม่และผู้มีเชื้อสายไทยจะพูดภาษาไทยถิ่นใต้เป็นภาษาแม่ อย่างไรก็ตามเมื่ออยู่ในโรงเรียนครูต้องใช้ภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาหลักในการสื่อสารไม่ว่าบุคคลนั้นจะใช้ภาษาใดเป็นภาษาแม่ก็ตาม การศึกษาในครั้งนี้คาดว่าจะสะท้อนการใช้ภาษาไทยมาตรฐานของผู้ที่มีเชื้อสายไทยและเชื้อสายมลายูซึ่งใช้ภาษาแม่แตกต่างกันได้ วัฒนธรรมที่ต่างกันอาจส่งผลให้มีการใช้ภาษาที่ต่างกัน เพราะภาษาจัดเป็นวัฒนธรรมหนึ่ง การศึกษาที่ผ่านมาที่สะท้อนให้เห็นความต่างของการใช้ภาษา เช่น การปฏิเสธของชาวอเมริกันที่พูดภาษาสเปนและภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ (Gaecia, 1989 อ้างถึงใน กฤษดาพรรณ หงส์ลดารมภ์ และธีรนุช โชคสุวนิช, 2551) การแสดงความไม่พอใจระหว่างผู้พูดภาษาอังกฤษกับชาวอิสราเอลที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (Olshtain and Liora, 1993 อ้างถึงใน รุ่งอรุณ ใจชื่อ, 2549)

การศึกษาวิจัยวรรณกรรมคำหามีที่ผ่านมามุ่งเน้นที่น้ำหนักความผิด เป็นการศึกษารูปประโยคที่ใช้กล่าวดำเนินของคนทั่วไปในสังคมไทย ยังไม่ได้นำปัจจัยเพศของผู้ถูกดำเนิน และภาษาแม่ของผู้ดำเนิน เข้ามาเป็นตัวแปรในการศึกษา ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการดำเนินกรณีผู้ดำเนินมีสถานภาพสูงกว่าผู้ถูกดำเนิน ได้แก่ ครูและนักเรียน เนื่องจากในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีลักษณะเป็นพหุวัฒนธรรมตามที่กล่าวไปแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำปัจจัยภาษาแม่เข้ามาเป็นปัจจัยในการศึกษาครั้ง

นี้ด้วย โดยจะเก็บข้อมูลจากคนสองกลุ่ม ได้แก่ ผู้ดำเนินที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่และผู้ดำเนินที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัจนกรรมการดำเนินนักเรียนในภาษาไทยของครูสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบวัจนกรรมการดำเนินนักเรียน โดยพิจารณาปัจจัยเรื่องเพศของผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนิน และภาษาแม่ของผู้ดำเนิน

สมมติฐาน

1. ครูเพศชายใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อม ในทางตรงกันข้ามครูเพศหญิงใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง
2. เมื่อผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเป็นเพศเดียวกันจะพบการใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อม ในทางตรงข้ามเมื่อผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศกันจะพบการใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง
3. ผู้ดำเนินที่ใช้ภาษาไทยและภาษามลายูเป็นภาษาแม่จะใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ทราบเกี่ยวกับวัจนกรรมการดำเนินนักเรียนของครูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ใช้ภาษาไทยและภาษามลายูเป็นภาษาแม่
2. ทราบว่าปัจจัยทางเพศและภาษาแม่ส่งผลอย่างไรต่อวัจนกรรมการดำเนิน
3. เป็นแนวทางการศึกษาการสื่อสารของครูเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

นียมศัพท์เฉพาะ

วจนกรรณการตำหนิ (the act of reprimand) หมายถึง ถ้อยคำที่สืบเนื่องมาจากการกระทำของผู้ถูกตำหนิที่ไม่เหมาะสมโดยผู้ตำหนิมีเจตนาติเตียน ยกโทษหรือความผิดขึ้นมากล่าว กล่าวถึงสิ่งที่ไม่ดี ไม่เหมาะสม หรือชี้ข้อบกพร่องของผู้ฟัง ไม่ว่าคำกล่าวนั้นจะสัมพันธ์กับการกระทำของผู้ถูกตำหนิหรือไม่ ในงานวิจัยนี้เป็นการกล่าวตำหนิเมื่อนักเรียน ไม่ปฏิบัติตามกรอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์

วจนกรรณตรง (direct speech acts) หมายถึง การใช้ถ้อยคำที่มีรูปแสดงเจตนาในการตำหนิผู้ฟังอย่างตรงไปตรงมา กล่าวถึงความผิดที่กระทำ ผลของการกระทำ เป็นการบังคับผู้ถูกตำหนิให้ทำตามความต้องการของผู้ถูกตำหนิ ซึ่งอาจทำให้เกิดความไม่พอใจ เช่น “ห้ามคุยในเวลาเรียน” เป็นต้น

วจนกรรณอ้อม (indirect speech acts) หมายถึง การใช้ถ้อยคำที่มีรูปแสดงเจตนาในการตำหนิโดยไม่ปรากฏถ้อยคำที่กล่าวถึงความผิด ไม่ได้กล่าวถึงผลของการกระทำ ไม่เป็นการบังคับผู้ฟังให้ทำตามความต้องการของผู้ตำหนิ เช่น “เวลานี้ควรทำอะไร” เป็นต้น

ครู หมายถึง ผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำจังหวัดของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในงานวิจัยนี้มีสถานภาพเป็นผู้ตำหนิ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำจังหวัดของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในงานวิจัยนี้มีสถานภาพเป็นผู้ถูกตำหนิ

ภาษาแม่ (mother tongue) หมายถึง ภาษาที่ผู้พูดพูดได้ตั้งแต่หัดพูดครั้งแรกและเป็นภาษาที่ใช้เป็นหลักในชีวิตประจำวันในงานวิจัยนี้คือภาษาไทยและภาษามลายู

ข้อความ (statement) หมายถึง คำตอบของสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นมา เช่น การตำหนิเมื่อนักเรียนไม่ส่งการบ้าน ครูกล่าวตำหนิว่า “ทำไมเธอเป็นคนอย่างนี้ นิสัยแย่มากไม่สมกับการเป็นนักเรียน” ตัวอย่างนี้เป็นการตำหนิ 1 ข้อความ

ถ้อยคำ (utterance) หมายถึง คำพูดที่พูดโดยคนใดคนหนึ่งในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง นำหน้าและตามหลังด้วยการหยุดชั่วคราว (pause) เช่น ครูกล่าวตำหนิว่า “หยุดคุยนะ เวลานี้ไม่ควรคุย”

ข้อความดังกล่าวประกอบด้วย 2 ถ้อยคำ ถ้อยคำแรก คือ “หยุดคุยนะ” และถ้อยคำที่สอง คือ “เวลานี้ไม่ควรคุย” เป็นต้น

กลยุทธ์ (strategy) หมายถึง วิธีการทางภาษาที่ใช้ในการตำหนินักเรียน เช่น กลยุทธ์บอกให้ปฏิบัติ ตัวอย่าง “เธอควรแต่งกายให้เรียบร้อยนะ” กลยุทธ์บอกผลของการกระทำ ตัวอย่าง “เธอได้ศูนย์” เป็นต้น

กรอบคุณลักษณะพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการมี 8 ด้าน ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื้อหาในบทที่สองนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกกล่าวถึงความหมายระดับคำและความหมายในบริบท ส่วนที่สองกล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ภาษา ได้แก่ เพศและภาษาแม่ และส่วนที่สามกล่าวถึงผลการศึกษาการใช้ภาษาเพื่อการดำเนินในสังคมไทย โดยมีรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

การศึกษาเกี่ยวกับความหมาย

การศึกษาเรื่อง “ความหมาย” ได้แบ่งออกเป็นสองลักษณะ ได้แก่ ความหมายระดับคำและความหมายในบริบท ความหมายระดับคำ หมายถึง ความหมายที่เป็นคุณสมบัติประจำคำ ส่วนความหมายในบริบท หมายถึง ความหมายที่สัมพันธ์กับเจตนาของผู้พูดและความเข้าใจของผู้ฟัง การศึกษาความหมายระดับคำเป็นการศึกษาที่เรียกว่า อรรถศาสตร์ (Semantics) และการศึกษาความหมายในบริบทเรียกว่า วจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics)

ความหมายระดับคำ

“อรรถศาสตร์” เป็นสาขาหนึ่งของภาษาศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย กล่าวคือ เป็นการศึกษาแนวคิดเรื่องการสื่อความหมายในภาษา ภาษาสื่อความหมายได้อย่างไร และมีความหมายอะไรบ้างที่ภาษาสื่อออกมา การสื่อความหมายของภาษาในระดับต่างๆ อรรถศาสตร์ทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจเรื่องความหมายในภาษาได้ดียิ่งขึ้น (สุริยา รัตนกุล, 2544 : 1)

ปัญหาประการหนึ่งในการศึกษาทางอรรถศาสตร์ คือ ความหมายที่เกิดขึ้นอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามผู้ใช้ได้ ไม่ว่าจะเป็นผู้พูด ผู้ฟัง หรือบริบท เพราะความหมายตามความเข้าใจของแต่ละบุคคลแตกต่างกันได้ เช่นเดียวกับการตีความทางวรรณคดีที่แต่ละบุคคลตีความแตกต่างกันไปตามการรับรู้และประสบการณ์ของตน ดังนั้นความหมายของภาษาที่แท้จริงอาจไม่ได้อยู่ที่ความหมายระดับคำเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับความหมายในบริบทด้วย

ความหมายในบริบท

ในทฤษฎีของนักวิจัยปฏิบัติศาสตร์ จุดประสงค์ของการศึกษาความหมายในบริบทไม่ได้อยู่ที่การตัดสินข้อจริงเท็จจากคำหรือข้อความที่อ้างถึงโลกแห่งความเป็นจริง การศึกษาทางวิจัยปฏิบัติศาสตร์จะวิเคราะห์ถ้อยคำ (utterance) เพื่อทำความเข้าใจเจตนาของผู้พูด ดังนั้นศาสตร์นี้จะมุ่งเน้นการตีความที่สัมพันธ์กับการใช้หรือบริบท (กฤษฎาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และ ชีรนุช โชคสุวนิช, 2551 : 5) เช่น คำว่า “แม่เสีย” หากพิจารณาความหมายประจำรูปคำ หมายถึงแม่ของสัตว์ชนิดหนึ่ง แต่หากชายคนหนึ่งกล่าวว่า “ตอนนี้แม่เสียบ้านผมกำลังอยู่ในโรงพยาบาล” ความหมายของแม่เสียในที่นี้หมายถึง “ภรรยา” ความหมายใหม่นี้เป็นความหมายที่ผู้พูดเป็นผู้กำหนด ถ้าผู้ฟังเข้าใจตรงกันก็จะเข้าใจความหมายในบริบทนี้ซึ่งต่างไปจากความหมายประจำรูปคำและความหมายในบริบทนี้หากใช้บ่อยๆ ก็จะเป็นที่รับรู้กัน เช่น การใช้รูปประโยคคำถามเป็นคำทักทาย ได้แก่ “ไปไหนมาคะ” หรือ “มาแต่เช้าเลยหรือ” การกล่าวเช่นนี้ผู้พูดภาษาไทยทุกคนทราบดีว่าข้อความดังกล่าวมีความหมายใหม่ในบริบทของการทักทาย แม้ว่าจะมีรูปประโยคเป็นคำถามก็ตาม ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าความหมายที่แท้จริงขึ้นอยู่กับบริบทในการสื่อสาร ดังนั้น วจนปฏิบัติศาสตร์จึงเป็นศาสตร์ที่สามารถอธิบายเกี่ยวกับความหมายในบริบทต่างๆ ได้

การศึกษาภาษาในสมัยหนึ่งมุ่งศึกษาเพียงสามัคติยะภาษา (competence) ซึ่งเป็นความรู้ที่สมาชิกในสังคมมีเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางภาษา นักวิจัยปฏิบัติศาสตร์เห็นว่าการศึกษาข้างต้นเป็นการละเลยการใช้ภาษาอันเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน และไม่สามารถศึกษาได้ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การศึกษาภาษาจึงติดกับรูปภาษาไม่ว่ารูปภาษา

ที่จะศึกษาเป็น เสียง คำ หรือประโยค ในเวลาต่อมา มีการนำเสนอแนวคิดใหม่ว่าการใช้ภาษาไม่ใช่ลักษณะเฉพาะบุคคลที่ขาดระบบและอธิบายไม่ได้ แต่การใช้ภาษามีแบบแผนที่กำหนดขึ้นโดยปัจจัยทางสังคม แนวคิดนี้ได้รับความสนใจและแสดงให้เห็นผลการศึกษาที่เด่นชัดกว่างานของนักภาษาศาสตร์ยุคก่อน โดยมีวิลเลียม ลาบอฟ (William Labov) เป็นผู้บุกเบิกแนวคิดดังกล่าว (กฤษดาพรรณ หงส์ลดารมภ์ และธีรนุช โชคสุวนิช, 2551 : 1)

ในปี ค.ศ. 1970 นักภาษาศาสตร์เริ่มสนใจศึกษาภาษาโดยให้ความสำคัญเรื่องการใช้ภาษา โดยไม่ได้คำนึงว่าการใช้นั้นจะถูกไวยากรณ์หรือไม่ ต่อมาการศึกษาลักษณะนี้เป็นที่รู้จักกันในนาม วจนปฏิบัติศาสตร์ โดยเน้นที่บริบทของการตีความ มีผู้กล่าวว่า “วจนปฏิบัติศาสตร์เป็นศาสตร์ที่พยายามจะเอาชนะการศึกษภาษาในวงจำกัดที่มองว่าภาษาเป็นระบบปิดและสามารถวิเคราะห์ได้ภายในตัวมันเองและเพื่อตัวมันเอง” (Nerich & Clark, 1994 อ้างถึงใน กฤษดาพรรณ หงส์ลดารมภ์ และธีรนุช โชคสุวนิช, 2551 : 2)

แนวคิดเรื่องวจนกรรม (speech act) เป็นแนวคิดแรกๆ ของวจนปฏิบัติศาสตร์ แนวคิดนี้เริ่มต้นจากออสติน ได้เสนอว่าการกล่าวถ้อยคำใดๆ ออกมานั้น คำพูดสามารถทำให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพราะขณะกล่าวถ้อยคำใดถ้อยคำหนึ่งออกมานั้นผู้พูดได้แสดงเจตนาอะไรบางอย่างออกมาด้วย ดังนั้นเมื่อกล่าวถ้อยคำหนึ่งๆ แล้วจะมีการกระทำ 3 อย่างเกิดขึ้น ได้แก่ 1) วจนกรรมตรงตามคำ (locutionary act) ที่ผู้พูดเปล่งออกมา 2) วจนกรรมปฏิบัติ (illocutionary act) หรือความตั้งใจของผู้พูดถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดของวจนกรรม 3) ผลวจนกรรม (perlocutionary act) หรือผลจากการกล่าวถ้อยคำที่ผู้พูดต้องการจะให้เกิดขึ้น บางครั้งผลลัพธ์ที่ได้จากถ้อยคำหนึ่งๆ อาจจะไม่สัมพันธ์กับเจตนาของผู้พูดก็ได้

ออสติน Austin (1962) อ้างถึงใน กฤษดาพรรณ หงส์ลดารมภ์ และธีรนุช โชคสุวนิช (2551 : 96 - 97) กล่าวว่า ถ้อยคำที่เป็นวจนกรรมได้นั้นต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่เหมาะสม (felicity conditions) โดยประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้ 1) กระบวนการต้องมีแบบแผนและเป็นที่ยอมรับในสังคม สถานการณ์การพูดและบุคคลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการที่เหมาะสม 2) กระบวนการต้องมีขั้นตอนที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งคำพูดที่ใช้ต้องอยู่ในระยะเวลาที่

เหมาะสมด้วย 3) บุคคลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการต้องมีความมั่นใจต่อสิ่งที่กล่าวออกมาและเมื่อกล่าวออกมาต้องปฏิบัติตาม

ออสติน Austin (1962) อ้างถึงใน สุจิตต์กษณ์ ดิผดุง (2552 : 82) ได้เสนอเงื่อนไขที่เหมาะสม โดยเสนอว่าวัจนกรรมมีองค์ประกอบอยู่สองส่วน ได้แก่ ส่วนเนื้อความ (proposition content) และส่วนเจตนา การที่เสนอขึ้นมาเช่นนี้เพราะต้องการแสดงให้เห็นว่าเนื้อความและเจตนาไม่ใช่สิ่งเดียวกัน ในบางวัจนกรรมอาจจะไม่มีเนื้อความก็ได้ นอกจากนี้ยังมีเงื่อนไขเหมาะสม (felicity condition) เงื่อนไขเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจำแนกหรือตัดสินประเภทของวัจนกรรมซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขสี่ข้อสำหรับอธิบายภาวะที่เหมาะสมของการสื่อวัจนกรรมนั้นๆ ดังต่อไปนี้ 1) เงื่อนไขขั้นเตรียมการ (preparatory condition) กล่าวถึงบุคคลและสถานการณ์ที่ถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งต้องมีขั้นตอนกระบวนการและมีผลลัพธ์ตามประเพณีที่ถือปฏิบัติตามกันมา 2) เงื่อนไข การปฏิบัติการ (executive condition) กล่าวถึงการปฏิบัติตามขั้นตอนกระบวนการต่างๆ ต้องถูกต้องและสมบูรณ์ครบถ้วน 3) เงื่อนไขความซื่อสัตย์ (sincerity condition) กล่าวถึงบุคคลจำเป็นต้องมีความคิด ความรู้สึก และเจตนา หรือความตั้งใจที่เหมาะสม บุคคลในที่นี้หมายถึงทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร 4) เงื่อนไขการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ (fulfillment condition) กล่าวถึงเมื่อพฤติกรรมนั้นมีผลที่แน่นอนเหมาะสม บุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติตาม

นอกจากนี้ Searle (1975) อ้างถึงใน กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ (2551 : 103 - 105) แบ่งการกระทำออกเป็น 5 ประเภทตามลักษณะของถ้อยคำดังต่อไปนี้ 1) การกล่าวความจริง (representative) เป็นวัจนกรรมที่ผู้พูดทำให้ตนเองถูกผูกมัดอยู่กับความเป็นจริง (truth) เช่น การกล่าวยืนยัน (asserting) การสรุป (concluding) การบรรยายหรือการพรรณนา (describing) การคาดการณ์ (anticipating) 2) การกล่าวชี้แนะ (directive) เป็นวัจนกรรมที่ผู้พูดพยายามกำหนดให้ผู้รับสารกระทำบางสิ่งบางอย่าง เช่น การสั่ง (ordering) การขอร้อง (requesting) การถาม (questioning) 3) การกล่าวผูกพัน (commissive) เป็นวัจนกรรมที่ผู้พูดผูกมัดตนเองต่อการกระทำในอนาคต เช่น การสัญญา (promising) การข่มขู่ (threatening) การยื่นข้อเสนอหรือการเสนอตัว (offering)

4) การกล่าวแสดงออก (expressive) เป็นวัจนกรรมที่ผู้พูดกล่าวแสดงความรู้สึกหรือทัศนคติบางอย่างหรือบางเรื่อง เช่น การกล่าวขอบคุณ (thanking) การขอโทษหรือการขออภัย (apologizing) การต้อนรับ (welcoming) การกล่าวแสดงความยินดี (congratulating) 5) การกล่าวประกาศ (declaration) เป็นวัจนกรรมซึ่งผู้พูดกล่าวถ้อยคำที่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่าง จัดเป็นการกระทำที่ผู้พูดต้องการให้ผู้อื่นได้รับรู้เช่น การขับออกจากศาสนาหรือสังคมของชุมชนหรือการคว่ำบาตร (excommunicating) การประกาศสงคราม (declaring war) การตั้งชื่อ (christening) การไล่ออกจากงาน (firing from employment) การคัดค้าน (objecting) การแต่งตั้ง (appointing) แม้ว่า Searle (1976) แบ่งวัจนกรรมออกเป็น 5 ประเภท แต่นักภาษาศาสตร์ท่านอื่นอาจจัดแบ่งวัจนกรรมแตกต่างกันไป อีกทั้งยังอาจใช้คำเรียกแตกต่างกันไปด้วย สำหรับการดำเนินเป็นวัจนกรรมการกล่าวแสดงออก เนื่องจากการกล่าวความรู้สึกของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง การดำเนินจึงเป็นวัจนกรรมประเภทหนึ่ง

วัจนกรรมแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมตรง (direct speech acts) และวัจนกรรมอ้อม (indirect speech acts) (Searle, 1975 อ้างถึงใน สุจริตลักษณ์ ดิพคุณ, 2552 : 91) เนื่องจกวัจนกรรมเป็นการใช้ถ้อยคำที่ผู้พูดใช้เพื่อสื่อสารกับผู้รับสาร โดยแสดงให้เห็นให้ผู้รับสารได้รับรู้เกี่ยวกับเจตนาหรือความตั้งใจของผู้พูดรวมทั้งอาจแสดงให้เห็นให้ผู้รับสารได้รับรู้เนื้อหาของถ้อยคำด้วย ดังนั้นผู้พูดก็มักจะใช้รูปประโยค (sentence form) ที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ เช่น เมื่อผู้พูดต้องการขอร้องให้ผู้รับสารช่วยเหลือ ก็จะใช้รูปประโยคขอร้อง ได้แก่ “ส่งหนังสือเล่มแดงให้หน่อย” ถ้อยคำที่ผู้พูดกล่าวมาข้างต้น แสดงการขอร้อง และเลือกใช้รูปประโยคขอร้อง จึงเป็นการใช้รูปภาษาตรงกับเจตนาในการสื่อสาร กรณีนี้เรียกว่าวัจนกรรมตรง แต่ในภาษาไทยเมื่อผู้พูดต้องการแสดงการขอร้องก็สามารถเลือกใช้รูปประโยคคำถามได้ เช่น “ช่วยส่งหนังสือเล่มแดงให้หน่อยได้มั๊ย” ถ้อยคำที่ผู้พูดกล่าวออกมาข้างต้นต้องการแสดงการขอร้อง แต่กล่าวออกมาในรูปประโยคคำถาม ตัวอย่างข้างต้นนี้เป็นการใช้รูปภาษาที่ไม่ตรงกับเจตนาในการสื่อสาร กรณีนี้เรียกว่าวัจนกรรมอ้อม ข้อความข้างต้นหากผู้พูดและผู้ฟังอยู่ในสถานการณ์ที่เหมาะสม เช่น ทั้งสองคนกำลังดูหนังสืออยู่ในห้องสมุดและทั้งสองคนก็เป็นคนไทยที่พูดและเข้าใจภาษาไทย ผู้รับสารก็จะหยิบหนังสือเล่มแดงส่งให้ผู้พูดโดยไม่ต้องตอบคำถามใด ดังนั้น การพิจารณาว่าเป็นวัจนกรรมตรง

หรือวัจนกรรมอ้อม สามารถพิจารณาได้จากความสัมพันธ์ระหว่างรูปประโยคและหน้าที่ของประโยค กล่าวคือวัจนกรรมตรงจะมีรูปประโยคตรงตามหน้าที่ของประโยค แต่วัจนกรรมอ้อมจะมีรูปประโยคแตกต่างไปจากหน้าที่ของประโยค

การพิจารณาว่าถ้อยคำใดเป็นวัจนกรรมตรงหรือวัจนกรรมอ้อม ให้พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างและหน้าที่ของถ้อยคำ กล่าวคือ หากหน้าที่ของโครงสร้างตรงกับหน้าที่ของถ้อยคำก็จะจัดเป็นวัจนกรรมตรง หากโครงสร้างของถ้อยคำหน้าที่ไม่ตรงกับโครงสร้างของถ้อยคำก็จะจัดเป็นวัจนกรรมอ้อม เช่น ประโยค “It’s cold outside” ถ้อยคำนี้มีโครงสร้างเป็นประโยคบอกเล่า หากผู้กล่าวถ้อยคำนี้เพื่อต้องการแจ้งข้อมูลให้ผู้ฟังทราบว่าข้างนอกอากาศเย็น ถ้อยคำนี้ก็เป็นวัจนกรรมตรง หากผู้พูดกล่าวถ้อยคำนี้โดยมิได้ให้ข้อมูลแก่ผู้ฟัง แต่มีเจตนาเพื่อให้ผู้ฟังไปปิดประตูเพราะอากาศข้างนอกเย็น ถ้อยคำนี้ก็จัดเป็นวัจนกรรมอ้อม

รุ่งอรุณ ใจชื่อ (2549) พบว่า กลวิธีแสดงความไม่พอใจในภาษาไทยสามารถจำแนกได้ตามลักษณะ คือ การแสดงความไม่พอใจแบบตรง การแสดงความไม่พอใจแบบอ้อม และกลวิธีเสริมแสดงความไม่พอใจ โดยอาศัยเกณฑ์เบื้องต้นในการจำแนกดังนี้ 1) การแสดงความไม่พอใจแบบตรง คือ ถ้อยคำนั้นมีการกล่าวถึงความรู้สึกที่ไม่พอใจของผู้พูดอย่างตรงไปตรงมา มีการประเมินค่าผู้ฟังหรือการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ของผู้ฟังในทางลบซึ่งทำให้ผู้ฟังเกิดความหงุดหงิดรำคาญหรือไม่พอใจผู้พูด 2) กลวิธีการแสดงความไม่พอใจแบบอ้อม คือ ถ้อยคำนั้นไม่มีเนื้อความที่กล่าวถึงสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีเนื้อความที่แสดงการประเมินค่าผู้ฟัง หรือการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ของผู้ฟังในทางลบซึ่งสามารถทำให้ผู้ฟังสามารถตีความเจตนาได้มากกว่าหนึ่งเจตนา 3) กลวิธีเสริมแสดงความไม่พอใจ คือถ้อยคำที่กล่าวมานั้นไม่สามารถปรากฏเดี่ยวๆ ต้องปรากฏร่วมกับการแสดงความไม่พอใจแบบใดแบบหนึ่ง

ความหมายที่แท้จริงในการสื่อสารแปรไปตามบริบทได้ วัจนปฏิบัติศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถอธิบายเกี่ยวกับความหมายที่เกิดขึ้นในการสนทนา โดยไม่ได้ยึดติดกับความหมายประจำรูปของคำ และความหมายที่แท้จริงนั้นต้องอาศัยการตีความในบริบท การวิเคราะห์ใน

การศึกษานี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของ Searle (1975) เป็นกรอบหลักในการวิเคราะห์ว่าถ้อยคำนั้นใด เป็นวัจนกรรมตรงหรือวัจนกรรมอ้อม ร่วมกับแนวคิดกลวิธีแสดงความไม่พอใจ (ตรง-อ้อม-เสริม) ของ รุ่งอรุณ ใจซื่อ (2549)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ภาษา

ภาษาที่ใช้ในสังคมมีความหลากหลาย ถึงแม้ว่าจะเป็นภาษาเดียวกัน เช่น ภาษาไทย กรุงเทพฯ สามารถแบ่งออกเป็นภาษาไทยกรุงเทพฯ ของคนที่มีการศึกษาและของคนที่ไม่มีการศึกษา หรือภาษาไทยกรุงเทพฯ ของคนรุ่นใหม่และของคนรุ่นเก่า เป็นต้น ความหลากหลายของภาษาในหนึ่งภาษาเรียกว่า “การแปร” (vary) ในที่นี้หมายถึง เปลี่ยนหรือเบี่ยงไปจากปกติหรือมาตรฐาน การแปรสามารถเกิดขึ้นได้ทุกด้านของภาษา ได้แก่ เสียง อักษร คำศัพท์ วลี ประโยค เช่น การสะกดคำในภาษาอังกฤษ รูปเขียน colour และ color ต่างก็มีความหมายว่าสีเหมือนกัน ปัจจัยที่ทำให้เกิดการแปรมีอยู่หลายประการ ได้แก่ เพศ การศึกษา อายุ อาชีพ ชาติพันธุ์ (ปราณี กุลละวณิชย์ และคณะ, 2540 : 20) การศึกษาในครั้งนี้ได้นำปัจจัยเพศของผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนิน และภาษาแม่ของผู้ดำเนินเข้าร่วมศึกษาด้วย

เพศ

เพศเป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีสถานภาพทางสังคมต่างกัน การใช้ภาษาอาจแปรไปตามเพศของผู้พูด หมายความว่าในการสื่อสารอย่างเดียวกัน เพศชายอาจใช้ภาษาอย่างหนึ่งแต่เพศหญิงจะใช้ภาษาอีกอย่างหนึ่ง ความแตกต่างระหว่างภาษาของเพศชายกับภาษาเพศหญิงจะมีมากหรือน้อย เพียงใดขึ้นอยู่กับภาษาที่ใช้ซึ่งสอดคล้องกับวัฒนธรรมของคนที่ถูกภาษานั้นด้วย (อมรา ประดิษฐ์รัฐสินธุ์, 2548 : 42 - 43) ประเด็นเรื่องเพศได้มีข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างภาษาของเพศชายและหญิง เช่น ในสังคมอเมริกันหากเด็กผู้หญิงพูดเหมือนเด็กผู้ชายก็จะถูกหัวเราะเยาะและไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนั้นเด็กผู้หญิงจะค่อยๆ เรียนรู้ที่จะพูดแบบผู้หญิงจนกระทั่งโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ ด้วยเหตุนี้เอง ภาษาที่เพศหญิงใช้จึงเป็นภาษาที่แสดงเอกลักษณ์ของเพศหญิงได้เป็นอย่างดี

ชัดเจน คือ 'ไม่เอาจริงเอาจัง หยุ่มหยมิม ลังเล และไม่หนักแน่น (Lakoff, 1973 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550 : 43) ในสังคมญี่ปุ่นได้กำหนดบทบาทของเพศหญิงและเพศชายไว้ชัดเจน และมีช่องว่างมาก บรรทัดฐานที่ยึดถือโดยทั่วไปในสังคมญี่ปุ่นคือ เพศหญิงต้องใช้ภาษาสุภาพ เสมอโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพูดกับเพศชาย แต่ในทางตรงกันข้ามเพศชายสามารถใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ ได้ ความแตกต่างของเพศในสังคมญี่ปุ่นนั้นอาจเป็นเรื่องของ การใช้ทำนองเสียง การใช้คำ และรูปประโยค แต่อย่างไรก็ตาม ภาษาของเพศชายและเพศหญิงอาจมีการใช้โดยเนื้อหาหรือกลวิธีที่ไม่แตกต่างกัน แต่ต่างกันตรงปริมาณความถี่และแนวโน้มในการใช้ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550 : 46)

การศึกษาทางวจนปฏิบัติศาสตร์ที่นำเพศมาเป็นปัจจัยในการศึกษา พบว่า การใช้ภาษาในการออกคำสั่งของผู้หญิงนิยมใช้คำถามไว้ส่วนท้าย (tag question) มากกว่าเพศชาย และยังพบว่าผู้หญิงมักจะใช้รูปแบบประโยคคำถามมากกว่าเพศชายด้วย (Lakoff, 1973 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550 : 45) นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาหญิงมักใช้ภาษาแสดงอารมณ์ พูดอ้อม และคลุมเครือมากกว่านักศึกษาชาย (Meave, 1996 อ้างถึงใน มณฑิรา ตาเมือง และพิชญา เฟ็งศรี, 2554 : 6) และโดยภาพรวมอาจกล่าวได้ว่าภาษาของเพศหญิงมักแสดงออกเป็นวัจนกรรมอ้อม เป็นภาษาที่อ่อนหวาน สุภาพ เป็นทางการ ไม่หยาบคาย ไม่แข็งกระด้าง หลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็น และมักใช้วิธีการเสนอแนะ ส่วนเพศชายมักใช้วัจนกรรมตรง ภาษาตรงมากกว่าภาษาอ้อมและมักใช้ภาษาที่แสดงการออกคำสั่ง ในการศึกษาด้านกลวิธีการใช้ภาษาและรูปประโยค เช่นการกล่าวแย้ง เพื่อปกปิดความจริงของวัยรุ่นพบว่าเพศหญิงจะมีกลวิธีการใช้ภาษาหลากหลายกว่าเพศชาย (ปวีณา วัชรสุวรรณ, 2547; นัทธฤทัย สีหกรียงไกร, 2549) การศึกษาการตอบปฏิเสธของคนไทยพบว่า เพศชายมักใช้กลวิธีการให้เหตุผลหลากหลายกว่าเพศหญิง (สุภาสินี โพธิวิทย์, 2547) การศึกษาการใช้ภาษาในการอภิปรายของนักศึกษาเพื่อแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนนั้นพบว่า เพศหญิงใช้ภาษาอ้อมเพื่อรักษาน้ำใจ ประโยคขอร้องมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายจะใช้คำที่ไม่สุภาพหรือคำสบถมากกว่าเพศหญิง (มณฑิรา ตาเมือง และพิชญา เฟ็งศรี, 2554) การศึกษาการใช้วัจนกรรมการทักทายต่อผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่าของนักศึกษาพบว่าเพศชายจะทักทายผู้ฟัง เพศชายด้วยภาษาที่ไม่สุภาพแบบเป็นกันเอง แต่จะใช้ภาษาสุภาพแบบเป็นกันเองในการทักทายผู้ฟังเพศหญิง (อริพงษ์

เพ็ชรเกิด, 2555) การศึกษาวัจนกรรมการดำเนินของนักศึกษาพบว่าเพศหญิงจะใช้กลวิธีที่มีความรุนแรงน้อยกว่าเพศชาย (ณิชภา เกรือเอม, 2552) และการศึกษากลวิธีใช้ภาษาแสดงความผิดหวังต่อผู้ฟังต่างสถานภาพพบความแตกต่างระหว่างภาษาของเพศหญิงและเพศชาย กล่าวคือ เพศชายมักใช้ภาษาแบบไม่คิดเล็กคิดน้อย เก็บอารมณ์ ส่วนเพศหญิง จะเน้นการแสดงความคิดเห็น หยุ่มหิม (อรวิ บุญนาค, 2550)

การศึกษาการใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับปัจจัยเพศข้างต้น ได้สะท้อนให้เห็นว่า เพศของผู้พูดส่งผลให้ภาษาของเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน กล่าวโดยสรุปคือ เพศชายจะใช้ภาษาที่มีลักษณะตรงไปตรงมา ส่วนเพศหญิงจะพูดอ้อม สุภาพ รักษาหน้า และมีกลวิธีที่หลากหลายกว่า เพศชาย การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำปัจจัยเรื่องเพศเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญในการศึกษา เพราะผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาเรื่องการดำเนินในสังคมไทย หากเก็บข้อมูลจากครูซึ่งเป็นผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่านักเรียน น่าจะได้ผลการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นการใช้ภาษาในอีกแง่มุมหนึ่งได้ และนอกจากปัจจัยเรื่องเพศของผู้พูดแล้ว ปัจจัยเรื่องเพศของผู้ฟังก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อภาษา ปราณี กุลละวณิช และคณะ (2540 : 20) กล่าวว่า แบบแผนของการใช้ภาษาของเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันคือเพศหญิงจะใช้ภาษาที่สุภาพเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพูดกับเพศตรงข้าม จากการทบทวนเอกสาร ผู้วิจัยยังไม่พบการศึกษาใดที่นำเพศของผู้ฟังมาเป็นปัจจัยในการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยเรื่องเพศของผู้พูดและเพศของผู้ฟังเข้ามาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

ภาษาแม่

ภาษาแม่เป็นปัจจัยหนึ่งที่สัมพันธ์กับการใช้ภาษา เพราะภาษาแม่สามารถบ่งบอกชาติพันธุ์ของแต่ละผู้คนได้เช่นเดียวกับวัฒนธรรมอื่นๆ ได้แก่ เครื่องแต่งกาย อาหารการกิน ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ชาติพันธุ์ กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยที่ใช้ภาษาไทยจะมีลักษณะเฉพาะของตนเอง เช่น ภาษาไทยสำเนียงจีน ภาษาไทยแบบมุสลิม ฯลฯ เป็นต้น (อมรา

ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2550 : 26) ภาษาเป็นวัฒนธรรมหนึ่งของคนในสังคม ดังนั้น วัจนกรรมที่ถ่ายทอดจากภาษาก็น่าจะสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษานั้นๆ ทั้งนี้เพราะภาษาเป็นผลมาจากความเชื่อและการรับรู้หรือการมองโลกของคนในสังคมนั้น

ผลการศึกษาเรื่องการแปรของเสียง ร และเสียง ล ในภาษาไทยตามกลุ่มชาติพันธุ์ไทย จีน และมุสลิม ที่ใช้ภาษาแม่ต่างกัน ได้สะท้อนให้เห็นว่าชาติพันธุ์มีอิทธิพลต่อการออกเสียงดังกล่าว กล่าวคือ กลุ่มมุสลิมจะออกเสียง ร แบบกระดกลิ้น (รูปที่มีศักดิ์ศรี) ร้อยละ 60 ในขณะที่กลุ่มชาติพันธุ์ไทยและจีนออกเสียงดังกล่าวเพียงร้อยละ 5 และ 10 ตามลำดับ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะกลุ่มชาติพันธุ์มลายู (พูดภาษามลายูเป็นภาษาแม่) ได้รับอิทธิพลมาจากภาษาอาราบิก ซึ่งเป็นภาษาศาสนาอิสลามนั่นเอง (รสสุคนธ์ แข็งแรง, 2540 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548 : 69) นอกจากการแปรด้านเสียง (phonological variation) เรื่องของวัจนกรรมก็สามารถแปรตามวัฒนธรรมได้เช่นกัน กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ และธีรนุช โชคสุวนิช (2551 : 197) กล่าวว่า การแสดงวัจนกรรมด้วยถ้อยคำนั้นจะต่างกันไปในแต่ละวัฒนธรรม เช่น การกล่าวขอบคุณ ในบางวัฒนธรรมอาจกำหนดว่าต้องมีการกล่าวขอบคุณเมื่อผู้อื่นทำสิ่งใดให้ถึงแม้ว่าจะเป็นสิ่งเล็กน้อยก็ตาม แต่ในอีกวัฒนธรรมหนึ่ง การกล่าวขอบคุณต้องทำเมื่อได้รับความช่วยเหลือในเรื่องที่สำคัญเท่านั้น

ผลการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์กันระหว่างวัจนกรรมและวัฒนธรรม ได้แก่ การเปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้ภาษาของชาวอเมริกันที่พูดภาษาสเปนและอังกฤษเป็นภาษาแม่ (Gaecia, 1989 อ้างถึงใน กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ และ ธีรนุช โชคสุวนิช, 2551 : 198 - 199) ในสถานการณ์ขอโทษที่ผู้พูดไม่สามารถเข้าร่วมงานเลี้ยงได้ ผลการศึกษาพบว่าทั้งสองกลุ่มใช้ 3 กลวิธีที่ไม่แตกต่างกัน คือ 1) การแสดงความเสียใจ + การให้เหตุผล (expression of regret + account) 2) การแสดงการอ้อมตัวและยอมรับผิด (self effacement) 3) การเสนอขอชดเชยให้เป็นไปตามความปรารถนาของผู้ฟัง (redressing other hearer's want) ประเด็นที่น่าสนใจคือ จำนวนความถี่อัตรการใช้ของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างชัดเจน กล่าวคือกลวิธีที่สองและสามจะพบน้อยมากในกลุ่มคนอเมริกันที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มคนที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองไม่ได้รู้สึกผิดต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงกล่าวเพียงการขอโทษและ

การให้เหตุผล การศึกษาผู้พูดภาษาอังกฤษในสกอตแลนด์ แสดงให้เห็นว่าภาษาอังกฤษมีการแปรไปตามกลุ่มชาติพันธุ์ โดยกลุ่มหนึ่งพูดภาษา Gaelic เป็นภาษาแม่ และอีกกลุ่มหนึ่งพูดภาษาสกอต (ซึ่งถือว่าเป็นภาษาเดียวกับภาษาอังกฤษ) เป็นภาษาแม่ ทั้งสองกลุ่มใช้ภาษาที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนในเรื่องของการใช้รูปประโยค คือภาษาอังกฤษของกลุ่มแรกจะเรียกว่า West Highland English ส่วนภาษาของกลุ่มที่สองเรียกว่า Standard Scottish English นอกจากนี้ การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของการแสดงความไม่พอใจระหว่างผู้พูดภาษาอังกฤษกับชาวอิสราเอลที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองพบว่าชาวอิสราเอลที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจะใช้ถ้อยคำที่ยาวกว่า และมักใช้กลวิธีที่นุ่มนวลกว่าหรือคุกคามหน้าน้อยกว่าและจะใช้กลวิธีแสดงความไม่พอใจที่หลากหลายกว่าเจ้าของภาษา (Olshtain and Liora, 1993 อ้างถึงใน รุ่งอรุณ ใจซื่อ, 2549 : 29) การศึกษาเรื่องความสุภาพของผู้พูดในภาษาชาวพบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงมักจะใช้การพูดที่สุภาพมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพศหญิงเมื่ออยู่ในครอบครัวที่ได้รับการพูดที่มีความสุภาพน้อย ส่วนเพศชายก็จะมักใช้การพูดที่สุภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Nancy, 1998 : 535) การศึกษาการปฏิเสธการขอร้องของอาจารย์โดยนักศึกษาไทยและจีน พบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มต่างใช้ภาษาตรงมากกว่าภาษาอ้อม อย่างไรก็ตามมักมีการใช้ภาษาอ้อมร่วมด้วย เพื่อแสดงความสุภาพ (Zheng Wuyao, 2556) ผลการศึกษาวัฒนธรรมที่สะท้อนในการปฏิเสธอาจารย์ของศิษย์พบว่า คนจีนจะเน้นการให้เหตุผลที่ปฏิเสธและเสนอทางเลือกอื่น ในขณะที่คนอเมริกันจะปฏิเสธโดยตรงและจะแสดงเจตนาที่ชัดเจน (GuHiuqian, 2007) การศึกษาการขอร้องของผู้พูดภาษาจีนกลางและภาษาญี่ปุ่นพบว่าทั้งสองกลุ่มมีการใช้กลวิธีในการขอร้องที่คล้ายกันคือ มีการใช้คำอุทาน และมักใช้กลวิธีตรง (Wang Jing, 2012) การศึกษาวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของชาวอิบรูพบว่าชาวอิบรูมักจะใช้กลวิธีแบบนุ่มนวล สุภาพในการดำเนินชีวิตที่มีสถานภาพสูงกว่า และการศึกษาการดำเนินชีวิตของผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่เปรียบเทียบกับชาวเดนมาร์กพบว่ากลุ่มที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่จะเลือกใช้กลวิธีลดระดับความรุนแรง (Anna Trobrog, 1995 อ้างถึงใน ฉิษาภา เครือแอม 2552) ปัจจัยเรื่องภาษาแม่ของผู้พูดเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าสนใจและน่าจะนำมาเป็นตัวแปรสำคัญในการศึกษา เพราะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่พหุวัฒนธรรมมีบุคคลต่างชาติพันธุ์ และมีการใช้ภาษาแม่ที่ต่างกัน การศึกษารุ่นนี้อาจจะพบการใช้ภาษาที่แตกต่างกันระหว่างผู้พูดภาษาไทยและมลายูเป็นภาษาแม่

การศึกษาการใช้ภาษาเพื่อการตำหนิในสังคมไทย

นุชนารถ เฟิงสุริยา (2549) ศึกษาการใช้ภาษาในการแสดงการตำหนิของคนไทยโดยมีวัตถุประสงค์สองประการคือ 1) ศึกษารูปแบบและกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อแสดงการตำหนิของคนไทย 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อแสดงการตำหนิของคนไทยกับระดับค่าความรุนแรงของความคิด โดยรวบรวมการตำหนิที่ปรากฏในนวนิยายไทยจำนวนสี่เรื่อง จากนั้นนำสถานการณ์และถ้อยคำที่แสดงการตำหนิในนวนิยายมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามจำนวน 60 ชุด ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปและมีอายุระหว่าง 20-60 ปี

ผลการศึกษาพบว่ารูปประโยคที่คนไทยนิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง ประโยคปฏิเสธ และประโยคขอร้อง ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าคนไทยนิยมใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง ผลการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อแสดงการตำหนิพบว่ากลวิธีที่คนไทยนิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ การใช้ภาษาอ้อม การใช้ความสุภาพเชิงลบ การใช้ภาษาแบบตรงไปตรงมา และการใช้ความสุภาพเชิงบวก ตามลำดับ ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อแสดงการตำหนิกับระดับค่าความรุนแรงของความคิดพบว่าระดับค่าความรุนแรงของความคิดไม่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีการใช้ภาษาในการแสดงการตำหนิของคนไทย

ณิชากา เกรือเอม (2552) ศึกษาวัจนกรรมการตำหนิของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สี่ประการ คือ 1) ศึกษากลวิธีการแสดงวัจนกรรมการตำหนิและหาความถี่ของแต่ละกลวิธี 2) ศึกษากลวิธีแสดงวัจนกรรมการตำหนิในกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพของผู้พูดและผู้ฟัง 3) ศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีแสดงวัจนกรรมการตำหนิในกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง 4) ศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีแสดงวัจนกรรมการตำหนิในกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงตามสถานภาพของผู้พูดและผู้ฟัง โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนิสิตที่มีอายุ 20-25 ปี โดยใช้แบบทดสอบให้เติมบทสนทนาให้สมบูรณ์

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาใช้วัจนกรรม 4 กลวิธี ได้แก่ 1) การไม่กล่าวตำหนิออกมาอย่างชัดเจนหรือบอกเป็นนัย 2) การแสดงออกถึงความรำคาญใจหรือไม่เห็นด้วย 3) การกล่าวหาผู้กระทำผิด และ 4) การกล่าวตำหนิผู้กระทำผิด โดยกลวิธีที่พบมากที่สุดคือ กล่าวหาผู้กระทำผิด เมื่อผู้พูดมีสถานภาพสูงกว่าจะพบกลวิธีกล่าวตำหนิผู้ฟังมากที่สุด เพศหญิงจะเลือกใช้กลวิธีที่มีความรุนแรงน้อยกว่าเพศชาย และเมื่อผู้พูดและผู้ฟังมีสถานภาพเท่ากันและผู้พูดมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ฟัง กลวิธีกล่าวหาผู้ทำความผิดเป็นกลวิธีที่ถูกใช้มากที่สุดทั้งในเพศชายและเพศหญิง

การศึกษาวัจนกรรมเป็นการศึกษาความหมายในบริบทที่ผู้พูดส่งต่อไปยังผู้ฟัง ความหมายที่แท้จริงนั้นจะอยู่ในถ้อยคำที่ต้องอาศัยการตีความ การศึกษาเรื่องวัจนกรรมการตำหนิของครูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของผู้วิจัยในครั้งนี้ได้มุ่งศึกษาถ้อยคำของครูในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ที่ใช้ในการพูดตำหนินักเรียนในสถานการณ์ต่างๆ โดยนำปัจจัยทางสังคมมาร่วมพิจารณาได้แก่ เพศของผู้พูดและผู้ฟัง และภาษาแม่ของผู้พูด เพื่อให้ได้ผลการศึกษาวัจนกรรมในประเด็นที่ครอบคลุมการใช้ภาษาในรูปแบบต่างๆ มากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เนื้อหาในบทที่ 3 นี้ผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย เริ่มจากสถานที่เก็บข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สถานที่เก็บข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล

สถานที่เก็บข้อมูล การเก็บข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 15 ครอบคลุมเฉพาะพื้นที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จังหวัดละ 1 โรงเรียน โดยคัดเลือกเฉพาะโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่¹ และโรงเรียนนั้นจะต้องมีจำนวนครูมากที่สุดในพื้นที่นั้น ได้แก่ โรงเรียนดังต่อไปนี้ 1) โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี 2) โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา 3) โรงเรียนนราธิวาส

ผู้ให้ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของครูระดับมัธยมศึกษาที่พูดภาษาไทยและมลายูเป็นภาษาแม่ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวประกอบไปด้วยคนทั้งสองกลุ่ม ผู้วิจัยได้กำหนดให้เพศของผู้ดำเนินและเพศของผู้ถูกดำเนินเป็นปัจจัยในการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นมีจำนวน 60 คน จังหวัดละ 20 คน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ครูในจังหวัดปัตตานีจำนวน 20 คน แบ่งเป็น ผู้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่จำนวน 10 คน (ชายและหญิงอย่างละ 5 คน) และผู้ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่จำนวน 10 คน (ชายและหญิงอย่างละ 5 คน)

¹ โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1,501-2,500 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 15, 2557)

2. ครูในจังหวัดยะลาจำนวน 20 คน แบ่งเป็น ผู้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่จำนวน 10 คน (ชายและหญิงอย่างละ 5 คน) และผู้ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่จำนวน 10 คน (ชายและหญิงอย่างละ 5 คน)

3. ครูในจังหวัดนราธิวาสจำนวน 20 คน แบ่งเป็น ผู้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่จำนวน 10 คน (ชายและหญิงอย่างละ 5 คน) และผู้ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่จำนวน 10 คน (ชายและหญิงอย่างละ 5 คน)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์จำลอง 8 สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์อ้างอิงจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรการศึกษาแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ 2551 ที่กำหนดให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการดังต่อไปนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย	4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง	6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย	8. มีจิตสาธารณะ

ในเบื้องต้นผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยสอบถามครูระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 30 คน เพื่อหาข้อมูลว่านักเรียนมักแสดงพฤติกรรมใดที่ขัดต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ว่าพฤติกรรมใดเกิดขึ้นบ่อยที่สุด ต่อมานำข้อค้นพบมาสร้างเป็นสถานการณ์จำลอง ด้วยเหตุนี้จึงได้สถานการณ์จำลองที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

1) สถานภาพของผู้ตอบการสัมภาษณ์ 2) สถานการณ์จำลอง ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบการสัมภาษณ์

☐ เพศชาย	☐ เพศหญิง		
ท่านพูดภาษาไทยเป็นภาษาแรก	☐ ภาษาไทย	☐ ภาษามลายู	
จังหวัด	☐ ปัตตานี	☐ ยะลา	☐ นราธิวาส
โรงเรียน.....			

ตอนที่ 2 สถานการณ์จำลอง

คุณลักษณะที่ 1 รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์

ท่านพบว่าในขณะที่ร้องเพลงชาติประกอบพิธีหน้าเสาธงในตอนเช้า มีนักเรียนคนหนึ่งไม่มีสมาธิกับกิจกรรม ชวนเพื่อนพูดคุยและหัวเราะกัน ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดว่าอย่างไร

.....

.....

คุณลักษณะที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริต

ท่านพบว่าเมื่อท่านมอบหมายการบ้านให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดมาส่งในชั่วโมงถัดไปโดยท่านเน้นย้ำว่านักเรียนต้องทำด้วยตนเอง เพื่อเป็นการฝึกทักษะ แต่ท่านพบว่ามึนักเรียนคนหนึ่งคัดลอกงานจากเพื่อนมาส่งท่าน ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านว่าอย่างไร

.....

.....

คุณลักษณะที่ 3 มีวินัย

ท่านพบว่านักเรียนคนหนึ่งกำลังเดินเพื่อจะเข้าชั้นเรียน ท่านเห็นว่านักเรียนแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน โดยมีชายเสื้อหลุดออกนอกกางเกง ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตักเตือนนักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

คุณลักษณะที่ 4 ใฝ่เรียนรู้

ท่านพบว่าขณะสอนอยู่ในชั้นเรียนมีนักเรียนคนหนึ่งไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจในสิ่งที่ท่านกำลังอธิบายแต่อย่างใด และยังคงคุยกันเสียงดังทำให้รบกวนเพื่อนข้างๆ ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตักเตือนนักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

คุณลักษณะที่ 5 อยู่อย่างพอเพียง

ท่านทราบว่านักเรียนคนหนึ่งใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยโดยซื้อของที่มีราคาแพงและเกินความจำเป็นมาอวดเพื่อนๆ ซึ่งท่านทราบว่าฐานะทางบ้านของนักเรียนคนนั้นยากจน ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตักเตือนนักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

คุณลักษณะที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

ท่านพบว่านักเรียนคนหนึ่งไม่ทำงานที่ท่านมอบหมายซึ่งจะให้เป็นคะแนนเก็บมาส่ง เมื่อสอบถามแล้วแต่นักเรียนไม่ได้ให้เหตุผลใดๆ งานชิ้นนี้ท่านได้มอบหมายไว้ล่วงหน้าเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านว่าอย่างไร

.....

.....

คุณลักษณะที่ 7 รักความเป็นไทย

ท่านพบว่าในเวลาเช้าเมื่อท่านมาถึงโรงเรียนมีนักเรียนคนหนึ่ง เดินสวนบริเวณหน้าประตูโรงเรียน โดยไม่แสดงการทักทายโดยการสวัสดีหรือการให้สลามแก่ท่านเดินผ่านไปอย่างหน้าตาเฉย ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านว่าอย่างไร

.....

.....

คุณลักษณะที่ 8 มีจิตสาธารณะ

ท่านเดินมาบริเวณใต้อาคารภายในโรงเรียนแล้วพบว่า มีเศษกระดาษวางทิ้งอยู่ที่บริเวณพื้นทางเดิน แล้วมีนักเรียนคนหนึ่งเดินข้ามขยะชิ้นนั้นโดยไม่สนใจที่จะช่วยเก็บไปทิ้ง ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านว่าอย่างไร

.....

.....

แม้ว่าการเก็บข้อมูลในสถานการณ์จริงจะได้ข้อมูลที่ดีและมีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด แต่การเก็บข้อมูลจากสถานการณ์จริงนั้นผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมและกำหนดปัจจัยที่ต้องการศึกษาได้ การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยการเติมบทสนทนาให้สมบูรณ์ (discourse completion tests = DCT) อย่างไรก็ตามการเก็บข้อมูลด้วยการเขียนนั้นอาจทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาในการคิดและแก้ไขคำตอบได้ซึ่งอาจจะได้ข้อมูลที่ต่างจากกับความเป็นจริงได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เปลี่ยนจากวิธีการเขียนตอบมาเป็นการสัมภาษณ์แทนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 เก็บข้อมูลเฉพาะการดำหนักเรียนชาย ส่วนครั้งที่ 2 เก็บข้อมูลเฉพาะการดำหนักเรียนหญิง ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองครั้งต้องเป็นบุคคลเดียวกัน การเก็บข้อมูลแต่ละครั้งมีระยะห่างกัน 1 สัปดาห์ เพื่อป้องกันการตอบที่เป็นไปในการทำงานเดียวกัน จากนั้นนำข้อความที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับปัจจัยต่างๆ ที่กำหนดไว้

ผู้วิจัยคัดเลือกครูในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนใต้ตามที่กำหนดโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ทั้งสิ้นจำนวน 960 ข้อความ (8 สถานการณ์ x 2 ครั้ง x 60 คน)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำ 960 ข้อความที่ได้มาจากการสัมภาษณ์และถอดเป็นอักษรมาวิเคราะห์ว่าแต่ละคำตอบประกอบด้วยกี่ถ้อยคำ แต่ละถ้อยคำจะถูกค้นด้วยการหยุดชั่วคราว (pause) หรือการวรรค จากนั้นนำแต่ละถ้อยคำมาวิเคราะห์ว่าเป็นวัจนกรรมตรงหรือวัจนกรรมอ้อมโดยใช้แนวคิดที่ประยุกต์มาจากทฤษฎีเรื่องวัจนกรรมของ เซิร์ล Searle (1975) ที่กล่าวว่าถ้อยคำใดที่สามารถสื่อถึงการดำหนักได้อย่างชัดเจนตามรูปภาษาที่ปรากฏก็จะถือว่าเป็นวัจนกรรมตรง และหากรูปภาษาที่

ปรากฏนั้นยังไม่ชัดเจนต้องอาศัยบริบทในการตีความก็ถือว่าเป็นวัจนกรรมอ้อม ในงานวิจัยนี้ยังพิจารณา “ถ้อยคำที่ปรากฏความผิดที่ชัดเจน” เป็นวัจนกรรมตรงด้วย เพราะผู้ถูกดำเนินคดีสามารถตระหนักรู้ได้ทันทีว่าผู้ดำเนินกำลังกล่าวถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมใด กรณีที่ถ้อยคำนั้นๆ ไม่สามารถจัดได้ว่าเป็นวัจนกรรมตรงหรือวัจนกรรมอ้อม ก็จะจัดเป็นวิธีการเสริม

ตัวอย่างการวิเคราะห์หมีดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

	ถ้อยคำที่ 1	ถ้อยคำที่ 2
	นักเรียนหยุดคุย	พฤติกรรมนี้ไม่ดี
วัจนกรรม	ตรง	ตรง
กลวิธี	บอกให้ปฏิบัติ	ประเมินค่าทางลบ

ตัวอย่างที่ 2

	ถ้อยคำที่ 1	ถ้อยคำที่ 2
	เวลานี้ควรทำอะไร	เราเป็นนักเรียนนะ
วัจนกรรม	อ้อม	อ้อม
กลวิธี	ถาม	บอกข้อมูลบางอย่าง

ตัวอย่างที่ 3

	ถ้อยคำที่ 1	ถ้อยคำที่ 2
	นี่ๆ	นักเรียน
วัจนกรรม	วิธีการเสริม	วิธีการเสริม
กลวิธี	ใช้คำว่านี่	ใช้คำว่านักเรียน

ตัวอย่างที่ 4

	ถ้อยคำที่ 1	ถ้อยคำที่ 2
	นักเรียนหยุดคุย	เวลานี้ควรทำอะไร
วัจนกรรม	ตรง	อ้อม
กลวิธี	บอกให้ปฏิบัติ	ถาม

เมื่อนำข้อความที่ได้มาแบ่งถ้อยคำ วิเคราะห์ จัดประเภทของวัจนกรรม (ตรง/อ้อม) หรือ วิธีการเสริม แล้ว จะนำมาจัดกลวิธี แล้วนำมาพิจารณาร่วมกับปัจจัยเพศ (ของผู้ดำหนิและผู้ถูกดำหนิ) และปัจจัยภาษาแม่ของผู้ดำหนิ ว่าส่งผลอย่างไรต่อการใช้วัจนกรรม โดยนับความถี่อัตราส่วนร้อยละ จากนั้นนำไปทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยการทดสอบไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญ $p < 0.05$

การนำเสนอผลการศึกษา

- นำถ้อยคำทั้งหมดที่ได้จากการวิเคราะห์มานำเสนอภาพรวมของการศึกษา ได้แก่ การใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม วิธีการเสริม และกลวิธีทางภาษาของวัจนกรรมและกลวิธีการเสริม โดยไม่นำปัจจัยต่างๆ เข้ามาร่วมพิจารณา เพื่อแสดงให้เห็น โดยภาพรวมว่าผู้ดำหนิใช้วัจนกรรมในการดำหนิอย่างไร (บทที่ 4)

- วิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของวัจนกรรมการดำหนิตามปัจจัยทางสังคมต่างๆ ที่กำหนดไว้ ได้แก่ เพศของผู้ดำหนิ เพศของผู้ถูกดำหนิ และภาษาแม่ของผู้ดำหนิ เพื่อแสดงให้เห็นว่าปัจจัยต่างๆ ส่งผลให้ครุมีการใช้วัจนกรรมการดำหนิอย่างไร (บทที่ 5)

- สรุปผลและอภิปรายผล (บทที่ 6)

บทที่ 4

ผลการศึกษา 1 : วัจนกรรมการคำหนิของครู

ผู้วิจัยต้องการศึกษาวัจนกรรมการคำหนินักเรียนของครูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีปัจจัยในการศึกษา 3 ประเด็น ได้แก่ เพศของผู้คำหนิ เพศของผู้ถูกคำหนิ และภาษาแม่ของผู้คำหนิ เนื้อหาในบทนี้จะนำเสนอผลการศึกษาที่เป็นภาพรวมเพื่อแสดงให้เห็นการคำหนิที่เกิดขึ้นของคนไทย การคำหนิแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ดังนี้

4.1 วัจนกรรมตรง หมายถึง การใช้ถ้อยคำที่มีรูปแสดงเจตนาในการคำหนิอย่างตรงไปตรงมา แบ่งออกได้เป็น 7 กลวิธี ได้แก่ บอกให้ปฏิบัติ บอกผลของการกระทำ บอกความผิด ย้ำกฎเกณฑ์ สร้างเงื่อนไข กระตุ้นในรูปแบบการถาม และประเมินค่าทางลบ การคำหนิที่เป็นวัจนกรรมตรงพบจำนวน 972 ถ้อยคำ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 กลวิธีบอกให้ปฏิบัติ หมายถึง ผู้คำหนิบอกให้ผู้ถูกคำหนิปฏิบัติหรือหยุดปฏิบัติพฤติกรรมนั้นๆ กลวิธีบอกให้ปฏิบัติมักปรากฏคำกริยาแสดงการสั่ง เช่น อย่า ห้าม เป็นต้น ผู้วิจัยพบกลวิธีบอกให้ปฏิบัติจำนวน 467 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 48.04 การคำหนิด้วยกลวิธีนี้ปรากฏในทุกคุณลักษณะ ดังนี้

- ร้องเพลงชาติ (คุณลักษณะ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)
- หนุ่ยล่าลอกของเพื่อน (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- แต่งตัวให้เรียบร้อยเดี๋ยวนี (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- นักเรียนอย่าคุยกันนะเรียนๆ (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- ใช้เงินให้คุ้มค่ากว่าที่เป็นอยู่ (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- ไปทำมาส่งซะนะ (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- ควรทำความเคารพคุณครูทุกคน (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)

- มาเก็บขยะหน่อยแล (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.1.2 กลวิธีบอกผลของการกระทำ หมายถึง ผู้ดำหนีกว่าถึงสิ่งที่ถูกดำหนิจะได้รับซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระทำของผู้ถูกดำหนิ ผู้วิจัยพบกลวิธีบอกผลของการกระทำจำนวน 85 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 8.74 การดำหนิด้วยกลวิธีนี้ปรากฏเฉพาะในคุณลักษณะที่ 1 - 2 4 และ 6 ดังนี้

- ครูจะหักคะแนน (คุณลักษณะ 1 รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์)
- ครูจะตัดคะแนน (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- ครูจะหักคะแนน (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- เธอได้ศูนย์ (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)

4.1.3 กลวิธีบอกความผิด หมายถึง ผู้ดำหนีกว่าถึงความผิดหรือการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ของผู้ถูกดำหนิ กลวิธีบอกความผิดเป็นการตัดสินว่านักเรียนทำผิดอะไร อย่างไร ผู้วิจัยพบกลวิธีบอกความผิดจำนวน 61 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 6.27 การดำหนิด้วยกลวิธีนี้ปรากฏในทุกคุณลักษณะ ดังนี้

- ส่งเสียงดังไปแล้ว (คุณลักษณะ 1 รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์)
- นักเรียนลอกมา (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- เสื่อหลุด (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- หยุดส่งเสียงดัง (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- ไข่ของแพงจัง (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- งานชิ้นนี้ยังไม่ส่ง (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- เธอไม่ทักครู (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- ไม่เก็บขยะเลย (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.1.4 กลวิธีย้ำกฎเกณฑ์ หมายถึง ผู้ดำหนีก้าวถึงข้อตกลง ระเบียบ และกฎต่างๆ ที่ได้ตกลงกันไว้ ผู้วิจัยพบกลวิธีย้ำกฎเกณฑ์จำนวน 20 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 2.06 การดำเนินด้วยกลวิธีนี้ปรากฏเฉพาะในคุณลักษณะที่ 2 – 7 ดังนี้

- ครูเตือนแล้วว่าอย่าลอก (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- หนูก็รู้ใช่ไหมคะว่ามันผิดระเบียบ (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- ครูตกลงแล้วว่านักเรียนห้ามคุย (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- เตือนแล้วนะ (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- นักเรียนเราตั้งกฎมาแล้วนะ (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- กติกาเขาว่าอย่างไร (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)

4.1.5 กลวิธีสร้างเงื่อนไข หมายถึง ผู้ดำเนินสร้างเงื่อนไขบางประการขึ้นมา หากผู้ถูกดำเนินไม่ปฏิบัติตามก็จะได้รับผลบางประการตามมา กลวิธีสร้างเงื่อนไขมักจะปรากฏถ้อยคำแสดงเงื่อนไข เช่น ถ้า... เป็นต้น ผู้วิจัยพบกลวิธีสร้างเงื่อนไขจำนวน 38 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 3.91 การดำเนินด้วยกลวิธีนี้ปรากฏเฉพาะในคุณลักษณะที่ 2 – 4 และ 6 ดังนี้

- แต่ถ้าทำข้อสอบไม่ได้โดน (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- ถ้าไม่ใส่เดี๋ยวจะใส่ให้ (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- ถ้ายังพูดอีกจะให้ออกนอกห้องแล้วนะ (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- ถ้าไม่ส่งคิด ร นะ (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)

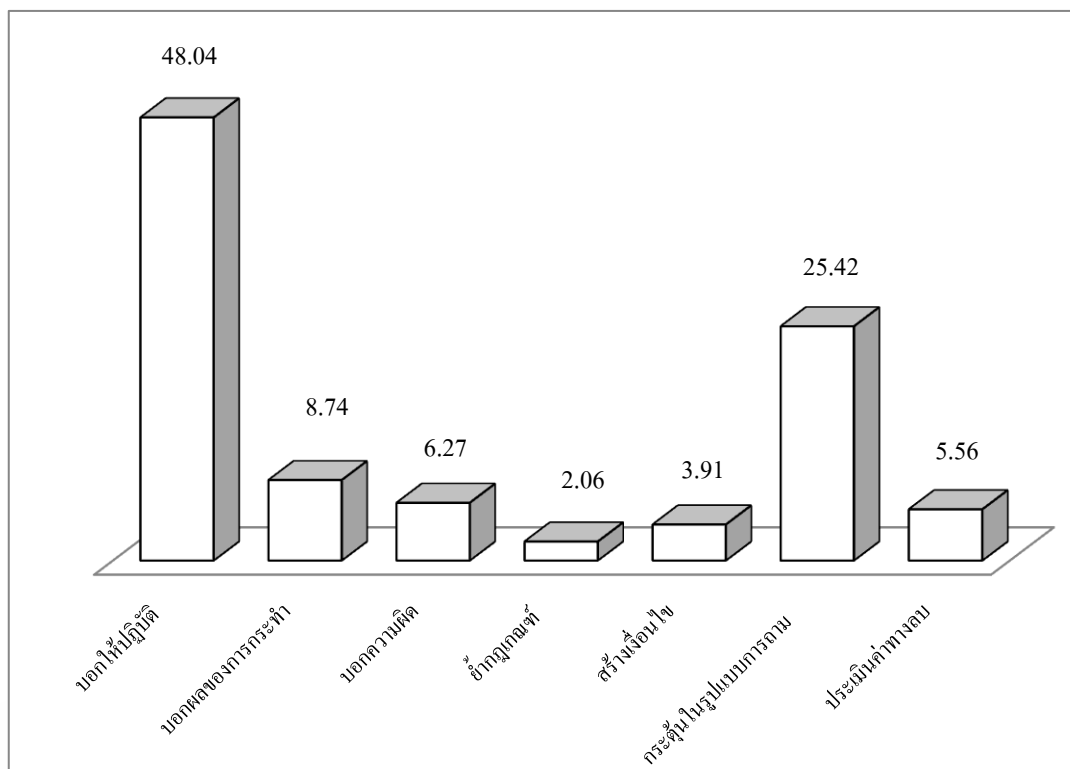
4.1.6 กลวิธีกระตุ้นในรูปแบบการถาม หมายถึง ผู้ดำหนีก้าวถึงความผิดหรือการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ของผู้ถูกดำเนินใช้รูปประโยคคำถาม กลวิธีกระตุ้นในรูปแบบการถามมักจะปรากฏคำแสดงคำถาม (question word) เช่น ทำไม หรือ เป็นต้น ผู้วิจัยพบกลวิธีกระตุ้นในรูปแบบการถามจำนวน 247 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 25.42 การดำเนินด้วยกลวิธีนี้ปรากฏในทุกคุณลักษณะ ดังนี้

- ไม่ร้องเพลงชาติเทอรูลูก (คุณลักษณะ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)
- ทำไมต้องลอกคนอื่นด้วย (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- ทำไมไม่แต่งกายให้เรียบร้อย (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- จะคุยกันอีกนานมัย (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- จำเป็นมัยที่ชื่อของแพงๆ (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- ทำไมถึงไม่ทำ (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- ทำไมไม่เคารพครู (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- นี่เห็นขะมัย (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.1.7 กลวิธีประเมินค่าทางลบ หมายถึง ผู้ดำหนิบอกให้ทราบว่าคุณไม่เห็นด้วยหรือไม่ยอมรับพฤติกรรมของผู้ฟัง กลวิธีประเมินค่าทางลบมักจะปรากฏคำแสดงการประเมินค่า เช่น 'ไม่ดี ไม่มี..' เป็นต้น ผู้วิจัยพบกลวิธีประเมินค่าทางลบจำนวน 54 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 5.56 การดำหนิด้วยกลวิธีนี้ปรากฏในทุกคุณลักษณะ ดังนี้

- แสดงออกแบบนี้ไม่ดี (คุณลักษณะ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)
- เธอหลอกครู (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- แต่งแบบนี้ไม่ดี (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- ไม่พร้อมที่จะเรียน (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- แพงไปนะ (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- เป็นผู้หญิงแล้วยังขี้เกียจอีก (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- ไม่มีสัมมาคารวะเลยนะ (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- ไม่มีจิตสาธารณะเลย (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

แผนภูมิ 1 อัตราส่วนร้อยละกลวิธีของวจนกรรมตรง

การดำหนักเรียนด้วยวจนกรรมตรงจำนวน 972 ถ้อยคำ แบ่งออกเป็น 7 กลวิธี ลำดับความถี่ในการปรากฏมีดังนี้ 1) กลวิธีบอกให้ปฏิบัติ ปรากฏมากที่สุด คือ ร้อยละ 48.04 ผู้วิจัยคิดว่าครูมีสถานภาพที่สูงกว่านักเรียน และมีหน้าที่ตักเตือนเมื่อนักเรียนกระทำความผิด ดังนั้นครูจึงมีแนวโน้มที่จะบอกให้นักเรียนปฏิบัติบางอย่างเพื่อแก้ไขการกระทำผิด ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับปวีณา วัชรสุวรรณ (2547) ที่พบว่ากลวิธีสั่งให้ทำบางอย่างเพื่อแก้ไขสิ่งผิดปรากฏมากเป็นอันดับต้นๆ 2) กลวิธีกระตุ้นในรูปแบบการถาม ปรากฏมากเป็นลำดับที่สอง คือ ร้อยละ 25.42 ผู้วิจัยคิดว่าครูเป็นบุคคลสำคัญในการกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดว่า ตนทำในสิ่งที่เหมาะสมหรือไม่ โดยใช้ภาษาในลักษณะประโยคคำถาม 3) กลวิธีบอกผลของการกระทำ ปรากฏมากเป็นลำดับที่สาม คือ ร้อยละ 8.74 ผู้วิจัยคิดว่าในบางครั้งเมื่อนักเรียนทำความผิด ครูจำเป็นต้องลงโทษหรือบอกวิธีการลงโทษที่อาจจะเกิดขึ้นเพื่อให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 4) กลวิธีบอกความผิด ปรากฏเป็นลำดับที่สี่ คือ ร้อยละ 6.27 ผู้วิจัยคิดว่ากรณีที่ครูตัดสินว่าการกระทำของนักเรียนผิดเป็นการชี้ชวนให้คิดทบทวนว่า

การกระทำนั้นไม่เหมาะสมอย่างไร 5) กลวิธีประเมินค่าทางลบ ปรากฏเป็นลำดับที่ห้า คือ ร้อยละ 5.56 ผู้วิจัยคิดว่าการประเมินค่าทางลบหรือตัดสินการกระทำของนักเรียนนั้น ครูสามารถกระทำได้ทันทีที่พบเห็นพฤติกรรมนั้น โดยไม่ต้องถามความคิดเห็นใดๆของนักเรียน 6) กลวิธีสร้างเงื่อนไข ปรากฏเป็นลำดับที่หก คือ ร้อยละ 3.91 ผู้วิจัยคิดว่าครูใช้กลวิธีนี้เพราะครูสามารถกำหนดให้นักเรียนกระทำบางอย่างได้ กรณีที่นักเรียนไม่ปฏิบัติตาม ครูก็จะสร้างเงื่อนไขขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตาม 7) กลวิธีย้ำกฎเกณฑ์ ปรากฏน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2.06 ผู้วิจัยคิดว่าการที่ครูใช้กลวิธีนี้เพราะเป็นการย้ำให้นักเรียนเห็นว่าการกระทำบางอย่างหรือการไม่กระทำบางอย่างเป็นสิ่งที่ไม่สมควรกฎเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ เพื่อให้นักเรียนกระทำหรือหยุดกระทำพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

เมื่อพิจารณากลวิธีในวัจนกรรมตรงจะพบว่า**กลวิธีที่ปรากฏมาก** ประกอบด้วย 2 กลวิธี คือ กลวิธีบอกให้ปฏิบัติ และกลวิธีกระตุ้นในรูปแบบการถาม ผู้วิจัยคิดว่า ครูผู้มีสถานภาพที่สูงกว่าสามารถบอกให้นักเรียนปฏิบัติบ้างอย่างได้ทันทีเพื่อให้หยุดพฤติกรรมนั้น โดยที่ไม่ต้องให้นักเรียนออกความคิดเห็นใดๆ เพราะการกระทำที่นักเรียนได้ทำนั้นเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าผิด ส่วนกลวิธีกระตุ้นในรูปแบบการถาม เพื่อให้นักเรียนได้คิดทบทวนเป็นอีกหนึ่งกลวิธีที่ครูนิยม เพราะการทิ้งไว้ให้เป็นคำถามจะเป็นการปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนสามารถคิดด้วยตนเอง และเพื่อระลึกเมื่อจะกระทำผิดครั้งต่อไป ครูจึงใช้ทั้งสองกลวิธีนี้ค่อนข้างมากในการดำเนินนักเรียน ส่วน**กลวิธีที่ปรากฏน้อย** ประกอบด้วย 5 กลวิธี คือ กลวิธีบอกผลของการกระทำ กลวิธีบอกความผิด กลวิธีประเมินค่าทางลบ กลวิธีสร้างเงื่อนไข และกลวิธีย้ำกฎเกณฑ์ ผู้วิจัยคิดว่ากลวิธีเหล่านี้ มีลักษณะเหมือนเป็นการพูดให้นักเรียนทราบโดยทั่วไปๆ เมื่อใช้กลวิธีเหล่านี้จะให้ความรู้สึกที่ไม่เด็ดขาดเท่ากับกลวิธีบอกให้ปฏิบัติและกระตุ้นในรูปแบบการถามที่พบมาก ครูจึงใช้ห้ากลวิธีดังกล่าวในอัตราส่วนที่ค่อนข้างน้อยในการดำเนินนักเรียน

4.2 วัจนกรรมอ้อม หมายถึง การใช้ถ้อยคำที่มีรูปแสดงเจตนาในการคำหนิผู้ถูกคำหนิ โดยไม่ปรากฏถ้อยคำที่กล่าวถึงความผิดที่ทํา กลวิธีที่พบในวัจนกรรมอ้อม แบ่งได้เป็น 6 กลวิธี ได้แก่ บอกข้อมูลบางอย่าง บอกให้ทําบางอย่าง ยกถ้อยคำมากล่าว ให้โอกาส ใช้ถ้อยคำเชิงบวก และถาม การคำหนิที่เป็นวัจนกรรมอ้อมพบจำนวน 397 ถ้อยคำ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 กลวิธีบอกข้อมูลบางอย่าง หมายถึง การที่ผู้คำหนิบอกข้อมูลบางอย่างแก่ผู้ถูกคำหนิ เนื่องจากผู้คำหนิไม่แน่ใจว่าผู้ถูกคำหนิจะทราบข้อมูลนั้นแล้วหรือไม่ หรืออาจจะต้องการบอกข้อมูลนั้นเพื่อให้ผู้ถูกคำหนิได้รู้สื่กตัว ผู้วิจัยพบกลวิธีบอกข้อมูลบางอย่างจำนวน 127 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 31.98 การคำหนิด้วยกลวิธีนี้ปรากฏในทุกคุณลักษณะ ดังนี้

- ตอนนี้มีกิจกรรมอยู่ (คุณลักษณะ 1 รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์)
- เวลาเราจะทำเราดูเป็นแนวทางได้ (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- นักเรียนอยู่ในวัยกำลังเรียนนะ (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- ตอนนี้ครูสอนอยู่นะ (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- ที่บ้านทำงานหนักนะลูก (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- งานชิ้นนี้เป็นคะแนนเก็บ (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- ครูเป็นผู้สั่งสอนเธอ (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- ครูเองก็เก็บได้ (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.2.2 กลวิธีบอกให้ทําบางอย่าง หมายถึง การที่ผู้คำหนิบอกให้ผู้ถูกคำหนิทำหรือหรือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่ปรากฏถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด กลวิธีนี้จะกระตุ้นผู้ถูกคำหนิหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ผู้วิจัยพบกลวิธีบอกให้ทําบางอย่างเพื่อกระตุ้นให้รู้ว่าทำผิดจำนวน 86 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 21.66 การคำหนิด้วยกลวิธีนี้ปรากฏในทุกคุณลักษณะ ดังนี้

- มานีก่อน (คุณลักษณะ 1 รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์)
- เธอมาพบครูด้วย (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)

- คู่เพื่อนๆ ซึ (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- ออกมาทำโจทย์ข้อนี้ซิ (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- มาพบครูด้วย (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- เดี่ยวมาพบครูด้วย (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- เข้าโรงเรียนแล้วขี้มหน้อย (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- อย่าฟังแต่ภารโรง (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.2.3 กลวิธียกถ้อยคำมากล่าว หมายถึง การยกคำกล่าว คำขวัญหรือสำนวน ภาษิตมากล่าว ผู้วิจัยพบกลวิธียกถ้อยคำมากล่าวจำนวน 8 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 2.02 การดำเนินด้วยกลวิธีนี้ปรากฏเฉพาะในคุณลักษณะที่ 2 7 และ 8 เท่านั้น ดังนี้

- ขี้มมูกคนอื่นหายใจ (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- อย่าให้เพื่อนมาหายใจแทนเราซิ (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- ลูกนอธอ¹ ขี้มไหว้ทักทาย (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- ตาวิเศษเห็นนะ (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.2.4 กลวิธีให้โอกาส หมายถึง ผู้ดำเนินถ้อยคำที่แสดงให้เห็นว่าได้ให้โอกาสผู้ถูกดำเนินได้กระทำบางอย่างเพื่อแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยพบกลวิธีให้โอกาสจำนวน 7 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 1.76 การดำเนินด้วยกลวิธีนี้ปรากฏเฉพาะในคุณลักษณะที่ 6 เท่านั้น ดังนี้

- ครูจะขยเวลาให้ (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- ครูจะให้โอกาสนะ (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- ครูไม่ว่าเธอนะ (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- ครูจะให้โอกาสเธออีกครั้งหนึ่ง (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)

¹ นอธอ หมายถึง น.ธ. ซึ่งเป็น อักษรย่อของ โรงเรียนนราธิวาส

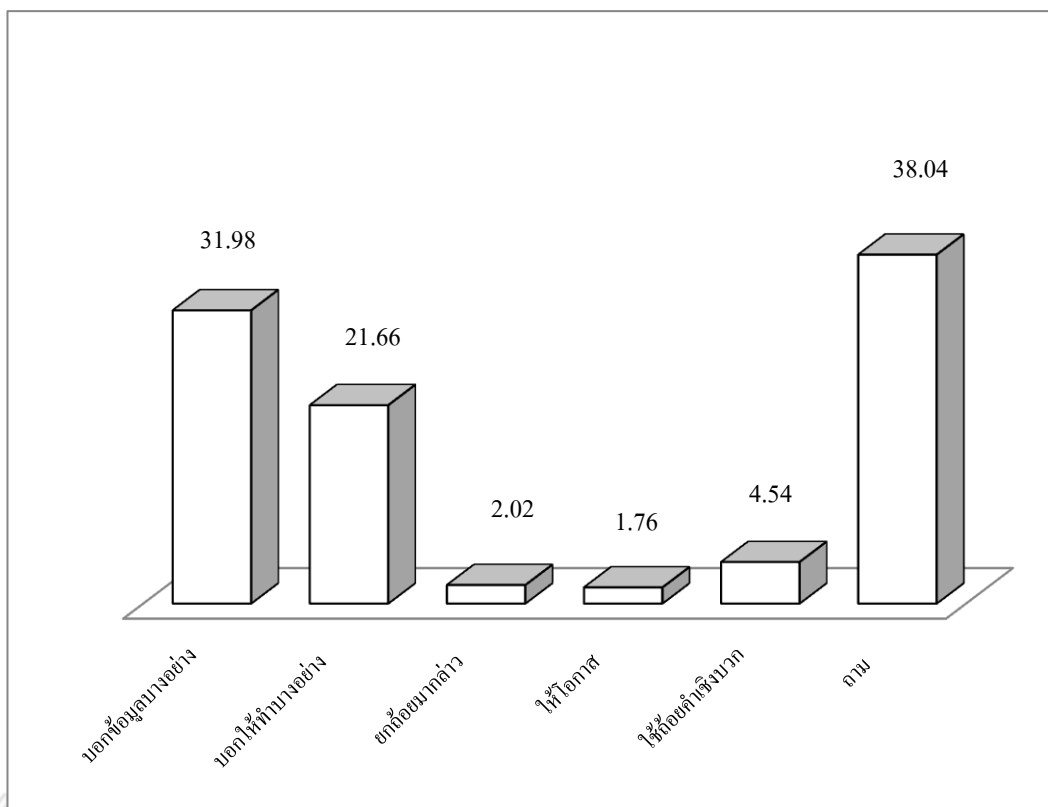
4.2.5 กลวิธีใช้ถ้อยคำเชิงบวก หมายถึง การที่ผู้ดำเนินใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเชิงบวก กล่าวชมผู้ถูกดำเนินในสิ่งที่ได้ปฏิบัติ ถ้อยคำนั้นไม่ได้มีความหมายประจำรูปคำ แต่เป็นการกระตุ้นให้ผู้ถูกดำเนินได้คิดถึงการกระทำของตนเองที่ผิด ผู้วิจัยพบกลวิธีใช้ถ้อยคำเชิงบวกจำนวน 18 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 4.54 การดำเนินด้วยกลวิธีนี้ปรากฏเฉพาะในคุณลักษณะที่ 1 - 5 และ 8 เท่านั้น ดังนี้

- คุยเก่งนะเรา (คุณลักษณะ 1 รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์)
- ยังดีกว่าไม่ทำนะ (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- สบายเกินเพื่อนแล้วนะ (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- พุดเก่งนะ (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- ใช้เงินเก่งจังเลย (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- วันนี้ลูกหล่อจัง (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.2.6 กลวิธีถาม หมายถึง การที่ผู้ดำเนินกล่าวถ้อยคำที่มีลักษณะเป็นคำถามเพื่อให้ผู้ถูกดำเนินได้รู้สึกตัวว่าได้กระทำความผิดและให้แก้ไขพฤติกรรมนั้น ผู้วิจัยพบกลวิธีถามจำนวน 151 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 38.04 การดำเนินด้วยกลวิธีนี้ปรากฏในทุกคุณลักษณะ ดังนี้

- เธอมีปัญหาอะไรรีป่าว (คุณลักษณะ 1 รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์)
- เธอภูมิใจมั๊ย (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- เสื่อเป็นอะไรหออ (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- ครูสอนอะไร (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- ไม่ส่งสารพ่อแม่เธอหออ (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- หนูมาเรียนหนังสือเพื่ออะไร (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- ลืมอะไรไปมั๊ย (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- เห็นขยะป่าว (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

แผนภูมิ 2 อัตราส่วนร้อยละกลวิธีของวัจนกรรมอ้อม

การดำหนินักเรียน โดยการใช้วัจนกรรมอ้อมจำนวน 397 ถ้อยคำ แบ่งออกเป็น 6 กลวิธี ลำดับความถี่ในการปรากฏมีดังนี้ 1) กลวิธีถาม ปรากฏมากที่สุด คือ ร้อยละ 38.04 ผู้วิจัยคิดว่าการดำหนินักเรียนด้วยการกระตุ้นให้นักเรียนคิดโดยการถามบางสิ่งเพื่อโยงไปสู่การตระหนักรู้เกี่ยวกับความผิดที่กระทำ ครูจึงใช้กลวิธีนี้ในการดำหนินักเรียนมากที่สุด 2) กลวิธีบอกข้อมูลบางอย่าง ปรากฏมากเป็นอันดับที่สอง คือ ร้อยละ 31.98 ผู้วิจัยเห็นว่า ครูต้องการย้ำเตือนโดยบอกข้อมูลได้แก่ สถานภาพของครูและนักเรียน หรือความเป็นอยู่ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้คิดเชื่อมโยงและตระหนักเกี่ยวกับการกระทำที่นักเรียนได้ปฏิบัติในขณะนั้นซึ่งจะมีผลให้นักเรียนได้หยุดการกระทำที่ไม่เหมาะสมนั้น 3) กลวิธีบอกให้ทำบางอย่าง ปรากฏมากเป็นอันดับสาม คือ ร้อยละ 21.66 ผู้วิจัยคิดว่า เมื่อนักเรียนทำผิดครูสามารถให้นักเรียนกระทำบางอย่างได้ แต่การบอกให้ทำนั้น เพื่อต้องการนักเรียนเลี่ยงไปทำอย่างอื่น ไม่ได้เป็นการบอกให้ทำแบบตรงๆ เพื่อให้นักเรียนหยุดพฤติกรรม 4) กลวิธีใช้ถ้อยคำเชิงบวก ปรากฏเป็นอันดับสี่ คือ ร้อยละ 4.54 ผู้วิจัยคิดว่า เมื่อนักเรียน

ทำความเข้าใจครูสามารถใช้ถ้อยคำเชิงบวกกล่าวกับนักเรียน ถ้อยคำเชิงบวกในที่นี้ไม่ใช่เป็นการเสริมแรงเพื่อให้นักเรียนได้รู้สึกภาคภูมิใจ แต่เหมือนเป็นการตั้งข้อสงสัยให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนหยุดหรือแก้ไขพฤติกรรมที่ทำอยู่ในขณะนั้น 5) กลวิธียกถ้อยคำมากกล่าว ปรากฏเป็นลำดับห้า คือ ร้อยละ 2.02 ผู้วิจัยคิดว่า เมื่อนักเรียนทำความเข้าใจครูสามารถยกถ้อยคำที่เป็นข้อคิด คติเตือนใจ หรือคำกล่าวที่มีผู้กล่าวไว้แล้ว 6) กลวิธีให้โอกาส พบในอัตราร้อยละ 1.76 ผู้วิจัยคิดว่าเมื่อนักเรียนทำความเข้าใจในบางครั้ง ครูบางคนอาจคิดว่าในบางสถานการณ์เป็นเรื่องเล็กน้อยไม่ต้องถือโทษเอาความ ดังนั้นจึงใช้กลวิธีให้โอกาสเพื่อให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไขด้วยตนเองได้

เมื่อพิจารณากลวิธีในวัจนกรรมอ้อมจะพบว่ามียกถ้อยคำที่พบในอัตราสูงและพบในอัตราน้อย กล่าวคือ **กลวิธีที่ปรากฏมาก** ประกอบด้วย 3 กลวิธี คือ กลวิธีถาม กลวิธีบอกข้อมูลบางอย่าง กลวิธีบอกให้ทำบางอย่าง ผู้วิจัยคิดว่าการใช้กลวิธีถาม เพราะครูต้องการกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดโดยการกล่าวคำถามที่ไม่ได้ต้องการคำตอบ ส่วนกลวิธีบอกข้อมูลบางอย่าง ครูต้องคอยชี้แนะแนวทางความประพฤติให้กับนักเรียน โดยการบอกข้อมูลบางอย่างแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนถึงสิ่งที่ครูบอก และกลวิธีบอกให้ทำบางอย่างเพื่อกระตุ้นให้รู้ว่าทำผิด ครูสามารถตักเตือนนักเรียนได้โดยการสั่งให้ทำบางอย่าง เพื่อให้นักเรียนหยุดทำพฤติกรรมนั้น ส่วน**กลวิธีที่ปรากฏน้อย** ประกอบด้วย 3 กลวิธี คือ กลวิธีใช้ถ้อยคำเชิงบวก กลวิธียกถ้อยคำมากกล่าว กลวิธีให้โอกาส ผู้วิจัยคิดว่า ครูไม่นิยมที่จะใช้ถ้อยคำเชิงบวกเมื่อนักเรียนทำความเข้าใจ ถึงแม้ว่ามีปรากฏบ้าง แต่ก็พบในจำนวนน้อยเท่านั้น ทั้งนี้เพราะถ้อยคำเชิงบวกที่ใช้นั้น ไม่ได้มีความหมายตามรูปคำ อาจเรียกได้ว่าเป็นการประชด เสียดสีเพื่อให้นักเรียนได้รู้สึกตัว และกลวิธียกถ้อยคำมากกล่าวเป็นถ้อยคำที่ฟังแล้วเหมือนการกล่าวขี้มาลอบๆ ต้องอาศัยการตีความ ในบางครั้งอาจจะดูไม่จริงจัง และกลวิธีให้โอกาส ความผิดทั้ง 8 สถานการณ์ที่ยกมานั้นเป็นการทำผิดตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ ครูจึงไม่นิยมใช้กลวิธีให้โอกาส ดังนั้นกลวิธีดังกล่าวจึงพบในอัตราน้อย

4.3 วิธีการเสริม หมายถึง การใช้ถ้อยคำที่ไม่ได้เป็นการตำหนิผู้ถูกตำหนิ แต่เป็นการใช้เพื่อเสริมการกล่าวตำหนิ วิธีการเสริมอาจปรากฏเดี่ยวหรือปรากฏร่วมกับวัจนกรรมตรง/วัจนกรรมอ้อมก็ได้ และมักจะปรากฏก่อนวัจนกรรมเหล่านั้น กลวิธีที่พบในวิธีการเสริมแบ่งได้เป็น 7 กลวิธี

ได้แก่ ใช้คำว่าว่านักเรียน ใช้คำสรรพนาม เรียกชื่อ ใช้คำชม ใช้คำอุทาน ใช้คำว่านี่ และใช้คำ ทักทาย วิธีการเสริมพบจำนวน 321 ถ้อยคำ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 เรียกว่านักเรียน หมายถึง การที่ผู้ดำเนินใช้ถ้อยคำเรียกผู้ถูกดำเนินว่านักเรียน เพื่อให้ผู้ฟังได้รู้สึกตัวก่อนที่จะกล่าวถ้อยต่อไป ผู้วิจัยพบกลวิธีเรียกว่านักเรียน จำนวน 111 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 34.57 กลวิธีนี้ ปรากฏในทุกคุณลักษณะ ดังนี้

- นักเรียน ครับ // เข้าแถวให้เรียบร้อย (คุณลักษณะ 1 รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์)
- นักเรียน // มานีหน่อย // ไหนลองตอบข้อนี้ซิ (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- นี่นักเรียน // ช่วยแต่งตัวให้เรียบร้อยด้วย (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- นักเรียน // ออกมาคุยข้างหน้า (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- นักเรียน // เก็บไว้อย่างมาโซ่ (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- นักเรียน // กลับบ้านนักเรียนทำอะไร (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- อะนักเรียน // สวัสดีครับ (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- นักเรียน ครับ // ช่วยเก็บขยะให้ครูหน่อย (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.3.2 ใช้คำสรรพนาม หมายถึง การที่ผู้ดำเนินใช้คำบุรุษสรรพนามบุรุษที่สองเรียก ผู้ถูกดำเนินก่อนที่จะกล่าวดำเนิน เพื่อให้ผู้ฟังได้รู้สึกตัวก่อนที่จะกล่าวถ้อยต่อไป ผู้วิจัยพบกลวิธี ใช้คำสรรพนามจำนวนทั้งสิ้น 68 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 21.18 วิธีกรนี้ปรากฏในทุกคุณลักษณะ ดังนี้

- คุณ // คุณเพื่อนเขาว่ากำลังทำอะไร (คุณลักษณะ 1 รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์)
- คุณ // ทำไมถึงเหมือนกันเอาไปคูซิ (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- นาย // ไล่เสื่อให้เรียบร้อยนะ (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- หนู // เวลานี้ต้องทำอะไร (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- เธอ // เดี่ยวมาพบครูด้วย (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)

- เขื่อนะ // ไม่ส่งไข่ม้อย (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- ลูกบ่าว // สูดหล่อจะรีบไปไหน (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- เธอ // เก็บขยะหน่อย (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.4.3 เรียกชื่อ หมายถึง การที่ผู้ดำเนินเรียกชื่อของผู้ถูกดำเนินก่อนที่จะกล่าวดำเนิน เพื่อให้ผู้ฟังได้รู้สึกตัวก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำต่อไป ผู้วิจัยพบกลวิธีเรียกชื่อจำนวน 31 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 9.65 กลวิธีนี้ปรากฏเฉพาะในคุณลักษณะที่ 1 3 - 4 6 - 7 และ 8 เท่านั้น ดังนี้

- ชื่อ เธอ // กำลังร้องเพลงชาติอยู่นะ (คุณลักษณะ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)
- นาย ชื่อ // ใส่เสื้อให้เรียบร้อย (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- เด็กหญิง ชื่อ // เมื่อกี้ครูสอนอะไร (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- ชื่อ // งานชิ้นนี้ยังไม่ส่ง // จัดการให้ด้วย (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- ชื่อ // ทักทายครูหรือยัง (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- นาย ชื่อ // เก็บขยะหน่อย (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.3.4 ใช้คำชม หมายถึง การที่ผู้ดำเนินใช้ถ้อยคำกล่าวชมในการเรียกผู้ถูกดำเนินก่อนที่จะกล่าวดำเนิน เพื่อให้ผู้ฟังได้รู้สึกตัวและรู้สึกดีก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำต่อไป ผู้วิจัยพบกลวิธีใช้คำชมจำนวน 8 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 2.50 กลวิธีนี้ปรากฏเฉพาะในคุณลักษณะที่ 1 3 6 และ 7 - 8 เท่านั้น ดังนี้

- อ่าคนหล่อ // ทำไม่มาถึงก็พูดเลยหรอ (คุณลักษณะ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)
- สวยแล้ว // อ่ามากอย่างนี้ (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- สูดหล่อ // ครูจะขยายเวลาให้ (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- คนสวยๆ // สวัสดีค่ะ (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- เด็กดีค่ะ // ช่วยเก็บขยะหน่อยค่ะ (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.3.5 ใช้คำอุทาน หมายถึง การที่ผู้ดำเนินใช้คำอุทานก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำดำเนินคำอุทานนั้นอาจสื่อหรือไม่ได้สื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ผู้พูดต้องการให้ผู้ถูกดำเนินได้รู้สึกตัว ก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำต่อไป ผู้วิจัยพบกลวิธีใช้คำอุทานจำนวน 26 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 8.10 วิธีการนี้ปรากฏเฉพาะในคุณลักษณะที่ 2 - 5 และ 7 - 8 เท่านั้น ดังนี้

- อะ // นักเรียนเธอต้องทำใหม่ละ (คุณลักษณะ 2 ซื่อสัตย์สุจริต)
- นักเรียน // โธ่ // เธออยู่แบบนี้หรือ (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- เอ๊ย // นักเรียนมาสอนแทนครูมั๊ย (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- โห // ไข่ของแพงจิ้ง (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- เอ้า // นักเรียนทำไมอย่างนั้นอะ // ..... (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- โธ่ // วันนี้ลูกหล่อจิ้ง // ..... (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

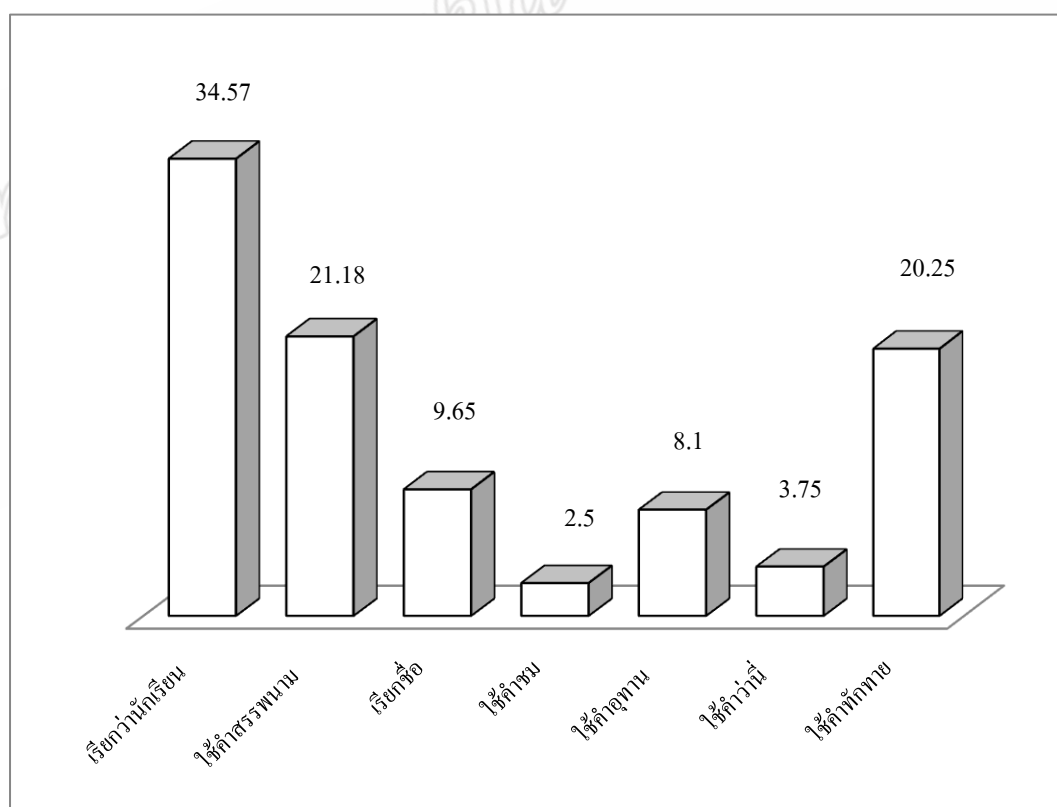
4.3.6 ใช้คำว่านี่ หมายถึง การที่ผู้ดำเนินใช้คำว่านี่ ในการเรียกผู้ถูกดำเนินอย่างเจาะจง ก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำต่อไป เพื่อให้ผู้ถูกดำเนินได้รู้สึกตัว ผู้วิจัยพบวิธีการใช้คำว่านี่ จำนวน 12 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 3.75 กลวิธีนี้ปรากฏเฉพาะในคุณลักษณะที่ 1 และ 3 - 8 เท่านั้น ดังนี้

- นี่ ๆ ๆ ๆ // ไอ้หนุ่มทำพิธีก่อนลูก (คุณลักษณะ 1 รักษา ศาสน์ กษัตริย์)
- นี่ // นักเรียนเหมาะมั๊ยที่เราจะแต่งหน้าเรียน (คุณลักษณะ 3 มีวินัย)
- นี่ // หุบปากก่อนได้มั๊ย (คุณลักษณะ 4 ใฝ่เรียนรู้)
- เออ // เห็นไหมครูยังอยู่แบบพอเพียงเลย (คุณลักษณะ 5 อยู่อย่างพอเพียง)
- นี่ // เพื่อนเขาส่งกันหมดแล้วนะ // ..... (คุณลักษณะ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน)
- นี่ ๆ ๆ // สวัสดีครับ (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- นี่ ๆ ๆ ๆ // เกือบขะหน้อย (คุณลักษณะ 8 มีจิตสาธารณะ)

4.3.7 ใช้คำทักทาย หมายถึง การที่ผู้ดำเนินกล่าวทักทายผู้ถูกดำเนินก่อนที่จะสื่อสาร เพื่อเป็นการเรียกผู้ถูกดำเนินให้หันมาสนใจผู้ดำเนิน ผู้วิจัยพบวิธีการใช้คำทักทายจำนวน 65 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 20.25 กลวิธีนี้ปรากฏในคุณลักษณะที่ 7 เท่านั้น ดังนี้

- สวัสดีครับ // เข้าโรงเรียนแล้วยิ้มหน่อย (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- สวัสดีค่ะ // นักเรียน (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- เธอจ้า // สวัสดีครับลูก (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)
- อิสลามมูออลัยกุม² (คุณลักษณะ 7 รักความเป็นไทย)

แผนภูมิ 3 อัตราส่วนร้อยละกลวิธีของวิธีการเสริม

² อิสลามมูออลัยกุม หมายถึง ขอสันติสุข หรือความสุข จงมีแก่ท่าน เป็นคำทักทายของคนที่นับถือศาสนาอิสลาม

การดำหนักเรียนโดยการใช้วิธีการเสริมจำนวน 321 ถ้อยคำ แบ่งออกเป็น 6 กลวิธี ลำดับความถี่ในการปรากฏมีดังนี้ 1) **เรียกว่านักเรียน** ปรากฏมากที่สุด คือ ร้อยละ 34.57 ผู้วิจัยคิดว่า กลวิธีดังกล่าวน่าจะเป็นกลวิธีที่เหมาะสมที่สุดในการเรียกผู้ฟัง เพราะบ่งบอกถึงสถานภาพของผู้พูด และผู้ฟังอย่างชัดเจน จึงถูกใช้มากที่สุด 2) **ใช้คำสรรพนาม** ปรากฏมากเป็นอันดับที่สอง คือ ร้อยละ 21.18 ผู้วิจัยคิดว่าครูสามารถใช้คำสรรพนามเรียกแทนนักเรียนได้เหมือนกับคำว่านักเรียน เช่น เธอ หนู ซึ่งเป็นคำที่ใช้เรียกแทนผู้ฟังที่มีสถานภาพที่ต่ำกว่าผู้พูดได้ 3) **ใช้คำทักทาย** ปรากฏมากเป็น อันดับสาม คือ ร้อยละ 20.25 ผู้วิจัยคิดว่าในบางครั้งครูต้องการกล่าวเรียกนักเรียน เมื่อนักเรียนไม่ ทักทายครู ครูจึงต้องทักทายนักเรียนก่อนเพื่อให้นักเรียนได้ทักทายครูตอบเพราะการทักทายในตอน เช้าบริเวณหน้าประตูโรงเรียนเป็นมารยาทที่นักเรียนควรปฏิบัติ 4) **เรียกชื่อ** ปรากฏเป็นอันดับสี่ คือ ร้อยละ 9.65 ผู้วิจัยคิดว่าในบางครั้งครูต้องการเรียกระบุรายบุคคล หากครูรู้จักและจำชื่อของ นักเรียนได้ครูก็จะเรียกชื่อนักเรียน 5) **ใช้คำอุทาน** ปรากฏเป็น ลำดับห้า คือ ร้อยละ 8.10 ผู้วิจัยคิดว่า ครู สามารถใช้คำอุทานแสดงอาการเพื่อส่งสัญญาณบางอย่างให้นักเรียนรู้ว่ามีความผิดปกติบางอย่างที่ ผิดปกติเกิดขึ้น และให้นักเรียนหันมาสนใจครู ก่อนที่ครูจะกล่าวถ้อยคำต่อไป บางครั้งคำอุทาน นั้นอาจแสดงอารมณ์ไม่พอใจ ตกใจ 6) **ใช้คำว่านี่** พบในอัตราร้อยละ 3.75 ผู้วิจัยคิดว่า ครูใช้คำว่า นี้ เพื่อให้ให้นักเรียนได้รู้สึกตัวและหันมาฟังครูก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำต่อไป 7) **ใช้คำชม** ปรากฏน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2.50 ผู้วิจัยคิดว่าเมื่อครูต้องการให้นักเรียนทำอะไรบางอย่าง ครูสามารถกล่าวถ้อยคำที่ที่มีความหมายทางบวกเพื่อให้ให้นักเรียนรู้สึกดีก่อนกล่าวถ้อยคำต่อไป

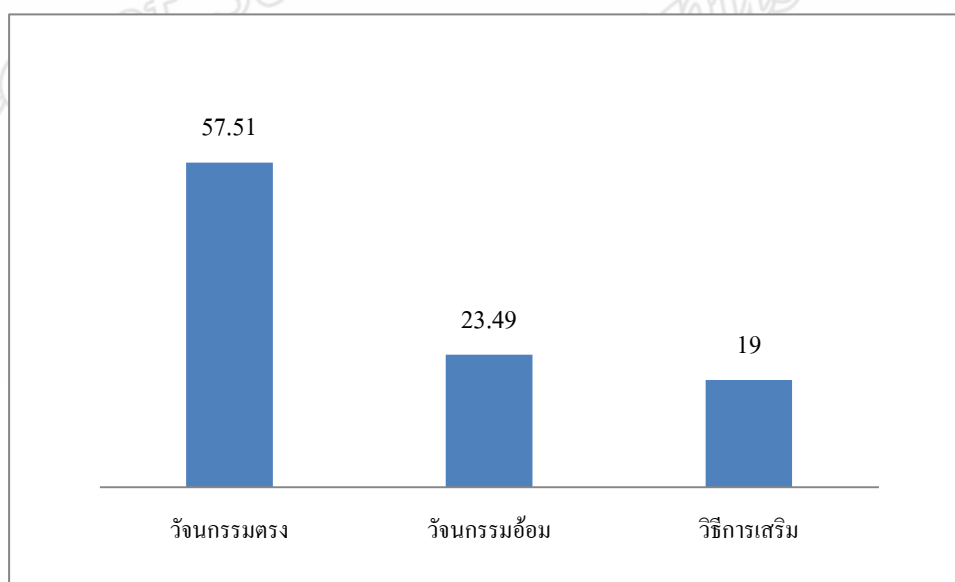
เมื่อพิจารณากลวิธีในวิธีการเสริมจะพบว่า**กลวิธีที่ปรากฏมาก** ประกอบด้วย 3 กลวิธี คือ ใช้คำว่านักเรียน ใช้คำสรรพนาม และใช้คำทักทาย ครูนิยมใช้คำว่านักเรียนเพราะถ้อยคำมีลักษณะ เป็นการเรียกที่เป็นกลางๆ สำหรับสถานภาพครูและนักเรียน หากครูไม่สามารถจำชื่อนักเรียนได้ และมีความรู้จำมักคุ้นกับนักเรียนในระดับหนึ่งอาจใช้คำสรรพนามเพื่อเรียกนักเรียนได้ และใน สถานการณ์ที่นักเรียนไม่ทักทายครูหน้าโรงเรียน ครูจึงกล่าวทักทายนักเรียนก่อน ซึ่งจะทำให้ นักเรียนรู้สึกตัวและต้องกล่าวทักทายครูตอบ และเป็นการสอนไปพร้อมกัน ว่าการทักทายเป็นสิ่งที่ ควรปฏิบัติในสถานการณ์ข้างต้น ด้วยเหตุนี้กลวิธีดังกล่าวจึงพบในอัตราส่วนที่ค่อนข้างมาก ส่วน **กลวิธีที่ปรากฏน้อย** ประกอบด้วย 4 กลวิธี คือ วิธีการเรียกชื่อ วิธีการใช้คำชม วิธีการใช้คำอุทาน และวิธีการใช้คำว่านี่ ผู้วิจัยคิดว่า ในบางครั้งครูอาจจะจำชื่อนักเรียนไม่ได้หรือไม่รู้จักชื่อนักเรียนจึง

ไม่นิยมเรียกชื่อ ส่วนการใช้คำชม ใช้คำอุทาน และใช้คำว่านี่ เป็นเพียงแค่การพูดเรียกนรกก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำต่อไปเท่านั้น และโดยส่วนมากจะให้นักเรียนได้ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างตามที่ครูสั่ง ถองถ้อยคำนี้เป็นการเกริ่นนำและเรียกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้กลวิธีดังกล่าวจึงพบในอัตราที่ค่อนข้างน้อย

4.4 ภาพรวมการใช้วัจนกรรมการตำหนินักเรียน

การศึกษาเรื่องวัจนกรรมการตำหนินักเรียนของครูในสามจังหวัดชายแดนใต้ในครั้งนี้พบว่า ครูใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ในอัตราส่วนดังนี้ วัจนกรรมตรง จำนวน 972 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 57.51 วัจนกรรมอ้อม จำนวน 397 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 23.49 และวิธีการเสริม จำนวน 321 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 19 ดังแผนภูมิ 4

แผนภูมิ 4 อัตราส่วนร้อยละของวัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม

ในการตำหนินักเรียนของครูจะใช้วัจนกรรมตรงมากที่สุด ใช้วัจนกรรมอ้อมมากเป็นลำดับที่สอง และใช้วิธีการเสริมน้อยที่สุด ผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา ได้แก่ การศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีกรปฏิบัติกรของอาจารย์ระหว่างนักศึกษาไทยกับนักศึกษาจีน

คือ ทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาจีนใช้การปฏิเสธแบบตรงมากกว่าการปฏิเสธแบบอ้อม เพราะต้องการสื่อถึงเจตนาการปฏิเสธอย่างชัดเจน (Zheng Wuyoa, 2556) ผู้วิจัยคิดว่า การดำเนินนักเรียนเช่นกัน ครูใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อม เพราะต้องการแสดงเจตนาที่จะไม่ยอมรับหรือไม่เห็นด้วย อย่างหนักแน่นจริงจัง ด้วยกับการกระทำที่ผิดของนักเรียนที่ผิดตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

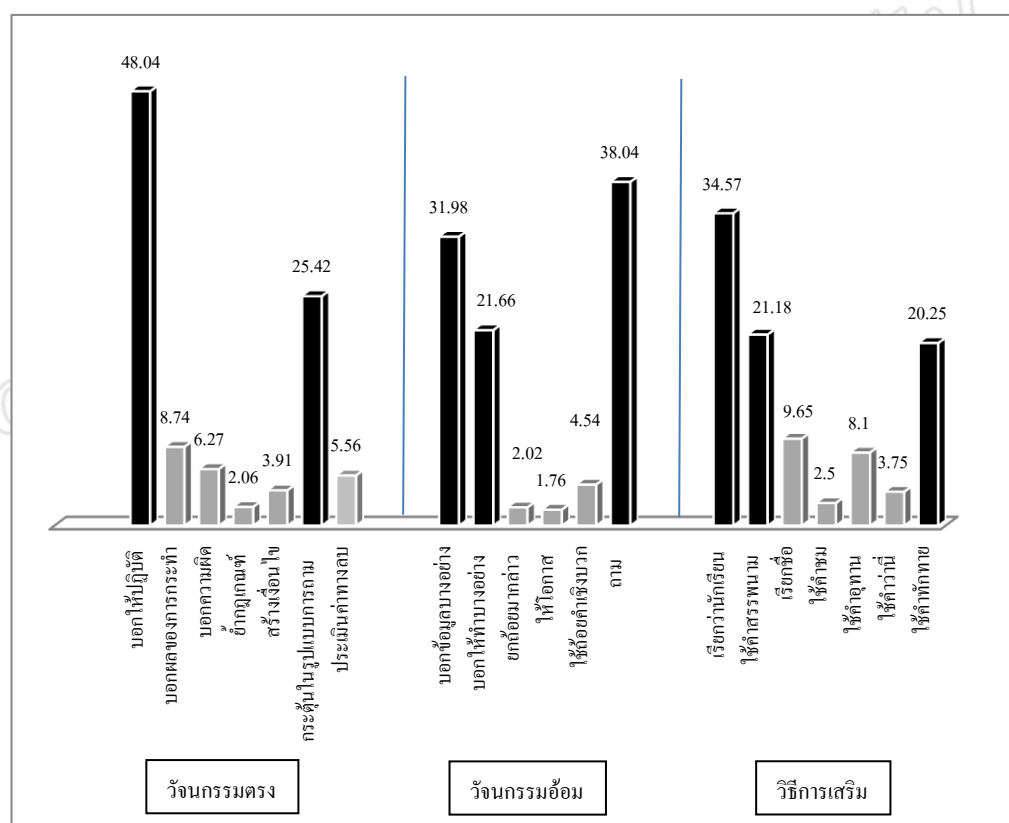
ผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา ได้แก่ การศึกษาการดำเนินของ คนไทยที่พบว่า คนไทยมักใช้ภาษาอ้อมมากกว่าภาษาตรงในการดำเนิน เพราะต้องการรักษาหน้าของผู้ฟัง จึงใช้ภาษาที่เน้นความสุภาพดังนั้นการใช้ภาษาอ้อมจึงเป็นการแสดงความสุภาพในภาษาอย่างหนึ่ง (นุชนารถ เฟิงสุริยา, 2549) การศึกษาวัจนกรรมการแสดงความไม่พอใจของนิสิต นักศึกษาที่พบว่า นักศึกษามักใช้ภาษาอ้อมมากกว่าภาษาตรงในการแสดงความไม่พอใจ เพราะคำนิยมบางประการของคนไทยสังคม ที่เห็นว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่ใฝ่สัมพันธ (รุ่งอรุณ ใจเชื้อ, 2549) การศึกษาการกล่าวแย้งของผู้มีสถานภาพต่างกันที่พบว่า บุคคลที่มีสถานภาพสูงกว่าจะนิยมใช้การกล่าวแย้งโดยอ้อมมากกว่าการกล่าวแย้งโดยตรง เพราะต้องการรักษาหน้าผู้ฟัง และเพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังเป็นไปอย่างราบรื่น (ปวีณา วัชรสุวรรณ, 2547) การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินที่มีสถานภาพที่ต่างกันเฉพาะที่เห็นได้อย่างชัดเจน ได้แก่ ครูและนักเรียน ในขณะที่การศึกษาที่ผ่านมา ศึกษาจากบุคคลทั่วไป เมื่อผู้พูดมีสถานภาพสูงกว่าผู้ฟัง ซึ่งได้กระทำผิดตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการครูจึงไม่จำเป็นต้องใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ภาษาแบบอ้อมเพื่อรักษาหน้าของผู้ฟัง และไม่ต้องคำนึงถึงเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังให้เป็นไปอย่างราบรื่น จึงใช้วัจนกรรมตรงเพื่อให้นักเรียนหยุดแก้ไข และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนั้นอย่างทันทีทันใด เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกว่าผู้ดำเนินจริงจังหนักแน่น และไม่ยอมรับการกระทำนั้นๆ ของนักเรียน เพราะหน้าที่ของครูคือผู้อบรมสั่งสอนนักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร

การดำเนินนักเรียนของครูมีการใช้วัจนกรรมตรง แบ่งเป็น 7 กลวิธี วัจนกรรมอ้อม แบ่งเป็น 6 กลวิธี และวิธีการเสริม แบ่งเป็น 7 กลวิธี โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1) วัจนกรรมตรงประกอบด้วย 7 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีบอกให้ปฏิบัติ กลวิธีบอกผลของการกระทำ กลวิธีบอกความผิด

กลวิธีย้ายกฎเกณฑ์ กลวิธีสร้างเงื่อนไข กลวิธีกระตุ้นในรูปแบบการถาม และกลวิธีประเมินค่าทาง
 ลบ 2) วัจนกรรมอ้อม ประกอบด้วย 6 กลวิธี ได้แก่ บอกข้อมูลบางอย่าง กลวิธีบอกให้ทำบางอย่าง
 กลวิธียกตัวอย่างมากกว่า กลวิธีให้โอกาส กลวิธีใช้ถ้อยคำเชิงบวก และกลวิธีถาม และ 3) วิธีการเสริม
 ประกอบด้วย 7 กลวิธี ได้แก่ ใช้คำว่านักเรียน ใช้คำสรรพนาม เรียกชื่อ ใช้ถ้อยคำเชิงบวก ใช้คำ
 อุทาน ใช้คำว่านี่ และใช้คำทักทาย ดังแผนภูมิ 5

แผนภูมิ 5 อัตราส่วนร้อยละกลวิธีที่ใช้ในการดำเนิน

บทที่ 5

ผลการศึกษา 2 : วัจนกรรมการดำเนินกับปัจจัยเพศและภาษาแม่

ในบทนี้นำเสนอผลการศึกษาวัจนกรรมการดำเนินนักเรียนของครูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเปรียบเทียบลักษณะภาษาที่ปรากฏ (วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม) ร่วมกับปัจจัยต่างๆ ได้แก่ เพศของผู้ดำเนิน เพศของผู้ถูกดำเนิน และภาษาแม่ของผู้ดำเนิน ผลการเปรียบเทียบปรากฏดังนี้

5.1 เพศของผู้ดำเนิน

หัวข้อนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ การใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ในการดำเนินนักเรียนระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1.1 ครูเพศชาย

ครูเพศชายใช้ถ้อยคำในการดำเนินนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 843 ถ้อยคำ แบ่งออกเป็นวัจนกรรมตรง 483 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 57.29 วัจนกรรมอ้อม 211 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 25.03 และวิธีการเสริม 149 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 17.68 ดังตาราง 1

ตาราง 1 อัตราส่วนร้อยละการใช้วัจนกรรมการดำเนินของครูเพศชาย

วัจนกรรม	ความถี่	ร้อยละ
วัจนกรรมตรง	483	57.29
วัจนกรรมอ้อม	211	25.03
วิธีการเสริม	149	17.68
รวม	843	100.00

5.1.2 ครูเพศหญิง

ครูเพศหญิงใช้ถ้อยคำในการตำหนินักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 847 ถ้อยคำ แบ่งออกเป็นวัจนกรรมตรง 489 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 57.73 วัจนกรรมอ้อม 186 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 21.96 และวิธีการเสริม 172 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 20.31 ดังตาราง 2

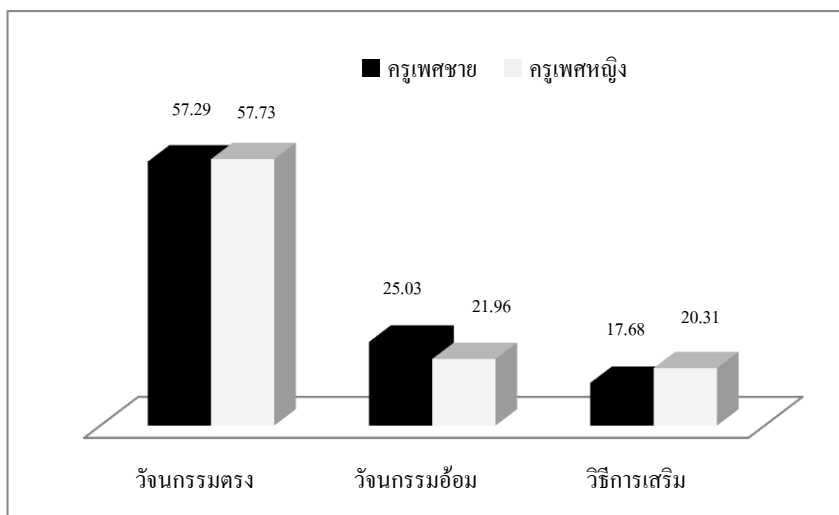
ตาราง 2 อัตราส่วนร้อยละการใช้วัจนกรรมการตำหนิของครูเพศหญิง

วัจนกรรม	ความถี่	ร้อยละ
วัจนกรรมตรง	489	57.73
วัจนกรรมอ้อม	186	21.96
วิธีการเสริม	172	20.31
รวม	847	100.00

5.1.3 การเปรียบเทียบการตำหนิของครูเพศชายและครูเพศหญิง

เมื่อเปรียบเทียบการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ของครูทั้งสองกลุ่ม ปรากฏดังนี้ การใช้วัจนกรรมตรง พบการใช้ของครูเพศชายอัตราร้อยละ 57.29 และพบการใช้ของครูเพศหญิงอัตราส่วนร้อยละ 57.73 การใช้วัจนกรรมอ้อม พบการใช้ของครูเพศชายอัตราส่วนร้อยละ 25.03 และพบการใช้ในครูเพศหญิงอัตราส่วนร้อยละ 21.96 และการใช้วิธีการเสริม พบการใช้ของครูเพศชายอัตราส่วนร้อยละ 17.68 และพบการใช้ของครูเพศหญิงอัตราส่วนร้อยละ 20.31 ดังแผนภูมิ 6

แผนภูมิ 6 เปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละการดำเนินของครูเพศชายและครูเพศหญิง

แผนภูมิ 6 แสดงให้เห็นพฤติกรรมการใช้วิธีการของครูเพศชายและครูเพศหญิง คือ ทั้งครูเพศชายและครูเพศหญิงใช้วิธีการที่สอดคล้องกันคือ ใช้วิธีการตรงมากที่สุด วิธีการอ้อม และวิธีการเสริม ตามลำดับ สรุปได้คือ วิธีการตรง > วิธีการอ้อม > วิธีการเสริม

การใช้วิธีการตรง ครูเพศชายใช้อัตราส่วนร้อยละ 57.29 และครูเพศหญิงใช้ในอัตราส่วนร้อยละ 57.73 ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่า สถานภาพความเป็นครูไม่ว่าจะเป็นเพศใดก็มีความจำเป็นต้องใช้ถ้อยคำที่มีรูปแสดงเจตนาในการดำเนินอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ให้นักเรียนได้หยุดพฤติกรรมผิดที่กระทำอยู่อย่างทันทีทันใด ผลการเรียนนี้สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา กรณีผู้พูดเพศชาย คือ เพศชายมักใช้ภาษาแบบตรงไปตรงมา ในการอภิปรายเพื่อแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนในชั้นเรียน ไม่นิยมพูดอ้อม หรืออาจจะใช้คำไม่สุภาพได้ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติ (มณฑิรา ตาเมือง และพิชญญา เฟิงศรี, 2554) และการทักทายของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ที่พบว่าเพศชายมีการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพในการทักทายคู่สนทนาได้ (อิทธิพงษ์ เพ็ชรเกิด, 2555) ผู้วิจัยคิดว่า ครูเพศชาย ต้องใช้ภาษาที่มีความหนักแน่นชัดเจน ในการดำเนินนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รู้สึกเกรงกลัวกับถ้อยคำที่ครูพูดกับนักเรียน และ

หยุดพฤติกรรมที่ทำอยู่ ซึ่งการใช้ภาษาแบบตรงไปตรงมาอาจเรียกได้ว่าเป็นการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพได้ ซึ่งเป็นธรรมชาติของเพศชาย ผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา กรณีผู้พูดเพศหญิง คือ นักศึกษาหญิงนิยมใช้ภาษาที่มีความรุนแรงในการตำหนิน้อยกว่านักศึกษาชาย (ฉิซาภา เครือเอม, 2552) และภาษาที่เพศหญิงใช้จะแสดงความไม่จริงจัง หยุ่มหิหม ไม่หนักแน่นเหมือนเพศชาย (Lakoff, 1973 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550) ผู้วิจัยเห็นว่า การใช้ภาษาที่มีความรุนแรงเทียบเท่าได้กับการใช้วัจนกรรมตรงซึ่งเป็นลักษณะภาษาที่ตรงไปตรงมา ไม่รักษาน้ำหน้าของผู้ฟัง การที่นักศึกษาหญิงและครูเพศหญิงมีการใช้ที่แตกต่างกัน เพราะสถานภาพความเป็นครู จึงส่งผลให้ครูเพศหญิงนิยมใช้วัจนกรรมตรงในการการตำหนิเหมือนกับครูเพศชาย

การใช้วัจนกรรมอ้อม ครูเพศชายใช้อัตราส่วนร้อยละ 25.03 และครูเพศหญิงใช้อัตราส่วนร้อยละ 21.96 ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่า เนื่องจากนักเรียนมีความหลากหลาย ครูเพศชายและครูเพศหญิงจึงมีการใช้วัจนกรรมอ้อมในการตำหนินักเรียนเพื่อลดระดับความรุนแรงได้ เพื่อไม่ให้นักเรียนรู้สึกเกรงกลัว หรือตกใจกับการตำหนิของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครูเพศชาย เพราะบางครั้งความผิดที่เกิดขึ้นอาจเป็นความผิดเพียงเล็กน้อย ผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา กรณีผู้พูดเพศหญิง คือ เพศหญิงจะใช้ภาษาที่สุภาพ ภาษาอ้อมและรักษาน้ำหน้าและคลุมเครือมากกว่าเพศชาย (ปราณี กุลละวณิชย์ และคณะ, 2540; มณฑิรา ตาเมือง และพิชญ์ เพ็งศรี, 2554) ผู้วิจัยคิดว่า ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีการใช้วัจนกรรมอ้อมไม่แตกต่างกันเพราะโดยปกติแล้วหากครูเพศชายตำหนินักเรียน นักเรียนจะรู้สึกเกรงกลัว ดังนั้นครูเพศชายจึงพยายามใช้วัจนกรรมอ้อมในการตำหนินักเรียนเพื่อลดระดับความน่าเกรงกลัว จึงส่งผลให้ครูเพศชายมีการใช้วัจนกรรมอ้อมไม่ต่างกับครูเพศหญิง

การใช้วิธีการเสริม ครูเพศชายใช้อัตราส่วนร้อยละ 17.68 และครูเพศหญิงใช้อัตราส่วนร้อยละ 20.31 ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่า ครูเพศชายและครูเพศหญิงจำเป็นต้องหากลวิธีเสริมต่างๆ มากล่าวเพื่อเร้าความสนใจให้นักเรียนสนใจ ดังนั้นก่อนกล่าวล้อคำใดๆ ครูจึงหากลวิธีต่างๆ มาเสริมก่อนการตำหนิ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูเพศหญิง

ผลการศึกษานี้มีประเด็นที่สอดคล้อง/ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน คือ ครูเพศชายใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อม ในทางตรงกันข้ามครูเพศหญิง ใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ครูเพศชายใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรม (สอดคล้องกับสมมติฐาน) และครูเพศหญิงพบการใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อม เช่นเดียวกับครูเพศชาย (ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน)

5.2 เพศของถูกตำหนิ

หัวข้อนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริมในการตำหนิระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.2.1 นักเรียนชาย

ถ้อยคำที่ใช้ในการตำหนินักเรียนชายมีจำนวนทั้งสิ้น 832 ถ้อยคำ แบ่งออกเป็นวัจนกรรมตรง 472 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 56.74 วัจนกรรมอ้อม 177 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 21.27 และวิธีการเสริม 183 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 21.99 ดังตาราง 3

ตาราง 3 อัตราส่วนร้อยละการใช้วัจนกรรมการตำหนินักเรียนชาย

วัจนกรรม	ความถี่	ร้อยละ
วัจนกรรมตรง	472	56.74
วัจนกรรมอ้อม	177	21.27
วิธีการเสริม	183	21.99
รวม	832	100.00

5.2.2 นักเรียนหญิง

ถ้อยคำที่ใช้ในการดำเนินนักเรียนหญิงมีจำนวนทั้งสิ้น 858 ถ้อยคำ แบ่งออกออกเป็นวัจนกรรมตรง 500 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 58.27 วัจนกรรมอ้อม 220 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 25.64 และวิธีการเสริม 138 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 16.09 ดังตารางที่ 4

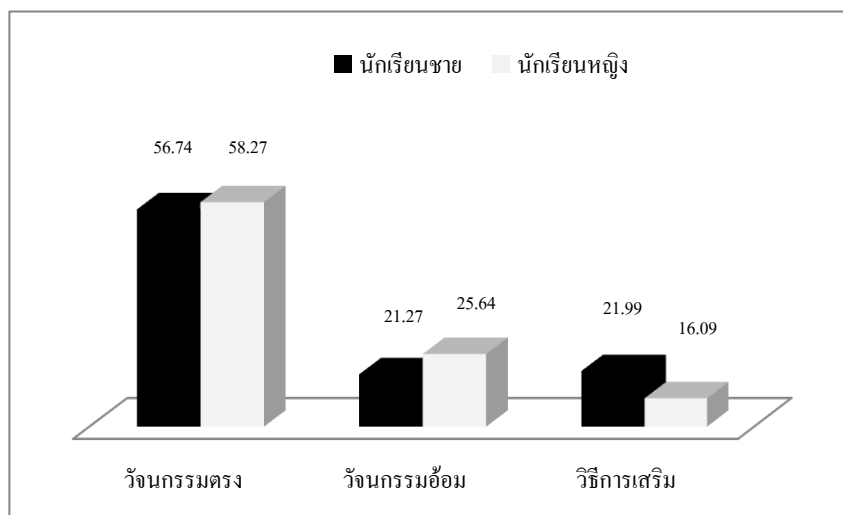
ตาราง 4 อัตราส่วนร้อยละการใช้วัจนกรรมการดำเนินนักเรียนหญิง

	ความถี่	ร้อยละ
วัจนกรรมตรง	500	58.27
วัจนกรรมอ้อม	220	25.64
วิธีการเสริม	138	16.09
รวม	858	100.00

5.2.3 การเปรียบเทียบวัจนกรรมการดำเนินในนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

เมื่อเปรียบเทียบการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ในนักเรียนทั้งสองกลุ่มปรากฏดังนี้ การใช้วัจนกรรมตรง พบการใช้ในนักเรียนชายอัตราส่วนร้อยละ 56.74 และพบการใช้ในนักเรียนหญิงอัตราส่วนร้อยละ 58.27 การใช้วัจนกรรมอ้อม พบการใช้ในนักเรียนชายอัตราส่วนร้อยละ 21.27 และพบการใช้ในนักเรียนหญิงอัตราส่วนร้อยละ 25.64 และการใช้วิธีการเสริม พบการใช้ในนักเรียนชายอัตราส่วนร้อยละ 21.99 และพบการใช้ในนักเรียนหญิงอัตราส่วนร้อยละ 16.09 ดังแผนภูมิ 7

แผนภูมิ 7 เปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละการดำเนินกิจกรรมในนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

แผนภาพที่ 7 แสดงให้เห็นให้เห็นพฤติกรรมการใช้วัจนกรรมในนักเรียนชายและนักเรียนหญิง คือ ทั้งในนักเรียนชายและในนักเรียนหญิงถูกใช้วัจนกรรมที่สอดคล้องกัน คือ ใช้วัจนกรรมตรงมากที่สุด วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ตามลำดับ สรุปได้คือ วัจนกรรมตรง > วัจนกรรมอ้อม > วิธีการเสริม

การใช้วัจนกรรมตรง นักเรียนชายถูกใช้ในอัตราส่วนร้อยละ 56.74 และนักเรียนหญิงถูกใช้ในอัตราส่วนร้อยละ 58.27 ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่า เพราะสถานภาพความเป็นนักเรียนที่ทำผิดลักษณะอันพึงประสงค์ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนเพศใดจำเป็นต้องถูกดำเนินด้วยภาษาที่ตรงไปตรงมาด้วยวัจนกรรมตรง เพื่อให้ นักเรียนหยุดทำพฤติกรรมนั้น โดยทันที ดังนั้นการใช้วัจนกรรมตรงจึงถูกพบมากเป็นอันดับแรกทั้งในนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย

การใช้วัจนกรรมอ้อม นักเรียนชายถูกใช้ในอัตราส่วนร้อยละ 21.27 และนักเรียนหญิงถูกใช้ในอัตราส่วนร้อยละ 25.64 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่าวัจนกรรมอ้อมเป็นการใช้ภาษาอย่างไม่ได้กล่าวถึงความผิดของนักเรียนโดยตรง เป็นการรักษาน้ำของผู้อื่น อาจเป็นเพราะครูผู้พูดเห็นว่านักเรียนหญิงเป็นเพศที่มีความบอบบาง

อ่อนแอ ไม่มีพฤติกรรมต่อต้านก้าวร้าว และมักอยู่ในภาวะเบียบของสังคม (จินตนา หะรินเดช และคณะ, 2536) จึงสามารถพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ไม่ตรงไปตรงมาได้ เพื่อรักษาหน้า ผลการศึกษา นี้สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา กรณีผู้ฟังเป็นเพศหญิง พบว่า เมื่อผู้ฟังเพศหญิงจะได้รับการทักทายที่สุภาพแบบเป็นกันเองมากกว่าผู้ฟังผู้ชาย (อิทธิพงษ์ เพ็ชรเกิด, 2555)

การใช้วิธีการเสริม พบว่า นักเรียนชายถูกใช้ในอัตราส่วนร้อยละ 21.99 และนักเรียนหญิงถูกใช้ในอัตราส่วนร้อยละ 16.09 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่าวิธีการเสริมเป็นวิธีการที่เสริมการดำเนิน เช่น การเรียกและการกล่าวทักทาย ที่ปรากฏในผู้ฟังที่เป็นนักเรียนชายมากกว่าเพศหญิงเป็นเพราะนักเรียนชายเป็นเพศที่มีความแข็งแกร่ง ไม่อ่อนโยน ไม่บอบบาง (ศิริวรรณ ปูนคอน, 2547) เหมือนนักเรียนหญิง ดังนั้นก่อนที่จะพูดดำเนินนักเรียนชาย ครูจำเป็นต้องใช้วิธีการต่างๆ เพื่อเร้าจุด สนใจให้นักเรียนชายได้หันมาสนใจ ก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำดำเนินต่อไป

5.3 ผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกัน/ต่างเพศกัน

หัวข้อนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ในการดำเนินนักเรียนระหว่างระหว่างผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกัน และผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.3.1 ผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกัน

ถ้อยคำที่ใช้ในการดำเนินกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกัน (ครูเพศชาย-นักเรียนชาย และครูเพศหญิง-นักเรียนหญิง) มีจำนวนทั้งสิ้น 859 ถ้อยคำ แบ่งออกเป็นวัจนกรรมตรง 499 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 58.09 วัจนกรรมอ้อม 195 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 22.70 และวิธีการเสริม 165 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 19.21 ดังตาราง 5

ตาราง 5 อัตราส่วนร้อยละการใช้วงนกรรมกรณีผู้ตำหนิและผู้ถูกตำหนิเพศเดียวกัน

วงนกรรม	ความถี่	ร้อยละ
วงนกรรมตรง	473	56.91
วงนกรรมอ้อม	202	24.30
วิธีการเสริม	156	18.77
รวม	859	100.00

5.3.2 ผู้ตำหนิและผู้ถูกตำหนิต่างเพศกัน

ถ้อยคำที่ใช้ในการตำหนิกรณีผู้ตำหนิและผู้ถูกตำหนิต่างเพศกัน (ครูเพศชาย/นักเรียนหญิง และครูเพศหญิง/นักเรียนชาย) มีจำนวนทั้งสิ้น 831 ถ้อยคำ แบ่งออกเป็นวงนกรรมตรง 473 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 56.91 วงนกรรมอ้อม 202 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 24.30 และวิธีการเสริม 156 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 18.77 ดังตาราง 6

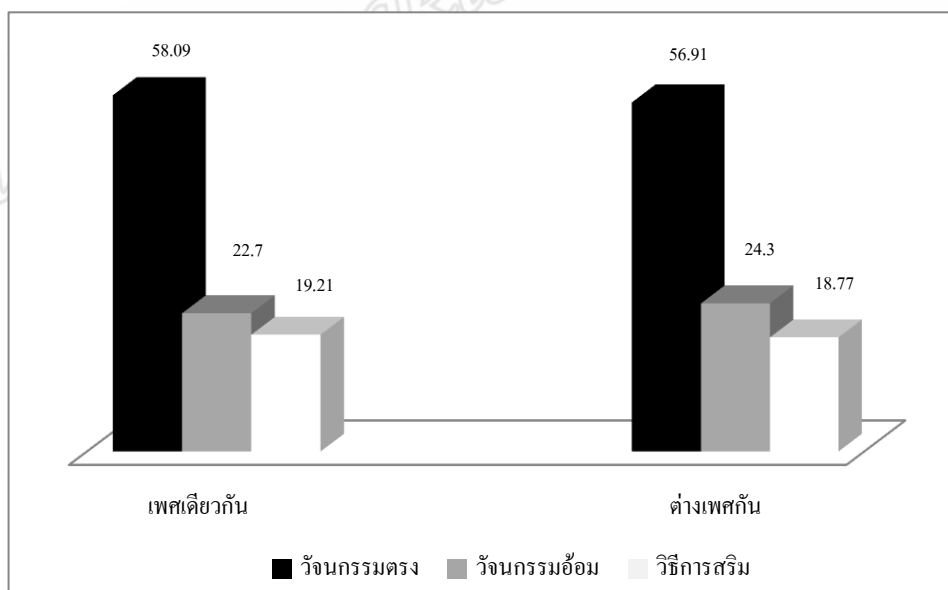
ตาราง 6 อัตราส่วนร้อยละการใช้วงนกรรมกรณีผู้ตำหนิและผู้ถูกตำหนิต่างเพศกัน

	ความถี่	ร้อยละ
วงนกรรมตรง	499	58.09
วงนกรรมอ้อม	195	22.70
วิธีการเสริม	165	19.21
รวม	831	100.00

5.3.3 การเปรียบเทียบการตำหนิของผู้ตำหนิและผู้ถูกตำหนิเพศเดียวกัน/ต่างเพศกัน

เมื่อเปรียบเทียบการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ในการดำเนินของทั้งสองกลุ่มปรากฏดังนี้ การใช้วัจนกรรมตรง พบการใช้ในกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเป็นเพศเดียวกันอัตราส่วนร้อยละ 58.09 และพบการใช้ในกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศอัตราส่วนร้อยละ 56.91 การใช้วัจนกรรมอ้อม พบการใช้ในกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเป็นเพศเดียวกันอัตราส่วนร้อยละ 22.70 และพบการใช้ในกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศอัตราส่วนร้อยละ 24.30 และการใช้วิธีการเสริม พบการใช้ในกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเป็นเพศเดียวกันอัตราส่วนร้อยละ 19.21 และพบการใช้ในกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศอัตราส่วนร้อยละ 18.77 ดังแผนภูมิ 8

แผนภูมิ 8 เปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละการดำเนินกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกัน/ต่างเพศกัน

แผนภูมิ 8 แสดงให้เห็นให้เห็นพฤติกรรมการใช้วัจนกรรมในกรณีดำเนิน ผู้พูดและผู้ฟังเพศเดียว/ต่างเพศ คือ ทั้งกรณีผู้พูดและผู้ฟังเพศเดียว/ต่างเพศใช้วัจนกรรมที่สอดคล้องกัน คือ ใช้วัจนกรรมตรงมากที่สุด วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ตามลำดับ สรุปได้คือ วัจนกรรมตรง > วัจนกรรมอ้อม > วิธีการเสริม

การใช้วัจนกรรมตรง กรณีผู้ตำหนิและผู้ถูกตำหนิเพศเดียวกันใช้อัตราส่วนร้อยละ 58.09 และกรณีผู้ตำหนิและผู้ถูกตำหนิต่างเพศกันใช้อัตราส่วนร้อยละ 56.91 ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่า เพราะการที่ผู้ตำหนิและผู้ถูกตำหนิเพศเดียวกันครูสามารถใช้ภาษาที่ตรงไปตรงมาในการตำหนิได้เพราะผู้ตำหนิเห็นว่า ผู้ตำหนิและผู้ถูกตำหนิมีไม่ต้องรักษาหน้ามากเหมือนกับพูดกับนักเรียนต่างเพศ เพราะบางครั้งนักเรียนอาจจะเกรงกลัวครูต่างเพศมากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูเพศชายกับนักเรียนหญิง การศึกษานี้สอดคล้องกับการแสดงการทักทายที่พบว่า เมื่อคู่สนทนาเพศเดียวกันมักจะใช้ภาษาที่ไม่สุภาพแบบเป็นกันเองได้ (อิทธิพงษ์ เพ็ชรเกิด, 2555) ซึ่งเทียบได้กับการใช้วัจนกรรมตรงในการตำหนินักเรียน

การใช้วัจนกรรมอ้อม ผู้ตำหนิและผู้ถูกตำหนิเพศเดียวกันใช้อัตราส่วนร้อยละ 22.7 และกรณีผู้ตำหนิและผู้ถูกตำหนิต่างเพศกันใช้อัตราส่วนร้อยละ 24.3 ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่า เพราะไม่ว่าครูและนักเรียนจะเพศเดียวกันหรือต่างเพศกันครูก็ไม่จำเป็นต้องเลือกใช้ภาษาอ้อมเพื่อรักษาหน้ากับนักเรียนเพศเดียวกันหรือต่างเพศมากกว่า แต่จะปฏิบัติกับนักเรียนในทิศทางเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามก็พบการใช้ในอัตราที่น้อยกว่าวัจนกรรมตรง การศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา คือ วัจนกรรมการทักทายของนักศึกษาที่พบว่า เมื่อผู้พูดและผู้ฟังต่างเพศกันจะนิยมใช้ภาษาที่สุภาพแบบเป็นกันเอง (อิทธิพงษ์ เพ็ชรเกิด, 2555) เมื่อผู้พูดเพศเดียวกับผู้ฟัง (โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพศหญิง) จะใช้ภาษาที่สุภาพมาก (ปราณี กุลละวณิชย์, 2540; อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550)

การใช้วิธีการเสริม กรณีผู้พูดและผู้ฟังเพศเดียวกันใช้อัตราส่วนร้อยละ 19.21 และกรณีผู้พูดและผู้ฟังเพศต่างเพศกัน ใช้อัตราส่วนร้อยละ 18.77 ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่า การใช้กลวิธีเสริมพบในผู้ตำหนิทั้งสองกลุ่มเพราะการกล่าวตำหนิไม่ว่าผู้ตำหนิจะเป็นเพศเดียวกัน/ต่างเพศ ผู้ตำหนิต้องใช้วิธีการเสริมต่างๆมาเรียกความสนใจก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำใดๆ ต่อไปเช่นกัน

ผลการศึกษานี้มีประเด็นสอดคล้อง/ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน คือ เมื่อผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเป็นเพศเดียวกันจะพบการใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อม ในทางตรงข้ามเมื่อผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศกันจะพบการใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง การศึกษาครั้งนี้ พบว่า เมื่อผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเป็นเพศเดียวกันพบการใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อม (สอดคล้องกับสมมติฐาน) และเมื่อผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศจะพบการใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง (ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน)

5.4 ภาษาแม่ของผู้ดำเนิน

หัวข้อนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ การใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริมในการดำเนินระหว่างครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่และครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.4.1 ครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่

ถ้อยคำที่ครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่มีจำนวนทั้งสิ้น 838 ถ้อยคำ แบ่งออกเป็นวัจนกรรมตรง 483 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 57.64 วัจนกรรมอ้อม 203 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 24.22 และวิธีการเสริม 152 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 18.14 ดังตาราง 7

ตาราง 7 อัตราส่วนร้อยละการใช้วัจนกรรมการดำเนินของครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่

วัจนกรรม	ความถี่	ร้อยละ
วัจนกรรมตรง	483	57.64
วัจนกรรมอ้อม	203	24.22
วิธีการเสริม	152	18.14
รวม	838	100.00

5.4.2 ครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่

ถ้อยคำที่ครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่มีจำนวนทั้งสิ้น 852 ถ้อยคำ แบ่งออกเป็นวัจนกรรมตรง 489 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 57.39 วัจนกรรมอ้อม 194 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 22.77 และวิธีการเสริม 169 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 19.84 ดังตาราง 8

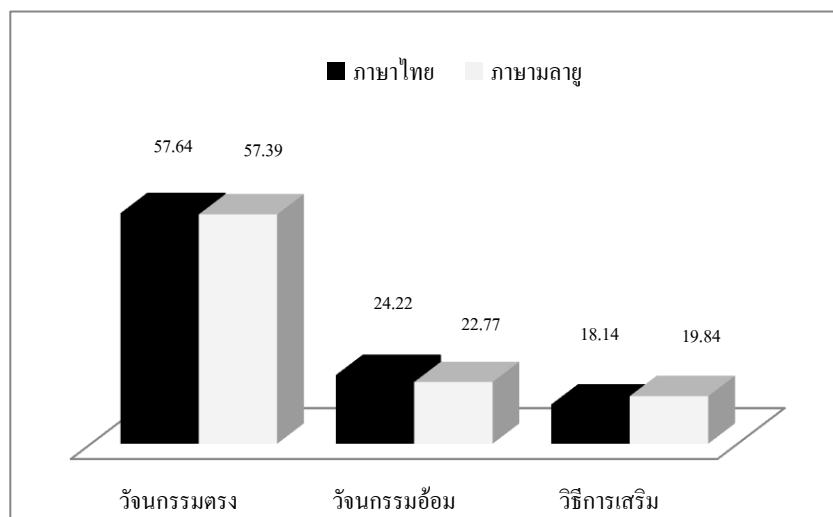
ตาราง 8 อัตราส่วนร้อยละการใช้วัจนกรรมการคำหนิของครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่

	ความถี่	ร้อยละ
วัจนกรรมตรง	489	57.39
วัจนกรรมอ้อม	194	22.77
วิธีการเสริม	169	19.84
รวม	852	100.00

5.4.3 การเปรียบเทียบการคำหนิของครูที่ใช้ภาษาไทยและภาษามลายูเป็นภาษาแม่

เมื่อเปรียบเทียบการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ในครูทั้งสองกลุ่มปรากฏดังนี้ การใช้วัจนกรรมตรง พบการใช้ในครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ อัตราส่วนร้อยละ 57.64 และพบการใช้ในครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่อัตราส่วนร้อยละ 57.39 การใช้วัจนกรรมอ้อม พบการใช้ในครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่อัตราส่วนร้อยละ 24.22 และพบการใช้ในครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่อัตราส่วนร้อยละ 22.77 และการใช้วิธีการเสริม พบการใช้ในครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่อัตราส่วนร้อยละ 18.14 และพบการใช้ในครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่อัตราส่วนร้อยละ 19.84 ดังแผนภูมิ 9

แผนภูมิ 9 เปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละการคำหนิของครูที่ใช้ภาษาไทยและครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่

แผนภูมิ 9 แสดงให้เห็นให้เห็นพฤติกรรมการใช้วัจนกรรมของครูที่ใช้ภาษาไทยและภาษามลายูเป็นภาษาแม่ คือ ทั้งครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่และครูที่ใช้ภาษามลายู เป็นภาษาแม่ใช้วัจนกรรมที่สอดคล้องกัน คือ ใช้วัจนกรรมตรงมากที่สุด วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ตามลำดับ สรุปได้คือ วัจนกรรมตรง > วัจนกรรมอ้อม > วิธีการเสริม

การใช้วัจนกรรมตรง ครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ใช้อัตราส่วนร้อยละ 57.64 และครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่ใช้ในอัตราส่วนร้อยละ 57.39 ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่า สถานภาพความเป็นครูที่ต้องใช้ภาษาไทยมาตรฐานในการสื่อสารในโรงเรียนไม่ว่าจะใช้ภาษาใดเป็นภาษาแม่ก็ตาม ส่งผลให้ครูทั้งสองกลุ่มใช้วัจนกรรมตรงในการคำหนินักเรียนมากที่สุดต่อนักเรียนผู้มีสถานภาพต่ำกว่า ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา คือ ครูแนะแนวมีการใช้ภาษาตรงในการให้คำแนะนำปรึกษานักเรียนมากที่สุด (อุบลวรรณ สุมาลี, 2553) การปฏิเสธอาจารย์ของนักศึกษาพบการปฏิเสธโดยตรงและมักแสดงเจตนาที่ชัดเจนมากกว่าภาษาแบบอ้อม (Zheng Wuyon, 2556; GuHiuijuan, 2007) และผู้ใช้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีนกลางมักใช้ภาษาแบบตรงในการขอร้องมากที่สุด (Wang Jing, 2012)

ผู้วิจัยเห็นว่า การดำหนักเรียนของครู ครูไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณภาพ และหน้าของนักเรียน เพราะนักเรียนคือผู้กระทำผิด ดังนั้นการใช้ภาษาที่ตรงไปตรงมาโดยที่แสดงออกโดยใช้วัจนกรรมตรงจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมที่สุดในการที่ครูทั้งสองกลุ่มนำมาใช้ในการดำหนักเรียน ผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา คือ การบอกเลิกสัญญาของคนไทยที่มักจะนิยม ถนอมน้ำใจคู่สนทนามากกว่าการใช้ภาษาตรง (เพชรภรณ์ เอ็มอักษร, 2550) การดำหนักเรียนคนไทยพบว่ามีการใช้ภาษาแบบอ้อมมากกว่าการใช้ภาษาแบบตรง (นุชนารถ เฟิงสุริยา, 2549) ผู้วิจัยเห็นว่า การบอกเลิกสัญญานั้นผู้พูดจำเป็นต้องคำนึงถึงหน้าของผู้ฟังเพราะอาจทำให้ผู้ฟังคิดว่าผู้พูดไม่มีสัจจะวาจา ดังนั้นผู้พูดจึงต้องใช้กลวิธีทางภาษาที่สุภาพในการรักษาหน้าของตนเองและคู่สนทนาให้มาก แต่ในการดำหนักเรียนผู้พูดไม่จำเป็นต้องรักษาหน้าของผู้พูดและผู้ฟังเพราะครูมีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนนักเรียน ให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ดังนั้นครูจึงใช้วัจนกรรมตรงในการดำหนักเรียนมาก ส่วนการศึกษาการดำหนักเรียนที่ผ่านมานั้น เป็นการศึกษาจากกลุ่มนักศึกษาที่ใช้ภาษาในการดำหนักบุคคลทั่วไป ดังนั้นจึงพบว่ามีการใช้ภาษาอ้อมมากเพราะต้องคำนึงถึงคุณภาพและวัฒนธรรมเรื่องความเกรงใจ แต่เมื่อครูดำหนักเรียนเมื่อทำความผิด ครูไม่จำเป็นต้องเกรงใจนักเรียนจึงไม่ได้ใช้วัจนกรรมอ้อมมากที่สุด และผู้วิจัยคิดว่าอิทธิพลของภาษาไทยมาตรฐานที่ครูใช้ในชีวิตประจำวันจึงส่งผลให้ครูทั้งสองกลุ่มใช้วัจนกรรมตรงในอัตราที่ใกล้เคียงกัน

การใช้วัจนกรรมอ้อม ครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ใช้อัตราส่วนร้อยละ 24.22 และครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่ใช้อัตราส่วนร้อยละ 22.27 ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่า ถึงแม้ว่าการเลือกใช้วัจนกรรมอ้อมมีอัตรามากเป็นอันดับสอง แต่ก็สะท้อนให้เห็นได้ว่า ครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่และครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่ มีการใช้วัจนกรรมอ้อมในการดำหนักใกล้เคียงกัน ข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา คือ ชาวอิสราเอลที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองมักใช้กลวิธีในการแสดงความไม่พอใจด้วยกลวิธีที่นุ่มนวลกว่าและคุกคามหน้าน้อยกว่าเจ้าของภาษา (Olshain and Liora, 1993 อ้างถึงใน รุ่งอรุณใจเชื้อ, 2549) การที่ผู้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองแสดงความไม่พอใจด้วยกลวิธีที่นุ่มนวลซึ่งเทียบได้กับการใช้วัจนกรรมอ้อม ผู้วิจัยคิดว่าอิทธิพลของภาษาไทยมาตรฐานที่ครูใช้ในชีวิตประจำวันจึงส่งผลให้ครูทั้งสองกลุ่มใช้วัจนกรรมอ้อมในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน

การใช้วิธีการเสริม ครูที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ใช้ในอัตราส่วนร้อยละ 18.14 และครูที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่ใช้ในอัตราส่วนร้อยละ 19.84 ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ผู้วิจัยคิดว่าอิทธิพลของภาษาไทยมาตรฐานที่ครูใช้ในในชีวิตประจำวัน จึงส่งผลให้ครูทั้งสองกลุ่มใช้วิธีการเสริมในอัตราที่ใกล้เคียงกัน

ผลการศึกษานี้มีประเด็นสอดคล้อง/ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน คือ ผู้ดำเนินที่ใช้ภาษาไทยและภาษามลายูเป็นภาษาแม่จะใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง การศึกษานี้พบว่า ทั้งผู้ใช้ภาษาไทยและมลายูเป็นภาษาแม่ต่างก็ใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อม (ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน)

การศึกษาเปรียบเทียบกับปัจจัยเพศของผู้ดำเนิน เพศของผู้ถูกดำเนิน และภาษาแม่ของผู้ดำเนิน ได้ผลการศึกษาดังที่ได้นำเสนอข้างต้นแล้ว ซึ่งเดิมที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานำร่องการใช้วัจนกรรมการดำเนินนักเรียน กรณีศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยศึกษาจากครูที่สอนในโรงเรียนสามัญประจำจังหวัดเปรียบเทียบกับครูที่สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ผู้วิจัยพบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจพบความแตกต่างของครูที่สอนในโรงเรียนสามัญประจำจังหวัดและครูที่สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา แต่ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยเก็บข้อมูลเฉพาะในโรงเรียนสามัญประจำจังหวัดที่พูดภาษาไทยและภาษามลายูเป็นภาษาแม่ ผลการศึกษาโดยภาพรวมไม่พบความแตกต่างกัน ผู้วิจัยคิดว่า เพราะสถานภาพของผู้ดำเนิน (ครู) และผู้ถูกดำเนิน (นักเรียน) ส่งผลให้ครูใช้วัจนกรรมตรง > วัจนกรรมอ้อม > วิธีการเสริม ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยเพศของผู้ดำเนิน ไม่ส่งผลต่อการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ปัจจัยเพศของผู้ถูกดำเนิน ไม่ส่งผลต่อการใช้วัจนกรรมตรง แต่ส่งผลกับการใช้วัจนกรรมอ้อมและวิธีการเสริม ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ และภาษาแม่ของผู้ดำเนินไม่ส่งผลต่อการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยจะสรุปผลการศึกษาโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกจะกล่าวถึงสรุปผลการวิจัย และส่วนที่สองจะเป็นการอภิปรายผล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

6.1 สรุป

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาวัฒนธรรมการดำเนินนักเรียนของครูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) ศึกษาวัฒนธรรมการดำเนินนักเรียนในภาษาไทยของครูสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 2) ศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมการดำเนินนักเรียน โดยพิจารณาปัจจัยเรื่องเพศของผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนิน และภาษาแม่ของผู้ดำเนิน โดยจำลอง สถานการณ์ที่อ้างอิงจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 8 สถานการณ์ ได้แก่ คุณลักษณะที่ 1 รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ สถานการณ์จำลองคือ เมื่อนักเรียนพูดคุยกันในช่วงกิจกรรมเคารพธงชาติ คุณลักษณะที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริต สถานการณ์จำลองคือ เมื่อนักเรียนลอกการบ้านของเพื่อน คุณลักษณะที่ 3 มีวินัย สถานการณ์จำลองคือ เมื่อนักเรียนแต่งกายผิดระเบียบ คุณลักษณะที่ 4 ใฝ่เรียนรู้ สถานการณ์จำลองคือ เมื่อนักเรียนพูดคุยในระหว่างที่ครูสอน คุณลักษณะที่ 5 อยู่อย่างพอเพียง สถานการณ์จำลองคือ เมื่อนักเรียนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย คุณลักษณะที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน สถานการณ์จำลองคือ เมื่อนักเรียนไม่ส่งงานที่ทำมอบหมายให้ คุณลักษณะที่ 7 รักความเป็นไทย สถานการณ์จำลองคือ เมื่อนักเรียนไม่กล่าวทักทายเมื่อพบครูหน้าประตูโรงเรียนเวลาเช้า และคุณลักษณะที่ 8 มีจิตสาธารณะ สถานการณ์จำลองคือ เมื่อนักเรียนเห็นขยะแล้วไม่ช่วยนำไปทิ้ง เก็บข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบเดิมบทสนทนาให้สมบูรณ์ จากกลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 60 คน โดยแบ่งออกเป็นครูเพศชายและครูเพศหญิงที่ใช้ภาษาไทยและภาษามลายูเป็นภาษาแม่จำนวนอย่างละเท่าๆกัน ในโรงเรียนประจำจังหวัดที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดละ 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา

และโรงเรียนนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส โดยนำปัจจัยเพศของผู้ดำเนิน เพศของผู้ถูกดำเนิน และ ภาษาแม่ของผู้ดำเนินมาร่วมพิจารณาคำย ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ถ้อยคำที่ครูดำเนินนักเรียนจำนวน 1,690 ถ้อยคำ ประกอบด้วย วจนกรรมตรง มากที่สุด ตามด้วยวจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ วจนกรรมตรง มี 7 กลวิธี ได้แก่ 1) บอกให้ปฏิบัติ 2) กระตุ้นในรูปแบบการถาม 3) บอกผลของการกระทำ 4) บอกความผิด 5) ประเมินค่าทางลบ 6) สร้างเงื่อนไข 7) ย้ำกฎเกณฑ์ วจนกรรมอ้อม มี 6 กลวิธี ได้แก่ 1) ถาม 2) บอกข้อมูลบางอย่าง 3) บอกให้ทำบางอย่าง 4) ใช้ถ้อยคำเชิงบวก 5) ยกถ้อยคำมากล่าว 6) ให้โอกาส วิธีการเสริม มี 7 กลวิธี ได้แก่ 1) ใช้คำว่านักเรียน 2) ใช้คำสรรพนาม 3) ใช้คำทักทาย 4) เรียกชื่อ 5) ใช้คำอุทาน 6) ใช้คำว่านี่ 7) ใช้คำชม

เมื่อจำแนกกลวิธีของของวจนกรรมตรง วจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริมออกเป็น กลวิธีที่พบมากและกลวิธีที่พบน้อย สามารถแบ่งออกได้ดังนี้ วจนกรรมตรง กลวิธีที่พบมาก ประกอบด้วย 2 กลวิธี ได้แก่ 1) บอกให้ปฏิบัติ 2) กระตุ้นในรูปแบบการถาม กลวิธีที่พบน้อย ประกอบด้วย 5 กลวิธี ได้แก่ 1) บอกผลของการกระทำ 2) บอกความผิด 3) ประเมินค่าทางลบ 4) สร้างเงื่อนไข 5) ย้ำกฎเกณฑ์ ตามลำดับ ครูมีสถานภาพที่สูงกว่าจึงสามารถบอกให้นักเรียนปฏิบัติ/หยุดปฏิบัติ พฤติกรรมที่ผิดไปจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ทันที ครูนิยมใช้กลวิธีบอกให้ปฏิบัติ ส่วนกลวิธีกระตุ้นในรูปแบบการถาม เพื่อให้ให้นักเรียนได้คิดทบทวนเป็นอีกหนึ่งกลวิธีที่ครูนิยม เพราะการทิ้งไว้ให้เป็นคำถามจะเป็นการปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนสามารถคิดได้ด้วยตนเอง วจนกรรมอ้อม กลวิธีที่พบมาก ประกอบด้วย 3 กลวิธี ได้แก่ 1) ถาม 2) บอกข้อมูลบางอย่าง 3) บอกให้ทำบางอย่าง กลวิธีที่พบน้อย ประกอบด้วย 3 กลวิธี ได้แก่ 1) ชม 2) ยกถ้อยคำมากล่าว 3) ให้โอกาส ตามลำดับ ครูต้องการกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดโดยการกล่าวคำถามที่ไม่ได้ต้องการคำตอบ จึงนิยมใช้กลวิธีถาม ส่วนกลวิธีบอกข้อมูลบางอย่าง ครูต้องคอยชี้แนะแนวทางการประพฤติให้กับนักเรียน โดยการบอกข้อมูลบางอย่างแก่นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทบทวนถึงสิ่งที่ครูบอก และ กลวิธีบอกให้ทำบางอย่างเพื่อกระตุ้นให้รู้ว่าทำผิด ครูสามารถดำเนินนักเรียนได้โดยการสั่งให้ทำบางอย่าง เพื่อให้ให้นักเรียนหยุดทำพฤติกรรมนั้น และวิธีการเสริม กลวิธีที่พบมาก ประกอบด้วย 3

กลวิธี ได้แก่ 1) ใช้คำว่านักเรียน 2) ใช้คำสรรพนาม 3) ใช้คำทักทาย กลวิธีที่พบน้อย ประกอบด้วย 4 กลวิธี ได้แก่ 1) เรียกชื่อ 2) ใช้คำอุทาน 3) ใช้คำว่านี่ และ 4) กลวิธีใช้คำชม ตามลำดับ การใช้คำว่านักเรียน มีลักษณะเป็นการเรียกที่เป็นกลางๆ สำหรับสถานภาพครูและนักเรียน และหากครูไม่สามารถจำชื่อนักเรียนได้และมีความรู้จำกัดก็คุ้นกับนักเรียนในระดับหนึ่งอาจใช้คำสรรพนามเพื่อเรียกนักเรียนได้ ในสถานการณ์ที่นักเรียนไม่ทักทายครูหน้าโรงเรียน ครูจึงกล่าวทักทายนักเรียนก่อน ซึ่งจะทำให้นักเรียนรู้สึกตัวและต้องกล่าวทักทายครูตอบ และเป็นการสอนไปพร้อมกัน ว่าการทักทายเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติในสถานการณ์ข้างต้น

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีของวัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ที่ปรากฏบ่อยร่วมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลปรากฏดังตาราง 9

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า กลวิธีของวัจนกรรมตรง ได้แก่ กลวิธีบอกให้ปฏิบัติ พบบ่อยใน 4 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์ 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ และ 8) มีจิตสาธารณะ

กลวิธีบอกผลของการกระทำ พบบ่อยใน 2 คุณลักษณะ ได้แก่ 2) ซื่อสัตย์สุจริต และ 6) มุ่งมั่นในการทำงาน

กลวิธีบอกความผิด พบบ่อยใน 4 คุณลักษณะ ได้แก่ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 5) อยู่อย่างพอเพียง และ 6) มุ่งมั่นในการทำงาน

กลวิธีย้ำกฎเกณฑ์ พบบ่อยใน 3 คุณลักษณะ ได้แก่ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย และ 6) มุ่งมั่นในการทำงาน

กลวิธีสร้างเงื่อนไข พบบ่อยใน 2 คุณลักษณะ ได้แก่ 4) ใฝ่เรียนรู้ และ 6) มุ่งมั่นในการทำงาน

กลวิธีกระตุ้นในรูปแบบการถาม พบบ่อยใน 4 คุณลักษณะ ได้แก่ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 6) มุ่งมั่นในการทำงาน และ 8) มีจิตสาธารณะ

และ กลวิธีประเมินค่าทางลบ พบบ่อยใน 4 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย และ 5) อยู่อย่างพอเพียง

กลวิธีของวัจนกรรมอ้อม กลวิธีบอกข้อมูลบางอย่าง พบบ่อยใน 4 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์ 3) มีวินัย 5) อยู่อย่างพอเพียง และ 6) มุ่งมั่นในการทำงาน

กลวิธีบอกให้ทำบางอย่าง พบบ่อยใน 4 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 5) อยู่อย่างพอเพียง และ 7) รักษาความเป็นไทย

กลวิธียกตัวอย่างกล่าว พบบ่อยใน 2 คุณลักษณะ ได้แก่ 3) ซื่อสัตย์สุจริต และ 8) มีจิตสาธารณะ

กลวิธีให้โอกาส พบบ่อยใน 1 คุณลักษณะ ได้แก่ 6) มุ่งมั่นในการทำงาน

กลวิธีใช้ถ้อยคำเชิงบวก พบบ่อยใน 3 คุณลักษณะ ได้แก่ 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ และ 5) อยู่อย่างพอเพียง

และ กลวิธีถาม พบบ่อยใน 5 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์ 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน และ 7) รักษาความเป็นไทย

และ กลวิธีของวิธีการเสริม กลวิธีใช้คำว่า นักเรียน พบบ่อยใน 4 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์ 4) ใฝ่เรียนรู้ 7) รักษาความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ

กลวิธีใช้คำสรรพนาม พบบ่อยใน 4 คุณลักษณะ ได้แก่ 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 7) รักษาความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ

กลวิธีเรียกชื่อ พบบ่อยใน 4 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์ 4) ใฝ่เรียนรู้ 7) รักษาความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ

กลวิธีใช้คำชม พบบ่อยใน 1 คุณลักษณะ ได้แก่ 8) มีจิตสาธารณะ

กลวิธีใช้คำอุทาน พบบ่อยใน 3 คุณลักษณะ ได้แก่ 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ และ 8) มีจิตสาธารณะ

กลวิธีใช้คำวิเศษณ์ พบบ่อยใน 3 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์ 3) มีวินัย 5) อยู่อย่างพอเพียง และ กลวิธีใช้คำทักทาย พบบ่อยใน 1 คุณลักษณะ ได้แก่ 7) รักษาความเป็นไทย

เมื่อพิจารณาวัจนกรรมการดำเนินนักเรียนร่วมกับปัจจัยเพศของผู้ดำเนิน พบว่า มีการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ดังนี้ **วัจนกรรมตรง** พบว่า เพศของผู้ดำเนินไม่ส่งผลต่อการดำเนิน **วัจนกรรมอ้อม** พบว่า เพศของผู้ดำเนินไม่ส่งผลต่อการดำเนิน และ**วิธีการเสริม** พบว่า เพศของผู้ดำเนินไม่ส่งผลต่อการดำเนิน

เมื่อพิจารณาวัจนกรรมการดำเนินนักเรียนร่วมกับปัจจัยเพศของผู้ถูกดำเนิน พบว่า มีการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ดังนี้ **วัจนกรรมตรง** พบว่า เพศของผู้ถูกดำเนินไม่ส่งผลต่อการดำเนิน **วัจนกรรมอ้อม** พบว่า เพศของผู้ถูกดำเนินส่งผลต่อการดำเนิน คือ ผู้ถูกดำเนินเพศหญิงถูกใช้มากกว่าผู้ถูกดำเนินเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ และ**วิธีการเสริม** พบว่า เพศของผู้ถูกดำเนินส่งผลต่อการดำเนิน คือ ผู้ถูกดำเนินเพศชายถูกใช้มากกว่าผู้ถูกดำเนินเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$

เมื่อพิจารณาวัจนกรรมการดำเนินนักเรียนกับกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกันและกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศกัน พบว่า มีการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ดังนี้ **วัจนกรรมตรง** พบว่า กรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกันและกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศกัน ไม่ส่งผลต่อการดำเนิน **วัจนกรรมอ้อม** กรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกันและกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศกัน ไม่ส่งผลต่อการดำเนิน และ**วิธีการเสริม** พบว่า กรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเพศเดียวกันและกรณีผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศกัน ไม่ส่งผลต่อการดำเนิน

เมื่อพิจารณาวัจนกรรมการดำเนินนักเรียนของครุร่วมกับปัจจัยภาษาแม่ของผู้ดำเนิน พบว่า มีการใช้วัจนกรรมตรง วัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริม ดังนี้ **วัจนกรรมตรง** พบว่า ผู้ดำเนินที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่และผู้ดำเนินที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่ใช้วัจนกรรมตรงไม่ต่างกัน **วัจนกรรมอ้อม** ผู้ดำเนินที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่และผู้ดำเนินที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่ใช้วัจนกรรมอ้อมไม่ต่างกัน **วิธีการเสริม** พบว่า ผู้ดำเนินที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่และผู้ดำเนินที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่ไม่ต่างกัน

การศึกษาครั้งนี้มีทั้งประเด็นที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนี้
ประเด็นที่สอดคล้องกับสมมติฐาน คือ ครูเพศชายใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อม และเมื่อผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินเป็นเพศเดียวกันจะพบการใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อม และ
ประเด็นที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน คือ ครูเพศหญิงพบการใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง ผู้ดำเนินที่ใช้ภาษาไทยและภาษามลายูเป็นภาษาแม่จะใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง และเมื่อผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินต่างเพศกัน จะพบการใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง และผู้ดำเนินที่ใช้ภาษาไทยและภาษามลายูเป็นภาษาแม่จะพบการใช้วัจนกรรมอ้อมมากกว่าวัจนกรรมตรง

6.2 อภิปรายผล

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงการใช้วัจนกรรมและกลวิธีในการดำเนินนักเรียนของครูที่สอนในโรงเรียนประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกับปัจจัยเพศของผู้ดำเนิน เพศของผู้ถูกดำเนินและภาษาแม่ของผู้ดำเนิน เมื่อพิจารณากับปัจจัยต่างๆ แล้วพบว่า การดำเนินของครูเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ ครูใช้วัจนกรรมตรงมากที่สุด ตามด้วยวัจนกรรมอ้อม และวิธีการเสริมตามลำดับ ผู้วิจัยคิดว่าปัจจัยต่างๆ อยู่ภายใต้วาทกรรมความเป็นครู กล่าวคือ ครูผู้ดำเนินมีสถานภาพสูงกว่านักเรียนผู้ถูกดำเนินอย่างชัดเจน และหน้าที่ของครู คือ อบรมสั่งสอนนักเรียนเมื่อนักเรียนทำความผิด สถานภาพของผู้ดำเนินและผู้ถูกดำเนินจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลให้การใช้วัจนกรรมของครูเป็นเช่นนั้น ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมาในบางประเด็น คือ การใช้ภาษาในการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่มีสถานภาพต่างกันที่พบว่า ผู้พูดจะใช้การแสดงความคิดเห็นแบบตรงมากเมื่อผู้ฟังมีสถานภาพต่ำกว่าผู้พูด (อรวี บุนนาค, 2550) ผู้วิจัยคิดว่าการดำเนินก็เช่นกัน ครูผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่าสามารถใช้วัจนกรรมตรงในการดำเนินนักเรียนเพื่อแสดงจุดประสงค์ที่ชัดเจน ตรงไปตรงมา เพื่อให้ให้นักเรียนได้หยุดทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ก็ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมาในบางประเด็น คือ การบอกเลิกสัญญาของผู้ที่มีสถานภาพต่างกันที่พบว่าผู้ที่มีสถานภาพสูงจะยังคำนึงถึงหน้า และรักษาน้ำใจของผู้ฟังค่อนข้างมาก (เพชรภรณ์ เอ็มอักษร, 2550) การทักทายผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่าของนักศึกษาพบว่ามักใช้ภาษาสุภาพแบบเป็นกันเอง (อริพงษ์ เพ็ชรเกิด, 2555) การขอโทษของผู้ที่มีสถานภาพทาง

สังคมต่างกัน ที่พบว่าผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่ามักจำคำนี้ถึงหน้าของตนเองมาก จึงมักจะไม่ว่าวขอโทษ (จิรรัตน์ เพชรรัตน์โมรา, 2544) ผู้วิจัยเห็นว่า การตำหนินักเรียนผู้ฟังไม่จำเป็นต้องจำคำนี้ถึงหน้าของตนเองและผู้ฟังเหมือนการบอกเลิกสัญญาและการขอโทษ และจำเป็นไม่ต้องใช้ภาษาสุภาพเหมือนการทักทาย เพราะการกล่าวตำหนิย่อมสร้างความไม่พอใจให้กับนักเรียนผู้ถูกตำหนิอยู่แล้ว การไม่รักษาหน้าของผู้ถูกตำหนิแสดงให้เห็นว่าผู้ตำหนิไม่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งในสิ่งที่ผู้ถูกตำหนิกระทำอยู่ การที่ครูมีพฤติกรรมทางภาษาเช่นนี้เพราะต้องทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีความประพฤติที่ถูกต้องดีงาม ดังนั้นสถานภาพความเป็นครูและนักเรียนจึงเป็นกรอบให้ครูจึงใช้วัจนกรรมในการตำหนิดังผลการศึกษข้างต้น

นอกจากนี้หากพิจารณารายละเอียดย่อคำที่ปรากฏ ในหนึ่งข้อความจะปรากฏย่อคำตั้งแต่ 1 ย่อคำ (น้อยที่สุด) ถึง 5 ย่อคำ (มากที่สุด) โดยมีตัวอย่างดังนี้

1. ข้อความที่ปรากฏ 1 ย่อคำ พบจำนวน 397 ข้อความ ตัวอย่างเช่น

1.1 วัจนกรรมตรง

คุณลักษณะ 1 นักเรียนเจียบหน้าห้อยค้ะ

(บอกให้ปฏิบัติ)

1.2 วัจนกรรมอ้อม

คุณลักษณะ 3 วันนี้สวยจังเลย

(ใช้ย่อคำเชิงบวก)

2. ข้อความที่ปรากฏ 2 ย่อคำ พบจำนวน 438 ข้อความ ตัวอย่างเช่น

2.1 วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมตรง

คุณลักษณะ 1 ใจเวลาคุยมั้ยัรบเวลานี้ // เจียบ

(กระตุ้นในรูปแบบการถาม) // (บอกให้ปฏิบัติ)

2.2 วัจนกรรมอ้อม + วัจนกรรมอ้อม

คุณลักษณะ 3 วันนี้สวยจังเลยนะ // สวยกว่าครูอีก

(ใช้ถ้อยคำเชิงบวก) // (ใช้ถ้อยคำเชิงบวก)

3. ข้อความที่ปรากฏ 3 ถ้อยคำ พบจำนวน 94 ข้อความ ตัวอย่างเช่น

3.1 วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมตรง

คุณลักษณะ 3 ให้มันน้อยๆ หน่อย // อย่าใส่ลิปสติกที่มันแดง // ใส่เท่าที่จำเป็นพอ

(บอกให้ปฏิบัติ) // (บอกให้ปฏิบัติ) // (บอกให้ปฏิบัติ)

3.2 วิธีการเสริม + วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมตรง

คุณลักษณะ 2 นี่เธอ // ไม่มีสมองคิดเองเลยใช่ไหม // ทำไมต้องลอกเพื่อนด้วย

(ใช้คำสรรพนาม) // (ประเมินค่าทางลบ) // กระตุ้นในรูปแบบการ
ถาม)

4. ข้อความที่ปรากฏ 4 ถ้อยคำ พบจำนวน 18 ข้อความ ตัวอย่างเช่น

4.1 วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมอ้อม + วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมตรง

คุณลักษณะ 2 ทำไมต้องลอกคนอื่นด้วย // ไม่เข้าใจทำไมไม่มาถามครู // ทำไม

ต้องลอก // ทำไมต้องจีเกียจ

(กระตุ้นในรูปแบบการถาม) // (ถาม) // (กระตุ้นในรูปแบบการ
ถาม) // (กระตุ้นในรูปแบบการถาม)

4.2 วัจนกรรมอ้อม + วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมตรง

คุณลักษณะ 3 นักเรียนหนูยังเป็นนักเรียนอยู่อา // หนูอย่าแต่งหน้า // ถ้าหนูไม่

มันใจก็แต่งได้แต่แต่งน้อย // แต่งแบบนี้ไม่ดี

(บอกข้อมูลบางอย่าง) // (บอกให้ปฏิบัติ) // (บอกให้ปฏิบัติ)

// (ประเมินค่าทางลบ)

5. ข้อความที่ปรากฏ 5 ถ้อยคำ พบจำนวน 13 ข้อความ ตัวอย่างเช่น ตัวอย่างเช่น

5.1 วิธีการเสริม + วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมอ้อม

คุณลักษณะ 1 อ่าคนหล่อ // ทำไมมาถึงก็พูดเลยหรือ // ไม่ได้สนใจอะไรหน้าเสา
ธงเลยใช่ไหม // ตั้งใจฟังหน่อยแล // เวลาเนี่ยเวลาเคารพธงชาติ
(ใช้คำชม) // (กระตุ้นในรูปแบบการถาม) // (กระตุ้นในรูปแบบ
การถาม) // (บอกให้ปฏิบัติ) // (บอกข้อมูลบางอย่าง)

5.2 วิธีการเสริม + วัจนกรรมอ้อม + วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมตรง + วัจนกรรมตรง

คุณลักษณะ 4 โอ้ลูก // พุดเก่งนะ // ลูกคุยกันเรื่องอะไร // หยุดคุย // สนใจเรียน
ก่อน
(ใช้คำสรรพนาม) // (ใช้ถ้อยคำเชิงบวก) // (กระตุ้นในรูปแบบ
การถาม) // (บอกให้ปฏิบัติ) // (บอกให้ปฏิบัติ)

ถึงแม้ว่าการศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะถ้อยคำที่ครูใช้ดำหนิตานั้น และยังไม่ได้ศึกษา
กลวิธีการดำหนิตในระดับข้อความว่ามีรูปแบบการดำหนิตอย่างไรดังตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจัยคิดว่าหาก
ศึกษาต่อไปอาจจะพบความแตกต่างการใช้วัจนกรรมการดำหนิตกับปัจจัยต่างๆ จึงน่าจะนำประเด็นนี้
ไปศึกษาต่อเพื่อให้ได้รูปแบบการดำหนิตของครูที่ชัดเจนขึ้น

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 การศึกษานี้เป็นการศึกษาวัจนกรรมและกลวิธีทางภาษาที่ครูใช้ในการดำหนิตนักเรียน
ดำหนิตนักเรียนในสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ผลการศึกษาที่ได้คือถ้อยคำ
(คำพูดที่ผ่านการจัดระบบแล้ว) ที่ครูใช้ดำหนิตนักเรียน โดยนำเฉพาะถ้อยคำมาวิเคราะห์ ซึ่งไม่ได้
ศึกษาถึงรูปแบบการดำหนิตในหนึ่งข้อความ (คำตอบ) ผู้วิจัยเห็นว่า ควรนำผลการศึกษาที่ได้มาศึกษา
ต่อว่า การดำหนิตของครูในหนึ่งข้อความประกอบด้วยกลวิธีใดบ้าง

6.2.3 ถ้อยคำที่ได้จากการศึกษานี้ควรนำไปทดลองดำหนิตนักเรียนในสถานการณ์จริง เพื่อ
ศึกษาในมุมมองของผู้ถูกดำหนิตว่าจะมีปฏิกริยาอย่างไรต่อกลวิธีต่างๆ หรือศึกษาในเชิงพฤติกรรมว่า

นักเรียนจะมีพฤติกรรมดีขึ้นเมื่อครูใช้กลวิธีใดในการดำหนิ นักเรียนจะไม่เปลี่ยนพฤติกรรมจากกลวิธีใดบ้าง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนานักเรียนให้เ็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.3.3 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมซึ่งอาจทำให้การศึกษาที่ครอบคลุมขึ้น คือ การเก็บข้อมูลจากโรงเรียนสามัญเปรียบเทียบกับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาเพราะการศึกษานำร่องที่ผ่านมาพบประเด็นที่น่าสนใจที่อาจแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในการใช้วัจนกรรมการดำหนิระหว่างครูที่สอนในโรงเรียนสามัญและครูที่สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ซึ่งอาจสะท้อนวัฒนธรรมการใช้ภาษาของครูในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคได้ยิ่งขึ้น

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และธีรานุช โชคสุวณิช. 2551. วิจัยปฏิบัติการศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จินตนา หะรินเดช พิมพาภรณ์ สังข์รัมย์ สุภรพรรณ ศรีหิรัญรัมย์ สมบัติ ไชยฤกษ์ และภัทรา เสงี่ยมในเมือง. 2536. การศึกษามูลนิธิภาพของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์และการผดุงครรภ์ชั้นปีที่ 1 รุ่นที่ 34 ของวิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา โดยใช้แบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี ไอ. นครราชสีมา: ฝ่ายจิตวิทยา โรงพยาบาลนครราชสีมา

จิรัตน์ เพชรตันโมรา. 2544. “การศึกษาการขอโทษของผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน ในภาษาไทย” วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

ณิชภา เกรือเอม. 2552. “การศึกษาวิจัยกรรมการดำเนินในกลุ่มตัวอย่างนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา)

ทัศนีย์ เมฆถาวรวัฒนา. 2541. “วิจัยกรรมการขอโทษในภาษาไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

ชิตารัตน์ น้อมนัส. 2546. “กลวิธีการตอบปฏิเสธของคนไทย” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (สำเนา)

นัทธฤทัย สีหะเกรียงไกร. 2549. “กลวิธีการปฏิเสธเพื่อปกปิดความจริงในภาษาไทยของวัยรุ่น” วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. (สำเนา)

นุชนารถ เฟื่องสุริยา. 2549. “การใช้ภาษาเพื่อแสดงการตำหนิของคนไทย” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์เพื่อการสื่อสาร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (สำเนา)

ปราณี กุลละวณิชย์ และคณะ. 2540. ภาษาทัศนนา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปวีณา วัชรสุวรรณ. 2547. “กลวิธีกล่าวแย้งของผู้ที่มีสถานภาพต่างกัน: กรณีศึกษาของครูและนักเรียน” วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542. 2546 กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

เพชรรัตน์ เอมอักษร, 2550. “กลวิธีบอกเลิกสัญญาในภาษาไทย: กรณีศึกษาผู้ฟังที่มีสถานภาพต่างกัน” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

มณฑิรา ตาเมือง และพิชญา เฟิงศรี. 2554. รายงานการวิจัยเรื่องโครงการเพศสภาพในวาทกรรมการศึกษา: กรณีศึกษาการมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาระหว่างผู้สอนและผู้เรียนต่างเพศ. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

รุ่งอรุณ ใจซื่อ. 2549. “วัจนกรรมการแสดงความไม่พอใจของนักศึกษา: กรณีศึกษานิสิตนักศึกษา” วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

ศิริวรรณ ปูนคอน. 2547. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. (สำเนา)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 15. ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา (ออนไลน์). สืบค้นจาก: <http://www.mathayom15.org/web2012/> [10 เมษายน 2557]

สุจริตลักษณ์ ศีผดุง. 2552. วัจนปฏิบัติศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สามลดา.

สุภาสินี โปธิวิทย์. 2547. “กลวิธีการแสดงความเห็นโต้แย้งในภาษาไทย” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (สำเนา)

สุริยา รัตนกุล. 2544. อรรถศาสตร์เบื้องต้น. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

- อธิพงษ์ เพ็ชรเกิด. 2555. “วัจนกรรมการทักทายของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (สำเนา)
- อมรสิริ บุญญสิทธิ. 2548. “คำชมและการตอบรับคำชมในภาษาไทยที่ใช้โดยเพศชายเพศ
หญิงและชายที่มีจิตใจเป็นหญิง” วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2548. ภาษาในสังคม ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลงและการ
พัฒนา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2550. ภาษาศาสตร์สังคม. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อรวิ บุณนาค. 2550. “กลวิธีการใช้ภาษาแสดงความผิดหวังต่อผู้ฟังที่มีสถานภาพต่างกัน
ในภาษาไทย: กรณีศึกษานิสิตนักศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)
- อันธิกา ธรรมเนียม. 2549. “การแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก” วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาควิชาภาษาศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา)
- อุบลวรรณ สุมาลี. 2553. “กลวิธีสื่อสารในการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวและความคิด
เห็นของนักเรียนที่มีต่อกลวิธีที่ใช้”, วารสารภาษาและภาษาศาสตร์. ปีที่ 29
(ฉบับที่ 1 กรกฎาคม-ธันวาคม 2553), 95-111.

Zheng Wuyao. 2556. “ผมไม่วางครับ”: การศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีปฏิเสธการขอร้องของอาจารย์ระหว่างนักศึกษาไทยกับนักศึกษาจีน”, วารสารวิจัย. 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม), 1-16.

ภาษาอังกฤษ

Brown, P. & Levinson, S. 1987. **Politeness Universals in Language Usage**. Cambridge: Cambridge University.

GuHiuijuan. 2007. “Chinese and English Refusal Stregies in Relation Culture”, **East China University of science and Tecgnology (Social Science) 3**: 110-114.

Lakoff, R. 1973. “Language and woman’s place.”, **Language in society 2**: 48-50.

Nancy, J. 1998. “Woman and politeness: The Javanese example.” **Language in society 17**: 535-554.

Olshtain, Elite and Liora Weinbach, 1993. “Interlanguage Features of the Speech Act of Complaining”, Gabriele Kasper and Shoshana Blum-kulta, eds. **Interlanguage Pragmatics**. 108-122. New York: Oxford University Press.

Searle, J. 1975. “Indirect Speech Acts”, **In Syntax and Semantics 3: Speech acts** 41-58.

Wang Jing. 2012. "A Contrastive Study of Theory and a Demonstration of the Refusal Strategies of Chinese and Japanese Language in Action", **Japanese Language Study and Research**. 162: 71-77.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ก. แบบสอบถาม

แบบสอบถาม ชุดที่ 1

เรื่อง การดำหนักเรียนในภาษาไทยของครูสามจังหวัดชายแดนใต้

วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

1. เพื่อศึกษาวัจนกรรมการดำหนักของครูต่อนักเรียนชาย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์วัจนกรรมกับตัวแปรเพศของผู้ดำหนักและผู้ถูกดำหนัก และภาษาแม่ของผู้ดำหนัก

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ชุดนี้เป็นออกเป็น 2 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สถานการณ์ดำหนัก

ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณาว่าหากท่านพบกับสถานการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นกับนักเรียนชาย ท่านจะดำหนักนักเรียนของท่านด้วยคำพูด ณ เวลานั้นว่าอย่างไร ให้ท่านตอบถ้อยคำที่ท่านใช้ในการดำหนัก

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือการตอบการสัมภาษณ์

วิฑูรย์ เมตดาจิตร นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ชาย หญิง อายุ.....

ท่านพูดภาษาใดเป็นภาษาแรก ภาษาไทยถิ่นใต้ ภาษามลายู

จังหวัด ปัตตานี ยะลา นราธิวาส

โรงเรียน.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการตำหนิ

สถานการณ์ที่ 1

ท่านพบว่าในขณะที่ร้องเพลงชาติประกอบพิธีหน้าเสาธงในตอนเช้า มีนักเรียนคนหนึ่งไม่มีสมาธิกับกิจกรรมนั้น มีการชวนเพื่อนคนอื่นคุยกันและหัวเราะกัน ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านว่าอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 2

ท่านพบว่าเมื่อท่านมอบหมายการบ้านให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดมาส่งในชั่วโมงถัดไปโดยท่านเน้นย้ำว่านักเรียนต้องทำด้วยตนเอง เพื่อเป็นการฝึกทักษะ แต่ท่านพบว่ามึนักเรียนคนหนึ่งคัดลอกงานจากเพื่อนมาส่งท่าน ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านว่าอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 3

ท่านพบว่านักเรียนคนหนึ่งกำลังเดินเพื่อจะเข้าชั้นเรียน ท่านเห็นว่านักเรียนแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน โดยมีชายเสื้อหลุดออกนอกกางเกง ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านว่าอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 4

ท่านพบว่าขณะสอนอยู่ในชั้นเรียนมีนักเรียนคนหนึ่งไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจในสิ่งที่ท่านกำลังอธิบายแต่อย่างใด และยังคุยกันเสียงดังทำให้รบกวนเพื่อนข้างๆ ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านว่าอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 5

ท่านทราบว่านักเรียนคนหนึ่งใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยโดยซื้อของที่มีราคาแพงและเกินความจำเป็นมาอวดเพื่อนๆ ซึ่งท่านทราบดีว่าฐานะทางบ้านของนักเรียนคนนั้นยากจน ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 6

ท่านพบว่านักเรียนคนหนึ่งไม่ทำงานที่ท่านมอบหมายซึ่งจะให้เป็นคะแนนเก็บมาส่ง เมื่อสอบถามแล้วแต่นักเรียนไม่ได้ให้เหตุผลใดๆ งานชิ้นนี้ท่านได้มอบหมายไว้ล่วงหน้าเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 7

ท่านพบว่าในเวลาเช้าเมื่อท่านมาถึงโรงเรียนมีนักเรียนคนหนึ่ง เดินสวนบริเวณหน้าประตูโรงเรียน โดยไม่แสดงการทักทายโดยการสวัสดีหรือการให้สลามแก่ท่านแล้วเดินผ่านไปอย่างหน้าตาเฉย ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 8

ท่านเดินมาบริเวณใต้อาคารภายในโรงเรียนแล้วพบว่า มีเศษกระดาษวางทิ้งอยู่ที่บริเวณพื้นทางเดิน แล้วมีนักเรียนคนหนึ่งเดินข้ามขยะชิ้นนั้นโดยไม่สนใจที่จะช่วยเก็บไปทิ้ง ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนชาย ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

แบบสอบถาม ชุดที่ 2

เรื่อง การทำหัตถ์นักเรียนในภาษาไทยของครูสามจังหวัดชายแดนใต้

วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

1. เพื่อศึกษาวัจนกรรมการทำหัตถ์ของครูต่อนักเรียนหญิง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์วัจนกรรมกับตัวแปรเพศของผู้ทำหัตถ์และผู้ถูกทำหัตถ์ และภาษาแม่ของผู้ทำหัตถ์

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ชุดนี้เป็นออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สถานการณ์ทำหัตถ์

ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณาว่าหากท่านพบกับสถานการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นกับนักเรียนชาย ท่านจะทำหัตถ์นักเรียนของท่านด้วยคำพูด ณ เวลานั้นว่าอย่างไร ให้ท่านตอบถ้อยคำที่ท่านใช้ในการทำหัตถ์

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือการตอบการสัมภาษณ์

วิฑูรย์ เมตตาดิจิตร นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ชาย หญิง อายุ.....

ท่านพูดภาษาใดเป็นภาษาแรก ภาษาไทยถิ่นใต้ ภาษามลายู

จังหวัด ปัตตานี ยะลา นราธิวาส

โรงเรียน.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการตำหนิ

สถานการณ์ที่ 1

ท่านพบว่าในขณะที่ร้องเพลงชาติประกอบพิธีหน้าเสาธงในตอนเช้า มีนักเรียนคนหนึ่งไม่มีสมาธิกับกิจกรรมนั้น มีการชวนเพื่อนคนอื่นคุยกันและหัวเราะกัน ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนหญิง ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 2

ท่านพบว่าเมื่อท่านมอบหมายการบ้านให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดมาส่งในชั่วโมงถัดไปโดยท่านเน้นย้ำว่านักเรียนต้องทำด้วยตนเอง เพื่อเป็นการฝึกทักษะ แต่ท่านพบว่ามึนักเรียนคนหนึ่งคัดลอกงานจากเพื่อนมาส่งท่าน ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนหญิง ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 3

ท่านพบว่านักเรียนคนหนึ่งกำลังนั่งเล่นอยู่ใต้อาคารเรียน ท่านเห็นว่านักเรียนแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน โดยมีการแต่งหน้าทาปากซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจน ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนหญิง ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 4

ท่านพบว่าขณะสอนอยู่ในชั้นเรียนมีนักเรียนคนหนึ่งไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจในสิ่งที่ท่านกำลังอธิบายแต่อย่างใด และยังคุยกันเสียงดังทำให้รบกวนเพื่อนข้างๆ ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนหญิง ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 5

ท่านทราบว่านักเรียนคนหนึ่งใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยโดยซื้อของที่มีราคาแพงและเกินความจำเป็นมาอวดเพื่อนๆ ซึ่งท่านทราบดีว่าฐานะทางบ้านของนักเรียนคนนั้นยากจน ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนหญิง ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 6

ท่านพบว่านักเรียนคนหนึ่งไม่ทำงานที่ท่านมอบหมายซึ่งจะให้ไปเป็นคะแนนเก็บมาส่ง เมื่อสอบถามแล้วแต่นักเรียนไม่ได้ให้เหตุผลใดๆ งานชิ้นนี้ท่านได้มอบหมายไว้ล่วงหน้าเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนหญิง ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 7

ท่านพบว่าในเวลาเช้าเมื่อท่านมาถึงโรงเรียนมีนักเรียนคนหนึ่ง เดินสวนบริเวณหน้าประตูโรงเรียน โดยไม่แสดงการทักทายโดยการสวัสดีหรือการให้สลามแก่ท่านแล้วเดินผ่านไปอย่างหน้าตาเฉย ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนหญิง ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ 8

ท่านเดินมาบริเวณใต้อาคารภายในโรงเรียนแล้วพบว่า มีเศษกระดาษวางทิ้งอยู่ที่บริเวณพื้นทางเดิน แล้วมีนักเรียนคนหนึ่งเดินข้ามขยะชิ้นนั้นโดยไม่สนใจที่จะช่วยเก็บไปทิ้ง ในสถานการณ์นี้ หากเป็นนักเรียนหญิง ท่านจะตำหนินักเรียนด้วยคำพูดของท่านอย่างไร

.....

.....

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข. ถ้อยคำที่ใช้ในการวิจัย

คุณลักษณะที่ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : ครูเพศชาย พูดภาษาไทย

ตำหนินักเรียนชาย	ตำหนินักเรียนหญิง
1. เจียบ	1. เจียบ
2. ตอนนีกำลังทำอะไรอยู่	2. ค่อยๆคุยนะครับ
3. นักเรียนร้องเพลงชาติด้วย	3. ใช้เวลาคุยช้าๆครับ
4. ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลงชาติด้วย	4. ร้องเพลงชาติก่อนนะ
5. เราเป็นคนไทยควรร้องเพลงชาติก่อนนะ	5. นักเรียนเจียบหน่อยค่ะ
6. เวลาร้องเพลงชาติเราควรทำด้วยังไงลูก	6. หนูเข้าแถวให้เรียบร้อยก่อน
7. ลูกน่าจะรู้ว่าตอนนีกำลังทำอะไร	7. นักเรียนร้องเพลงชาติดีๆ ด้วย
8. เจียบๆหน่อย // ดูเวลาด้วย	8. ลูกน่าจะรู้ว่าตอนนีกำลังทำอะไร
9. นักเรียน // ตอนนีมีกิจกรรมอยู่	9. ลูกต้องร้องเพลงชาตินะ // เราเป็นคนไทยนะ
10. นักเรียน // เป็นคนไทยหรือป่าว	10. นี่เป็นกิจกรรมโรงเรียนนะ // ตั้งใจทำกิจกรรมหน่อย
11. นักเรียนครับ // เข้าแถวให้เรียบร้อยครับ	11. ดูเวลาด้วย // เขาทำอะไรกันอยู่
12. นี่ // นักเรียนเราเป็นคนไทยหรือเปล่า	12. เราเป็นคนไทย // ควรร้องเพลงชาติ
13. เป็นคนไทยหรือเปล่า // ทำไมไม่ร้องเพลงชาติ	13. ใช้เวลาคุยกันมั๊ยครับเวลานี้ // เจียบ
14. นักเรียนควรแสดงความเคารพธงชาติ // ควรทำให้เหมือนเพื่อน	14. การร้องเพลงชาติเป็นการแสดงออกซึ่งความรักชาติอย่างหนึ่ง // ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลงชาติก่อนครับ
15. นักเรียน // ตอนนีเขาปฏิบัติเคารพธงชาติ // ช่วยทำตามหน่อย	15. เจียบๆหน่อย // ดูเวลาด้วย // เขาทำอะไรกันอยู่

คุณลักษณะที่ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : ครูเพศหญิง พูดภาษาไทย

ตำหนักเรียนชาย	ตำหนักเรียนหญิง
1. เจียบ	1. (ชื่อ)
2. หยุด	2. คุยเก่งนะเรา
3. เจียบ	3. เจียบหน่อยซีจ๊ะ
4. นาย(ชื่อ)	4. เตียวมาพบครูด้วย
5. ร้องเพลง	5. กรุณาร้องเพลงชาติ
6. ร้องเพลงชาติร่วมกับเพื่อน	6. เวลานี้เวลาเคารพธงชาติ
7. ตอนนี้เรากำลังทำอะไรอยู่	7. ร้องเพลงชาติร่วมกับเพื่อนก่อน
8. นี่ๆๆ // ไอ้หนุ่มทำพิธีก่อนลูก	8. ร้องเพลง // ร้องเพลง
9. เจียบๆหน่อย // เล้ากำลังทำพิธีอยู่	9. (ชื่อ)เธอ // เคารพธงชาติอยู่นะ
10. นักเรียน // กำลังทำพิธีหน้าเสาธงอยู่	10. เพื่อนร้องอยู่นะ // เธอเอาเปรียบเพื่อน
11. นักเรียนคะ // ตอนนี้เรากำลังทำอะไรอยู่	11. นักเรียน // ตอนนี้เป็นกิจกรรมหน้าเสาธงนะ
12. อะเธอ // ฟัง // ข้างหน้าเขากำลังทำอะไรกันอยู่	12. ทำไมไม่ร้องเพลงชาติ // ช่วยให้ความร่วมมือหน่อย
13. นักเรียนตอนนี้กิจกรรมหน้าเสาธง // เจียบๆ น้อย	13. การร้องเพลงชาติเป็นสิ่งสำคัญ // เราต้องเคารพธงชาติ
14. หยุดพุด // หยุดเล่น // ร้องเพลงดังๆ เตียวนี้	14. อย่าคุยกัน // นี่ๆๆ แถวนั้น // อย่าคุยกัน // ทำพิธีก่อนได้ยืนมัย
15. นี่นักเรียน // เจียบ // เวลานี้ควรทำอะไร	15. ลูกมีโอกาสที่จะร้องเพลงชาติ // ลูกไปมหาลัยลูกจะไม่ได้ร้องเพลงชาตินะ // แล้วประเทศไทยก็ไม่เคยตกเป็นข้าใคร // เพราะฉะนั้นเรามีโอกาสร้องเราก็ร้องซะ

คุณลักษณะที่ 1 รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์ : ครูเพศชาย พุดภาษามลายู

ตำหนินักเรียนชาย	ตำหนินักเรียนหญิง
1. หยุดคย	1. เวลันนี้ทำอะไร
2. ร้องเพลงชาติ	2. ร้องเพลงด้วย
3. ร้องเพลงด้วย	3. ลูกเห็นเพื่อนมัย
4. เจียบๆหน้อย	4. ต่อไปไม่เอาแบบนี้
5. ร้องเพลงชาติด้วย	5. ทำไมไม่ร้องเพลงชาติ
6. แสดงออกแบบนี้ไม่ดี	6. เธอ // อย่าเอาเปรียบเพื่อน
7. ทำไมถึงไม่ร้องเพลงชาติ	7. ทีหลังจำไว้เลย // ไม่เอาแบบนี้
8. ทำไมถึงไม่ร้องเพลงชาติ	8. จึๆๆ เจียบๆ // ส่งเสียงดังไปแล้ว
9. เธอ // หยุดคยนะครับ	9. คราวหน้าอย่าทำ // ไม่เอาแบบนี้
10. หยุด // ร้องเพลงชาติด้วย	10. ลูกเห็นเพื่อนมัย // เพื่อนทำอะไรอยู่
11. ลูก // ดูเพื่อนว่าเขากำลังทำอะไร	11. เราเป็นคนไทย // ควรเคารพความเป็นไทย หน้อย
12. นักเรียน // ไม่ร้องหน้อยหรือครับ	12. คุณกันเรื่องอะไร // ร้องเพลงชาติก่อนนะ
13. นักเรียน // จริงๆแล้วผู้ชายรักชาติมากๆ	13. แสดงให้ครูเห็นชีวว่าเธอเป็นคนไทย // ต้อง รักความเป็นไทย
14. ทำไมไม่ร้องเพลงชาติครับ // ไม่รักชาติ ตนเองหรือ	14. ทำไมไม่ร้องเพลงชาติหละครับ // ไม่รักชาติ ตนเองหรือ
15. เราเป็นคนไทย // ควรเคารพความเป็นไทย หน้อย	15. เรามีหน้าที่ตอนเข้าคือเคารพธงชาติ // เรา ต้องร้องเพลงชาติ // นี้คือหน้าที่ของนักเรียน

คุณลักษณะที่ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : ครูเพศหญิง พูดภาษามลายู

คำหนักเรียนชาย	คำหนักเรียนหญิง
1. เจียบ	1. เขาทำอะไรอยู่
2. ทำไมไม่ร้องเพลง	2. เวลาที่เขาทำอะไรอยู่
3. เคารพธงชาติอยู่นะ	3. อยู่ให้เหมือนเพื่อนซี
4. ตอนนี้เราทำอะไรกันอยู่	4. ช่วยกันร้องเพลงด้วย
5. นักเรียนทำพิธีกรรมหน้าเสาธงอยู่นะคะ	5. มันเคารพธงชาติอยู่นะ
6. ตรง // เคารพธงชาติ	6. ร้องเพลงชาติก่อนมั๊ย
7. ครูจะหักคะแนน // คะแนนจะลดลง	7. นักเรียนคะ // เคารพธงชาติคะ
8. ยืนตรง // ร้องเพลงดัง ๆ	8. นักเรียนคะ // ร้องเพลงด้วยนะคะ
9. นักเรียนคะ // จัดแถวให้เรียบร้อย	9. เจียบๆ // เคารพธงชาติให้เสร็จก่อน
10. ลูกยี่ดี ๆ นะ // ทำความเคารพก่อน	10. ไม่ต้องคุย // เรื่องบางเรื่องเก็บๆ ไว้บ้าง
11. นักเรียน // ไม่ร้องเพลงชาติเธอลูก	11. นักเรียนหยุดพูด // เจียบ
12. นักเรียน // ไม่ดูเพื่อนเธอว่าเขาทำอะไรกันอยู่	12. ร้องเพลงไม่เป็นเธอคะ // ร้องซิคะนักเรียน
13. เคารพธงชาติอยู่นะ // รู้จักหน้าที่ของตัวเองด้วย	13. นักเรียน // ตอนนี้พิธีกรรมหน้าเสาธงอยู่นะ
14. ทำไมไม่ร้องเพลงชาติละคะ // มันจะเป็นการเห็นแก่ตัวเกินไปมั๊ย	14. เนี่ยะ // เป็นคนไทยหรือเปล่า // ทำไมไม่ร้องเพลงชาติ
15. อ่าคนหล่อ // ทำไมมาถึงก็พูดเลยหรือ // ไม่ได้สนใจอะไรหน้าเสาธงเลยใช่มั๊ย // ตั้งใจฟังหน่อยแล // เวลาเนี่ยเวลาเคารพธงชาติ	15. เธอทำไมไม่ร้องเพลงชาติ // ไม่เห็นเธอว่าเขาทำอะไรอยู่

คุณลักษณะที่ 2 ชื่อสัตย์สุจริต : ครูเพศชาย พูดภาษาไทย

คำหิณยานักเรียนชาย	คำหิณยานักเรียนหญิง
1. มาพบครูด้วย	1. ลอกหรือ
2. ครูจะตัดคะแนน	2. คิดเองได้มัย
3. ลอกทำไมทั้งที่บอกแล้ว	3. ไหนต้นฉบับ
4. หนูทำอย่างนี้มันไม่ถูกนะ	4. ครูจะตัดคะแนน
5. ครูจะหารคะแนนคนที่ลอกกัน	5. ทำไมถึงลอกมา
6. นักเรียนอย่าลอกของเพื่อนเราต้องหัดทำเอง	6. ครูจะตัดคะแนน
7. ทีหลังอย่าลอกมาเดี๋ยวจะทำข้อสอบไม่ได้	7. ทีหลังอย่าลอกมา
8. อย่าลอก // ถ้าไม่เข้าใจมาถามครู	8. ครูจะหารคะแนนคนที่ลอก
9. ทำไมถึงลอกเพื่อน // ทำไมไม่ทำเอง	9. ครูจะหารคะแนนคนที่ลอกกันนะครับ
10. เชนี่ทำเองหรือป่าว // ลอกเพื่อนไซมัย	10. ทำเองนะ // ถ้าทำไม่ได้ก็มาถาม
11. ทำไมถึงลอกมา // ทำแบบนี้แล้วเธอจะได้อะไร	11. ทำไมถึงลอกมา // แล้วเธอจะได้อะไร
12. เราควรคิดด้วยตัวเอง // อย่าลอกเพื่อนนะวันหลัง	12. นักเรียนอย่าลอกของเพื่อน // เราต้องหัดทำเอง
13. ครูเตือนแล้วว่าอย่าลอก // งานนี้ครูจะไม่ให้ผ่านนะครับ	13. ถ้ายังลอกอีกครูจะไม่ให้คะแนนนะ // อย่าเสียใจทีหลังนะ
14. นักเรียนเองงานที่ครูสั่งเมื่อกี้มาทำใหม่เลย // เอามาทำที่ห้องครูนิ	14. ถ้าการบ้านเราทำเองไม่ได้ต่อไปเราคงทำอะไรเองไม่เป็น // อย่าให้เพื่อนมาหาใจแทนเราชิ
15. นักเรียนทำด้วยตนเองมัย // ต้องทำด้วยตนเองนะ	15. นักเรียนทำด้วยตัวเองมัย // พยายามทำด้วยตัวเองนะ // ถ้านักเรียนทำด้วยตัวเองนักเรียนจะได้มีความรู้ตั้งแต่เริ่ม

คุณลักษณะที่ 2 ชื่อสัตย์สุจริต : ครูเพศหญิง พูดภาษาไทย

ตำหนักเรียนชาย	ตำหนักเรียนหญิง
1. มาพบครูด้วยค่ะ	1. เชอลอกของใคร
2. ยังดีกว่าไม่ทำนะ	2. เอาไปทำมาใหม่
3. ทำไมต้องลอกกัน	3. กลับไปทำมาใหม่
4. เอาไปทำมาใหม่	4. ลอกกันมานะนักเรียน
5. ลอกเพื่อนมาอ่านด้วย	5. ครึ่งหน้าอย่าลอกกันนา
6. ถ้าเชอลอกมาเธอก็ต้องเข้าใจด้วย	6. เธอ // เอาไปทำใหม่
7. รู้สึกว่าคำตอบนี้ครูเคยเห็นแล้วนะ	7. ทำไมลอก // หนูลอกทำไมถึงเป็นแบบนี้
8. ลอกมาใหม่ // กลับไปทำใหม่	8. ยืมจุกคนอื่นหายใจ // งานนี้ครูจะให้ศูนย์นะ
9. เหมมีมันสมองมัย // สมองมีแต่น้ำหรือ	9. ถ้าหนูลอกกันมาไม่ต้องมาส่ง // ไม่ต้องส่งครู
10. ทำไมเธอถึงลอกเพื่อน // ทำไมถึงไม่ทำเอง	10. ทำไมลอกกัน // ครูยังไม่ได้ออกหรือว่าลอกกันได้มัย
11. เชอลอกงานเพื่อนมา // ครูจะให้เธอศูนย์เลยนะ	11. ลองทำด้วยตัวเองนะ // บางทีเพื่อนก็ไม่ได้ทำถูกเสมอไปนะ
12. เชอลอกเพื่อน // ครูบอกแล้วว่าอย่าลอก	12. เชอลอกเพื่อนมาถ้าเธอรู้เรื่องไม่เป็นไร // แต่ถ้าทำข้อสอบไม่ได้โดน
13. ทีหลังเธออย่าทำแบบนี้ละ // เดี่ยวครูจะโทรหาพ่อแม่เธอนะว่าเธอมีพฤติกรรมแบบนี้	13. เชอลอก // เธอภูมิใจมัย // ถึงแม้ว่าครูไม่รู้แต่ตัวเธอรู้
14. ลอกกันกับใคร // ทำไมต้องลอกกัน // ทำเองไม่ได้หรือ	14. ทำไมจะต้องลอกคนอื่นด้วย // ไม่เข้าใจทำไมไม่มาถามครู // ทำไมจะต้องลอก // ทำไมต้องจี๊เก๊ย
15. นี่เธอ // ไม่มีสมองจะคิดเองเลยใช้มัย // ทำไมต้องไปลอกเพื่อนด้วย	15. เธอหลอกครู // เธอหลอกตัวเองด้วย // ทำแบบนี้แล้วเธอจะได้อะไร

คุณลักษณะที่ 2 ชื่อสัตย์สุจริต : ครูเพศชาย พุฒภาษามลายู

ตำหนักเรียนชาย	ตำหนักเรียนหญิง
1. ทำใหม่ครับ	1. ดันฉบับคืออันไหน
2. ไปทำใหม่ด้วย	2. เป็นผู้หญิงไม่ควรลอกกันนะ
3. ครูจะตัดคะแนน	3. หนูให้ไปทำใหม่ // ทำด้วยตัวเอง
4. ลอกกันมาใหม่	4. ทำไมถึงลอกมา // แล้วเราจะได้อะไร
5. ทำไมไม่ทำด้วยตัวเอง	5. ลุกทำไมเหมือนกันจัง // ไปดูมาใหม่ซิ
6. อะ // นักเรียนเธอต้องทำใหม่นะ	6. นักเรียนลอกมา // ถ้าลอกครูจะหักคะแนน
7. ลุก // ทำไมถึงเหมือนกันเอาไปดูซิ	7. หนูอย่าลอกของเพื่อน // เราต้องหัดทำเอง
8. ทำไมถึงลอกกัน // ลอกไปก็ไม่ได้อะไรกับเราเลย	8. หนูอย่าลอกของเพื่อน // หนูได้อะไรถ้าลอกมา
9. ทำไมถึงลอกกัน // ถ้าลอกไปก็ไม่ได้อะไรกับเราเลย	9. หนูต้องทำด้วยตัวเองนะ // ถ้าหนูลอกเพื่อน หนูไม่มีความรู้
10. ลอกมาอีกแล้ว // แต่ถ้ามาแบบนี้ก็อีกครูก็ไม่รับนะครับ	10. เวลาเราจะทำเราดูเป็นแนวทางได้ // แต่ถ้ามาแบบนี้ก็อีกครูไม่รับนะครับ
11. นักเรียน // มานีหน่อย // ไหนลองตอบข้อนี้ ไหนซิ	11. เธอนะ // เป็นพฤติกรรมที่ไม่หน้าใช้ // เธอ น่าจะใช้ความสามารถของตัวเอง
12. . ไปทำเอง // ไปทำใหม่ // อันนี้ครูจะไม่รับ ไม่ตรวจ	12. เธอนะ // เป็นพฤติกรรมที่ไม่หน้าใช้ // เธอ ไม่ควรลอกมาส่งครูนะ
13. ครูบอกแล้วนะ // เธอลอกมา // ครูจะให้เธอ ทำใหม่	13. นักเรียนลอกมา // หนูใหม่รู้ว่าถ้าลอกครูจะหักคะแนน // แล้วทำทำไม
14. นักเรียนลอกมา // หนูใหม่รู้ว่าถ้าลอกครูจะหักคะแนน // แล้วทำทำไม	14. เธอนะ // เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำเลยนะ // เธอ น่าจะใช้ความสามารถของตัวเอง
15. ตามที่ครูบอกแล้วนะครูให้นักเรียนทำเอง // แต่ก็ยังลอก // แสดงว่าไม่เข้าใจหรือ	15. แบบฝึกที่ให้ไปเป็นการฝึกฝนตัวเอง // ถ้าไม่ทำเองก็จะไม่เกิดการเรียนรู้

คุณลักษณะที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริต : ครูเพศหญิง พุดภาษามลายู

ตำหนักเรียนชาย	ตำหนักเรียนหญิง
1. ก๊อปปี้อีกแล้ว	1. ทำใหม่
2. วันหลังให้ทำเองนะ	2. ก๊อปปี้อีกแล้ว
3. ทำไมต้องลอกเพื่อน	3. ทำไมต้องลอก
4. ลูกพยายามอย่าลอกนะ	4. เราควรทำด้วยตัวเองนะ
5. เธออยากได้คะแนนมั๊ย	5. เธอไปลอกอย่างนี้เธอได้อะไรบ้าง
6. ลอกมาก็น่าจะรู้ตัวเองดีนะคะ	6. ถ้านักเรียนทำเองครูเชื่อว่าจะทำได้ดีกว่านี้
7. คราวหลังพยายามทำด้วยตัวเอง	7. ลอกกันมา // ทำเองหรือ
8. ลอกทำไม // อย่ามาเสียใจทีหลังนะ	8. ถ้าเราทำเองจะดีกว่านี้นะ // นี่เธอลอกมา
9. การบ้านนี่จะเป็นโมฆะนะ // ทีหลังทำด้วยตัวเอง	9. ลอกได้หรือ // สมควรแล้วหรือทำแบบนี้
10. เธอลอกเพื่อน // แล้วต่อไปในอนาคตเธอจะเป็นยังไง	10. ครูให้ทำการบ้านเพราะจะให้พัฒนาตัวเอง // เธอลอกมาครูไม่รู้จะตรวจทำไม
11. เราควรทำด้วยตัวเองนะ // เราไม่ควรได้เอาจุมูกเพื่อนมาหาใจ	11. ลอกมานะ // สมควรมั๊ยแบบนี้ // เราจะทำข้อสอบไม่ได้ถ้าเป็นอย่างนี้
12. ทุกคนควรมีความรับผิดชอบ // มีความซื่อสัตย์กับตัวเองด้วย	12. เฮ้ // เธอลอกของเพื่อนมาหรือ // ไม่เอาเอากลับไปทำใหม่ไป
13. เราไม่ได้ทำเองซะมั๊ย // มันจะเป็นการดีถ้าเกิดว่าเราทำเอง	13. นักเรียน // ครูให้นักเรียนทำเองนะไม่ใช่ให้ลอก // ถ้านักเรียนลอกเธอจะไม่ได้อะไรเลย
14. ทำไมถึงทำแบบนี้หละ // ครั้งหน้าถ้ามีอีกครูจะหักคะแนนเลย	14. ลอกนะ // ถ้าคุณจะลอกก็ลอกไป // แต่ถ้าเกิดว่าคุณทำข้อสอบไม่ได้ก็เรื่องของ คุณ
15. เธอไปก๊อปสมองของเพื่อนมันดีหรือลูก // ลูกควรทำเอง // เราก้ควรได้ใช้สมองของตนเองนะลูก	15. ไหนลูกมาหาครูซิลูก // ไหนนักเรียนลองตอบข้อนี้ซิ // นักเรียนถ้าลอกมานักเรียนก็จะไม่รู้เรื่อง

คุณลักษณะที่ 3 มีวินัย : ครูเพศชาย พูดภาษาไทย

คำหนักเรียนชาย	คำหนักเรียนหญิง
1. แต่งตัวให้เรียบร้อยก่อน	1. แต่งหน้าหรือ
2. แต่งกายให้เรียบร้อยก่อน	2. แต่งหน้าหรือ
3. แต่งตัวให้เรียบร้อยเดี๋ยวนี้	3. แต่งหน้าหรือ
4. นักเรียนใส่เสื้อให้เรียบร้อยด้วย	4. แต่งหน้าหรือ
5. นักเรียนแต่งตัวให้เรียบร้อยก่อน	5. แต่งหน้าหรือ
6. นักเรียนแต่งตัวให้เรียบร้อยก่อน	6. นักเรียนทาแป้งหน้าไปนะ
7. เธอแต่งตัวให้เรียบร้อยหน่อยซิ	7. แต่งหน้าทำไมกัน
8. เธอไม่พร้อมที่จะเรียน // แต่งกายไม่เรียบร้อย	8. แต่งตัวให้เรียบร้อยก่อน
9. แต่งตัวไม่เรียบร้อย // แต่งให้เรียบร้อยเดี๋ยวนี้	9. แต่งหน้าทาปากพอประมาณดีกว่านะ
10. นักเรียนครับ // แต่งกายให้เรียบร้อยก่อนเข้าห้อง นะครับ	10. ยืนตรงนั้น // แต่งตัวให้เรียบร้อยก่อน
11. เธอ // เสื้อหลุด // ทำให้เรียบร้อยหน่อย	11. นักเรียน // ไม่ต้องแต่งก็ได้เธอสวยอยู่แล้ว
12. นักเรียนแต่งตัวให้เรียบร้อยก่อน // เคารพสถานที่ด้วย	12. อย่าแต่งให้มันมากไป // แต่งพอประมาณนะ
13. นักเรียน // กฎของโรงเรียนว่าไงแล้ว เรื่องของการแต่งตัวเนี่ยะ	13. เป็นนักเรียนไม่ควรแต่งหน้านะ // ถ้าอยากแต่งไปแต่งนอกสถานที่นะ
14. นักเรียน // เสื้อเป็นอะไรหรือ // ให้ครูช่วยใส่ม๊ย	14. ไม่ควรแต่งหน้านะ // เราเป็นนักเรียน
15. โอ้ลูก // ลูกยังเป็นนักเรียนอยู่นะ // ตามระเบียบโรงเรียนเขาให้ใส่เสื้อไว้ในกางเกงในม๊ย	15. นักเรียนสวยนะวันนี้ // แต่ว่าครูคิดว่านักเรียนต้องทาลิปสติกในเวลาที่เหมาะสมกว่านี้นะ // ช่วงนี้เป็นวัยที่นักเรียนจะต้องเรียนหนังสืออยู่

คุณลักษณะที่ 3 มีวินัย : ครูเพศหญิง พูดภาษาไทย

คำหนึนักเรียนชาย	คำหนึนักเรียนหญิง
1. แต่งกายแบบนี้หรอ	1. วันนีสวยจังเลยนะ
2. แต่งตัวใหม่ให้เรียบร้อย	2. เคยมาพบครูด้วย
3. แต่งตัวให้เรียบร้อยเดีวนี้	3. หนูไม่ควรแต่งหน้านะ
4. นักเรียนแต่งตัวให้เรียบร้อย	4. แต่งกายให้เรียบร้อยนะ
5. ช่วยแต่งกายให้เรียบร้อยหน่อย	5. แต่งตัวให้เรียบร้อยก่อน
6. มีอะไรที่ไม่เหมือนเพื่อนในห้องบ้าง	6. แต่งตัวใหม่ให้เรียบร้อย
7. ใส่เสื้อให้เรียบร้อยแล้วค่อยเข้าห้อง	7. ที่คุณทำนะคุณทำเพื่ออะไร
8. เอาเสื้อไว้ในให้เรียบร้อยแล้วค่อยเข้ามาในนั้งห้อง	8. ลุกไปแต่งตัวให้เรียบร้อย
9. นาย(ชื่อ) // ใส่เสื้อให้เรียบร้อย	9. นักเรียนแต่งตัวให้เรียบร้อย
10. แต่งตัวให้เรียบร้อย // หล่อนะ	10. วันนีสวยจังเลยนะ // สวยกว่าครูอีก
11. อะเธอ // แต่งตัวให้เรียบร้อยก่อน	11. แต่งหน้าหรอ // แต่งแบบใสๆ ก็พอแล้ว // เรายู่วัยใส
12. นักเรียนคะ // ช่วยแต่งกายให้เรียบร้อยหน่อย	12. อู๊ย! // เราแค่อยู่ระดับนี้ // ค่อยไปแต่งตอนโน้น // เรายังมีเวลาแต่งหน้าอีกเยอะรู้มั๊ย
13. เอ้า // แต่งตัวให้เรียบร้อยก่อนแล้วค่อยมานั้ง	13. เราเป็นนักเรียนนะ // ทำไมเราต้องแต่งหน้าทาปากด้วย // รู้มั๊ยมันผิดระเบียบ // หนูก็รู้ใจมั๊ยคะว่ามันผิดระเบียบ // แค่นี้เราไม่ต้องแต่งให้สวยหรอก
14. นักเรียนช่วยดูแลเสื้อตัวเองหน่อย // อย่าให้มันป็นออกมานอกกางเกง	14. นักเรียนหนูยังเป็นนักเรียนอยู่อ่า // หนูอย่าแต่งหน้า // ถ้าหนูไม่มั่นใจก็แต่งได้แต่แต่งน้อย // แต่งแบบนี้ไม่ดี
15. นักเรียน // โอ้ว // เธออยู่แบบนี้หรอ	15. ตอนนีเธอยังเป็นนักเรียนอยู่ // เอาไว้เธอโตเธอยังมีเวลาสวยอีกนาน // แต่งหน้ามันไม่เหมาะนะ // แต่มันจะอันตรายกับตัวเธอ // วันหลังอย่าแต่งนะ

คุณลักษณะที่ 3 มีวินัย : ครูเพศชาย พูดภาษามลายู

ตำหนินักเรียนชาย	ตำหนินักเรียนหญิง
1. นักเรียนเลื้อยนั้นนะ	1. สวยกันใหญ่แล้ว
2. นักเรียนเลื้อย ๆ	2. สวยเกินเพื่อนแล้วนะ
3. แต่งตัวให้เรียบร้อย	3. สวยเกินเพื่อนแล้วนะ
4. ทำไมถึงแต่งตัวอย่างนี้	4. แต่งกายให้เรียบร้อยก่อน
5. ทำไมถึงแต่งตัวอย่างนี้	5. หนักคิดว่าสวยมากหรือครับ
6. แต่งกายให้เรียบร้อยก่อน	6. นี่ // นักเรียนเหมาะสมที่เราจะแต่งหน้าเรียน
7. ทำไมแต่งตัวไม่เรียบร้อย	7. นักเรียน // สวยเกินหน้าเกินตาไปหรือเปล่า
8. แต่งตัวให้เรียบร้อยก่อน	8. นี่ // นักเรียนเหมาะสมที่เราจะแต่งหน้าเรียน
9. ลูก // แต่งตัวให้เรียบร้อยเดี๋ยวนี้	9. นักเรียนอยู่ในวัยกำลังเรียนนะ // ไม่ควรทำแบบนี้
10. เธอหยุด // แต่งตัวให้เรียบร้อย	10. ไปล้างหน้า // ถ้ามาอีกแบบนี้จะหักคะแนน
11. นักเรียนครับ // แต่งตัวให้เป็นระเบียบ	11. เราเป็นนักเรียน // เราไม่ต้องไปแต่งเติมอะไรมากนัก
12. นี่นักเรียน // ใส่เสื้อให้เรียบร้อย	12. แต่งนะแต่งได้เมื่ออยู่ที่บ้าน // เป็นนักเรียนไม่ควรแต่งมา
13. เป็นนักเรียนหรือเปล่า // ถ้าเป็นนักเรียนใส่แบบนี้ได้หรือคะ	13. เธอ // คุณเพื่อนๆ ซิ // เธออยู่เหมือนเพื่อนเขาหรือเปล่า
14. เป็นนักเรียนหรือเปล่า // เป็นนักเรียนนะ // ใส่แบบนี้ได้หรือคะ	14. เราเป็นนักเรียน // เราไม่ต้องไปแต่งเติมอะไรมากนัก // นักเรียนเป็นวัยที่น่ารักอยู่แล้ว
15. อะ // เธอหยุดตรงนั้นเลยนะครับ // แล้วแต่งตัวให้เรียบร้อย	15. เธอ // คุณเพื่อนๆ ซิ // เธออยู่เหมือนเพื่อนเขาหรือเปล่า

คุณลักษณะที่ 3 มีวินัย : ครูเพศหญิง พุดภาษามลายู

ตำหนักเรียนชาย	ตำหนักเรียนหญิง
1. ทำไมไม่แต่งกายให้เรียบร้อย	1. สวยมากเลย
2. ใส่เสื้อในกางเกงให้เรียบร้อยด้วย	2. วันนี้สวยเชียวนะ
3. ออกไปแต่งกายให้เรียบร้อยก่อน	3. แต่งตัวให้เรียบร้อยก่อน
4. แต่งตัวให้เรียบร้อยแล้วค่อยเข้าห้อง	4. แต่งกายให้เรียบร้อยก่อน
5. แต่งตัวให้เรียบร้อยก่อนแล้วค่อยเข้าห้อง	5. แต่งตัวให้เรียบร้อยก่อน
6. เธอหยุด // แต่งตัวให้เรียบร้อย	6. เธอแต่งหน้ามาโรงเรียนหรือ
7. นักเรียน // ลูกกำลังทำผิดอยู่นะ	7. เรียนให้จบก่อนนะแล้วค่อยแต่งให้สวย
8. นาย // ใส่เสื้อให้เรียบร้อยนะ	8. สวยแล้ว // อย่างมากอย่างนี้
9. นักเรียน // แต่งกายให้เรียบร้อยด้วยค่ะ	9. นักเรียน // แต่งกายให้เรียบร้อยด้วยนะครับ
10. นี้นักเรียน // ช่วยแต่งตัวให้เรียบร้อยด้วย	10. รักสวยรักงามไม่ผิด // แต่งให้อยู่ในความพอดีนะ
11. ลูก // แต่งตัวให้เรียบร้อย	11. มานี้นักเรียน // แต่งเยอะไปไหม // มันไม่เหมาะสม
12. ใส่เสื้อไว้ในกางเกง // ถ้าไม่ใส่เดี๋ยวจะใส่ให้	12. ไม่เหมาะสมลูก // หนูยังเด็กอยู่ // ควรให้สวยแบบธรรมชาติดีกว่า
13. ทำไมแต่งตัวไม่เรียบร้อย // กฎเขามีว่าอย่างไร	13. ให้มันน้อย ๆ หน่อย // อย่าใส่ลิปสติกที่มันแดง // ใส่เท่าที่จำเป็นก็พอ
14. นักเรียนแต่งกายให้เรียบร้อย // แบบนี้เหมาะสมกับนักเรียนมัธยม	14. มันเป็นสิทธิ์ของเธอ // แต่ว่าการแต่งหน้ามาโรงเรียนมันเหมาะสม // เห็นมัธยมว่าหน้าเธอแก่กว่าครูอีก
15. มานี // สำนวณตัวเองก่อนว่ามีอะไรที่ไม่เหมือน เพื่อนบ้าง	15. เรายังเด็กอยู่นะ // ไม่ต้องแต่งหน้าทาปากก็ได้ // ให้โตเป็นสาวก่อนนะค่อยแต่ง // เราเป็นนักเรียนอยู่นะ // ไม่ต้องแต่งหน้าหรอก

คุณลักษณะที่ 4 ใฝ่เรียนรู้ : ครูเพศชาย พูดภาษาไทย

คำหิ่่นักเรียนชาย	คำหิ่่นักเรียนหญิง
1. เ้ียบก่อน	1. เ้ียบ
2. ทำอะไรกันอยู่	2. เ้ียบ
3. นักเรียนอย่าคุยกันนะเรียนๆ	3. ฟังครูหน่อยคะ
4. ถ้าจะเรียนก็เ้ียบ	4. จะเรียนมั้ยครับ
5. (ชื่อ) // มีปัญหาอะไร	5. มีปัญหาอะไรหรือ
6. นาย(ชื่อ) // ออกนอกห้องเลขครับ	6. ออกมาคุยหน้าห้องมา
7. เ้ียบ // รบกวนคนอื่นเขาจะเรียน	7. เ้ยมีปัญหาอะไรหรือเปล่า
8. นาย(ชื่อ) // ยืนขึ้นเมื่อกี้พูดอะไรบอกครูซิ	8. เ้ยมีปัญหาอะไรหรือเปล่า
9. นาย(ชื่อ) // ตอนนี้ลูกต้องเรียนก่อนนะ	9. เ้ียบก่อน // ฟังครู
10. เ้ย // ถ้าไม่สนใจก็ออกไปนอกห้อง	10. (ชื่อ)เรียนอยู่นะ // เ้ยว่ค่อยคุย
11. (ชื่อ) // เ้ร็จแล้วยัง // พูดเ้ร็จแล้วยัง	11. นักเรียนอย่าคุยกันนะ // เรียนๆ
12. นักเรียน // เพื่อนกำลังเรียนอยู่ เราหยุดได้มั้ย	12. เ้ียบ // รบกวนคนอื่นเขาจะเรียน
13. ถ้าเธอจะคุยให้ออกไปข้างนอก // เพื่อนเขาจะ เรียน	13. หนูคะ // ครูวุฒิเตือนแล้ว // ถ้ายังพูดอีกจะให้ออกนอกห้องแล้วนะ
14. นักเรียนมีอะไรมากมั้ย // ถ้าอยากคุย ออกมาคุยด้านนอก // หยุดคุยเดี๋ยวนี้	14. นักเรียนกำลังทำอะไรอยู่ // นักเรียนพูดเก่งมากนะ // นักเรียนจะต้องสนใจการเรียนนะ
15. โอ้ลูก // พูดเก่งนะ // ลูกคุยกันเรื่องอะไร // หยุดคุย // สนใจเรียนก่อน	15. ลูกอย่าทำอย่างนี้ // คุยมาก // เ้ยไม่พร้อมที่จะเรียน // ออกไปก่อนไปสงบสติอารมณ์ก่อนแล้วค่อยเข้ามาใหม่

คุณลักษณะที่ 4 ใฝ่เรียนรู้ : ครูเพศหญิง พูดภาษาไทย

ตำหนักเรียนชาย	ตำหนักเรียนหญิง
1. มาสอนแทนครูมั๊ย	1. เจียบ
2. นาย(ชื่อ) // ยืนขึ้น	2. เจียบหน่อย
3. นาย(ชื่อ) // ยืน	3. คุณอะไรกันจ๊ะ
4. หยุดพูด // หยุดคุย	4. ตอนนี้ครูสอนอยู่นะ
5. นี่ // หุบปากก่อนได้มั๊ย	5. จะมาสอนแทนครูมั๊ย
6. นาย(ชื่อ) // เข้าใจที่ครูพูดมั๊ย	6. เธอทำให้คนอื่นที่ตั้งใจเรียนเสียเวลากับเธอ
7. คุณอะไรกันอยู่ // ไม่ฟังครูหรือจ๊ะ	7. นาย(ชื่อ) // ยืน
8. ตอนนี้ครูสอนอยู่นะ // เจียบฟังครู	8. เจียบ // ครูจะหักคะแนน
9. ครูสอนอะไร // ข้อนี้อตอบว่าอะไร	9. (ชื่อ) // ครูกำลังสอนอยู่ฟังหน่อยสิ
10. อะเธอ // ถ้าจะคุยไปคุณนอกห้อง	10. ทำไมนักเรียนคุย // นักเรียนไม่เข้าใจหรือเปล่า
11. นาย(ชื่อ) // เมื่อกี้ครูสอนเรื่องอะไร	11. ฟังก่อนนี้ // ทำไมจะต้องคุย // ห้องเรียนนะ รุ้มั๊ย // ไม่ควรคุย // รู้จักมีมารยาทด้วย
12. เธอ // หยุดคุย	12. ถ้าไม่ตั้งใจเรียนก็กรุณาออกจากห้องไป // ถ้าจะเรียนก็เจียบ
13. นาย(ชื่อ) // ในขณะที่ครูสอนเธอต้องเจียบ	13. มาสอนเองมั๊ยลูก // ถ้าชอบพูดครูจะให้ลูก มาสอนแทนครูเอามั๊ย
14. นักเรียน // เธอกำลังทำให้เพื่อนๆเสียเปรียบอยู่นะ	14. นักเรียน // ครูตกลงแล้วนะว่านักเรียนห้ามคุย // นักเรียนครูกำลังจะวิโอฟีแล้วนะ
15. คุณอะไรกัน // ตอบครามาเดี๋ยวนี้ว่าคุณอะไร // ครูสอนเรื่องอะไรตอนนี้	15. นี่เธอ // ไหนลองตอบข้อนี้ซิ // เพื่อนเขารู้กันหมดแล้วนะ

คุณลักษณะที่ 4 ใฝ่เรียนรู้ : ครูเพศชาย พูดภาษามลายู

คำหนักเรียนชาย	คำหนักเรียนหญิง
1. เจียบ	1. ตั้งใจฟังกันหน่อย
2. นักเรียนพร้อมมั๊ยที่จะเรียน	2. ตั้งใจฟังกันหน่อย
3. เจียบหน่อย // เพื่อนเรียนอยู่	3. ตั้งใจฟังกันหน่อย
4. เจียบ // แล้วก็ฟังที่ครูสอน	4. นักเรียนพร้อมที่จะเรียนมั๊ย
5. นาย (ชื่อ) // มานั่งข้างหน้า	5. เอ้า! // เธอเบาๆ หน่อย
6. เจียบหน่อย // เพื่อนเรียนอยู่	6. นักเรียน // อย่าเห็นแก่ตัว
7. เอ๊ย! // นักเรียนมาสอนแทนครูมั๊ย	7. หนู // ซ่อนี่ตอบว่ายังไง
8. นาย(ชื่อ) // ทำไมถึงไม่สนใจที่ครูสอน	8. หนู // เวลานี้ต้องทำอะไร
9. เธอ // ถ้าไม่เรียนก็อย่าไปกวนเพื่อน	9. นักเรียน // มาสอนแทนครูมั๊ย
10. นักเรียน // ไหนลองออกมาสอนตรงนี้หน่อย	10. นักเรียน // อย่าเห็นแก่ตัวครับ
11. นาย(ชื่อ) // ทำอะไรอยู่ทำไมถึงไม่สนใจที่ครูสอน	11. หนู // เพื่อนๆ กำลังทำอะไรอยู่
12. ถ้าไม่อยากเรียนก็ออกไปข้างนอก // ครูจะเช็คขาดเลย	12. เอ๊ย! // นักเรียนมาสอนแทนครูมั๊ย
13. หยุดส่งเสียงดัง // ถ้ายังเสียงดังอยู่อีกครูจะทำโทษแล้วนะ	13. จะคุยกันอีกนานมั๊ย // ถ้าคุยจะไต่อกนอกห้องเรียนครับ
14. เอ้า! // นาย (ชื่อ) // อันนี้แปลว่าอะไร	14. เฮ้ย // คุยอะไรกัน // ไม่เห็นรีงครูสอนอยู่
15. ลูก // ยืนขึ้น // เมื่อกี้ครูถามเพื่อนว่าอะไร	15. มีอะไรหรือเปล่า // คุยกับครูได้นะ // เธอไม่เข้าใจหรือมีปัญหาหรือ

คุณลักษณะที่ 4 ใฝ่เรียนรู้ : ครูเพศหญิง พูดภาษามลายู

ตำหนักเรียนชาย	ตำหนักเรียนหญิง
1. นาย(ชื่อ)	1. ค.ญ. (ชื่อ)
2. ครูสอนอะไรอยู่	2. จะคุยอีกนานมั๊ย
3. จะมาสอนแทนหรือเปล่า	3. เวลาครูสอนฟังครูพูดด้วย
4. ถ้าไม่หยุดคุยออกมาหน้าห้องเลย	4. ฟังครูหน่อยคะนักเรียน
5. ลูกจะเรียกร้องความสนใจไปถึงไหนลูก	5. นักเรียนอย่าส่งเสียงดังรบกวนเพื่อน
6. อันจี้	6. อยู่ในห้องไม่ต้องใช้เสียงให้มาก
7. เอ้า // (ชื่อ) ไม่อายเพื่อนหรือ	7. นักเรียน // ออกมาคุยข้างหน้า
8. นาย (ชื่อ) // ฟังก่อนคะ	8. ค.ญ. (ชื่อ) // เมื่อกี้ครูสอนอะไร
9. เฮ้ย! // ไม่ฟังครูนะ	9. นักเรียน // ออกมาทำโทษข้อนี้ซี
10. คาบสอนนะลูก // ฟังด้วย	10. นักเรียน // ออกมาสอนแทนครูเร็ว
11. นักเรียนคะ// ฟังก่อนอย่าคุย	11. นักเรียนคะ // ถ้าไม่อยากเรียนออกนอกห้องได้นะ
12. นักเรียนเงียบ // ฟังที่ครูสอน เดี่ยวจะถาม	12. เธอ // หุคนะ // เรียนหนังสืออยู่
13. นักเรียนคะ // ถ้าไม่อยากเรียนออกนอกห้องได้นะ	13. นักเรียน // ฟังกะ // เงียบ ๆ หน่อย
14. นักเรียนช่วยเกรงใจเพื่อนบ้างนะ // เกรงใจครูสอนอยู่ด้วย	14. อะ // นักเรียนฟังที่ครูอธิบายนะ // เวลาเรียนนะนักเรียนจะต้องฟังครู
15. นาย(ชื่อ)มาสอนแทนครูมั๊ย // เป็นซะอย่างนี้ เวลาครูอธิบายไม่ฟัง // แล้วไม่ฟังจะเข้าใจมั๊ย	15. นักเรียน // นักเรียนอย่าทำแบบนี้ละ// เกรงใจคนอื่นบ้างนะ // คนอื่นเขาจะเรียน

คุณลักษณะที่ 5 อยู่อย่างพอเพียง : ครูเพศชาย พูดภาษาไทย

ตำหนักเรียนชาย	ตำหนักเรียนหญิง
1. มาพบครูด้วย	1. มาพบครูด้วย
2. เดี่ยวมาพบครูด้วย	2. มาพบครูด้วยนะ
3. นึกถึงพ่อแม่บ้างนะ	3. มาพบครูด้วยนะ
4. ที่บ้านทำงานหนักนะลูก	4. เดี่ยวมาพบครูด้วย
5. ถ้าเป็นไปได้อย่าเอามาโรงเรียน	5. มาพบครูด้วยนะครับ
6. ลูกต้องดูแลตัวเองด้วยว่าสมควรมั๊ย	6. เธอมาพบครูด้วยครับ
7. เราจะซื้ออะไรควรคำนึงถึงความจำเป็นบ้าง	7. เราจะซื้ออะไรควรคำนึงถึงความจำเป็นบ้างนะ
8. นักเรียนจะใช้จ่ายอะไรนึกถึงคนที่บ้านด้วย	8. นักเรียน // เก็บไว้อย่ามาโชว์
9. นักเรียนจะใช้จ่ายอะไรควรนึกถึงอนาคตด้วย	9. สวยนั่นแหละ // แต่ครูว่าแพง
10. นักเรียนใช้จ่ายฟุ่มเฟือยฐานะของตัวเองหน่อยนะ	10. นักเรียนอย่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย // ประหยัดหน่อยนะ
11. เงินแต่ละบาทมันหายาก // ใช้เงินให้คุ้มค่ากว่าที่เป็นอยู่	11. นึกถึงพ่อแม่ด้วย // ท่านเหนื่อยแค่ไหนกว่าจะได้เงินมาให้เรา
12. เรายังหาเงินเองไม่ได้ยังต้องขอพ่อแม่อยู่ // ควรจะประหยัดหน่อย	12. นึกถึงพ่อแม่ด้วย // ท่านเหนื่อยแค่ไหนกว่าจะได้เงินมาให้เรา
13. เธอนะ // มันไม่เหมาะสมของมีค่าที่จะนำมาโรงเรียน	13. เรายังหาเงินเองไม่ได้ // เรายังต้องขอพ่อแม่อยู่ // ควรจะประหยัดหน่อย
14. นักเรียน // เธอนึกถึงพ่อแม่บ้างมั๊ย // กว่าจะทำงานได้เงินมาสักบาทนี่เขาต้องทำงานเหนื่อย	14. เราเป็นนักเรียนนะ // เราไม่ได้มีเงินเดือน // เรายังต้องขอจากพ่อแม่ // ควรนึกถึงพ่อแม่บ้าง
15. ลูกยังเป็นนักเรียนอยู่นะ // และที่ฐานะทางบ้านลูกก็ไม่สู้จะดีนัก // ให้ลูกนึกถึงคุณพ่อคุณแม่บ้าง // ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายจะเป็นสิ่งที่ดีมากๆ // เรายังเป็นนักเรียนอยู่	15. ให้นักเรียนรู้จักประหยัดเพื่อเห็นแก่ครอบครัว // เห็นกับพ่อกับแม่ด้วย // การที่นักเรียนมีโทรศัพท์มือถือราคาแพงๆ นั้นยังไม่เหมาะสม // นึกถึงที่บ้านด้วย

คุณลักษณะที่ 5 อยู่อย่างพอเพียง : ครูเพศหญิง พูดภาษาไทย

ตำหนักเรียนชาย	ตำหนักเรียนหญิง
1. เดี่ยวมาพบครูด้วย	1. หนูได้เงินจากไหน
2. เดี่ยวมาพบครูด้วย	2. ทำอย่างนี้ไม่ถูกนะ
3. โห // ไข่ของแพงจิ้ง	3. ทีหลังอย่าพามาโรงเรียน
4. เธอ // เดี่ยวมาพบครูด้วย	4. ตะเองไม่ควรทำแบบนี้ละ
5. นักเรียนคะ // อย่าใช้ตามเพื่อน	5. เงินที่คุณเอาไปใช้จ่ายเป็นประโยชน์หรือไม่
6. เธอลูกจิ้ง // มาพบครูด้วย	6. เห่ // เดือนแล้วนะ
7. เป็นเด็กหาเงินเองยังไม่ได้ // จะซื้ออะไรคิดให้ดีๆ	7. ลูก // ลูกไม่ส่งสารพ่อแม่หรือ
8. เงินทองมันหายากนะ // อย่าใช้เงินอย่างฟุ่มเฟือย	8. ยังหาเงินเองไม่ได้ // ส่งสารพ่อแม่หน่อย
9. มีเงินก็ควรใช้ในการเรียน // ถ้าอยู่อย่างนี้ไม่ถึงดวงดาว แน่	9. เรายังไม่พร้อม // ไม่ควรใช้เงินอย่างนี้
10. นักเรียนครับ // สิ่งที่นักเรียนใช้กินความจำเป็นหรือเปล่า	10. ใช้จ่ายอะไรก็เปลวๆบ้างก็ได้ละ // ส่งสารพ่อแม่บ้าง
11. ทุกบาทของเงินมีค่า // การที่จะเอามาควรใช้ในสิ่งที่ จำเป็นจริงๆ // อย่าใช้ของตามคนอื่น	11. ที่ซื้อมานั้นมันจำเป็นสำหรับเราแค่ไหน // เราเก็บเงินนั้นมาใช้ในยามจำเป็นดีกว่ามั๊ย
12. อันนี้ซื้อเพราะอะไร // มันมีแล้วมันให้ประโยชน์อะไรกับตัวเองได้บ้าง // จำเป็นหรือของชิ้นนี้	12. เราเป็นผู้หญิงนะ // เราจะต้องรู้จักเห็นใจพ่อแม่ // เราจะต้องเป็นคนเก็บเงินให้ได้
13. หนูมีรายได้หรือยัง // จำเป็นมั๊ยที่ซื้อของแพงๆ // ลองนึกถึงพ่อแม่ที่บ้านด้วย	13. เพื่อนมีในสิ่งของแพงๆ เราต้องมีตามหรือ // เราเป็นแค่นักเรียน // เราควรมีเท่าที่จำเป็นนะ
14. เราทุกคนมาเรียนหนังสือนะ // เราไม่วัดกันที่สิ่งของราคาแพง	14. ได้มายังไง // แม่ให้มาแม่ลำบากนะ // ทีหลังอย่าพามาโรงเรียน
15. เธอสมควรมั๊ยแบบนี้ // เธอจะต้องเป็นผู้นำครอบครัว // เธอไม่รู้จักคิด // นิสนี้จะทำให้มันติดตัวไปจนโต // ไม่ส่งสารพ่อแม่หรือ	15. หนูมีรายได้หรือยัง // จำเป็นมั๊ยที่ซื้อของแพงๆ // ลองนึกถึงพ่อแม่ที่บ้านบ้าง // ท่านทำงานเหนื่อยๆ // เราควรจะประหยัดบ้าง

คุณลักษณะที่ 5 อยู่อย่างพอเพียง : ครูเพศชาย พูดภาษามลายู

คำหินักเรียนชาย	คำหินักเรียนหญิง
1. เดียวมาพบครูด้วย	1. พบครูด้วยนะ
2. เดียวมาพบครูด้วย	2. มาพบครูด้วย
3. ไม่ส่งสารพ่อแม่เธอหรือ	3. เธอมาพบครูด้วย
4. ลูก // เปลี่ยนพฤติกรรมด้วย	4. ลูกเปลี่ยนนิสัยการใช้เงินได้มัย
5. เอนี่ // เห็นไหมครูยังอยู่แบบพอเพียงเลย	5. ไม่สมควรนะ // จ่ายเงินแบบนี้หรือ
6. นักเรียน // เธอมาโรงเรียนที่บ้านให้มาเท่าไร	6. เราไม่มีเงินนะ // ใ้ของแพงอีก
7. การใช้สิ่งของต่างๆ เราต้องคว่ามีประโยชน์มัย	7. เราต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด // อย่าฟุ่มเฟือย
8. เราเป็นเด็ก // ควรรู้จักประหยัดและอดออมบ้าง	8. เอนี่ // เห็นมัยครูยังอยู่แบบพอเพียงเลยนะเธอ
9. นักเรียนใช้จ่ายเยอะ // ไม่ส่งสารพ่อแม่หรือ	9. เธอไม่ส่งสารที่บ้านหรือครับ // ใช้เงินเยอะ
10. ไม่ส่งสารพ่อแม่หรือ // คิดว่าทำตัวแบบนี้ดีแล้วหรือ	10. นักเรียน // พ่อแม่ให้เงินมาเรียนเท่าไร // มันคุ้มแล้วหรือ
11. ทำไมต้องไปซื้อของราคาแพงๆ ด้วย	11. เธอไม่ส่งสารที่บ้านหรือ // เราสบายนะ // ที่บ้านลำบาก
12. ไม่ส่งสารพ่อแม่หรือ // คิดว่าทำตัวแบบนี้ดีแล้วหรือ	12. นักเรียน // อย่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย // ส่งสารพ่อแม่ของเธอด้วย
13. เธอไม่ส่งสารที่บ้านหรือ // เราอยู่อย่างกับราชาคนที่บ้านอยู่อย่างกับยาก	13. การซื้อสิ่งของต่างๆ เราต้องคว่ามีประโยชน์ // คุ้มมัยที่ซื้อ
14. นักเรียนครับ // พ่อแม่ทำงานหนักเพื่อเรา // ทำไมใช้เงินฟุ่มเฟือยอย่างนี้	14. ซื้อของแพงๆ มาใช้ // หนูว่ามันสมควรมัย // ทั้งๆที่ที่บ้านก็ลำบาก // ไม่ส่งสารพ่อแม่หรือ
15. นักเรียนใช้จ่ายเยอะ // ที่บ้านก็คงต้องจ่ายเยอะขึ้น // ไม่ส่งสารพ่อแม่หรือ	15. พ่อแม่ทำงานหนักเพื่อลูกยอมลำบากเพื่อลูก // มีเงินสองร้อยให้ลูกหมดเลยแล้วแม่ยอมอด // ลูกมาใช้แบบนี้มันคุ้มมัย // ซื้อของแพงๆแบบนี้ // เธอว่ามันสมควรมัย

คุณลักษณะที่ 5 อยู่อย่างพอเพียง : ครูเพศหญิง พุดภาษามลายู

ตำหนักเรียนชาย	ตำหนักเรียนหญิง
1. เดี่ยวมาพบครูด้วย	1. แพงไปนะ
2. เดี่ยวมาพบครูหน่อย	2. ใช้ของแพงจัง
3. ใช้จ่ายประหยัดหน่อย	3. เดี่ยวมาพบครูด้วย
4. ใช้ของแพงเลยนะ	4. เดี่ยวมาพบครูด้วย
5. นึกถึงผู้ปกครองด้วยนะ	5. เดี่ยวมาพบครูด้วย
6. เธอทำงานเองแล้วหรือยัง	6. ไม่สงสารพ่อแม่หรือ
7. ฐานะไม่ค่อยดีนะ // สงสารพ่อกับแม่	7. ใช้เงินเก่งจังนะเธอเนี่ยะ
8. เราไม่มีตังค์ // ใช้ของแต่เพียงจำเป็น	8. ทำไมถึงใช้ของแพงอีกแล้ว
9. ลูก // ลูกลองคิดถึงคนที่ทำงานที่บ้าน	9. เธอไม่สงสารพ่อแม่เธอหรือ
10. นักเรียน // รู้จักประมาณตนเองด้วยนะ	10. นึกถึงพ่อแม่ด้วย // ใช้จ่ายระวังหน่อย
11. ตอนนี้สังคมเราเป็นแบบนี้ // ควรใช้จ่ายให้ประหยัด	11. ใช้จ่ายให้ประหยัดนะ // สงสารพ่อแม่ด้วย
12. ควรประหยัด // ควรมีความพอใจในสิ่งที่ตนมีนะลูก	12. เราฐานะไม่ค่อยดี // อย่าใช้ของเกินตัว
13. ถ้าเกิดว่าของชิ้นนี้หายพ่อแม่เดือดร้อนหรือเปล่า // ใช้ของแพงสมควรมั๊ย	13. นักเรียนช่วงนี้เราอยู่ในช่วงวัยเรียนนะ // นักเรียนไม่สงสารพ่อแม่หรือ
14. บางสิ่งบางอย่างไม่จำเป็นอย่าซื้อเกินตัว // มันแพงเกินไปไม่เหมาะ	14. นักเรียนควรจะใช้สิ่งของที่มีจำเป็นนะคะ // เราไม่มีเงิน // เราก็ควรที่จะใช้อะไรที่มีนเหมาะสมกับเรา
15. ทำไมไม่รู้จักรัประหยัด // เธอยังหาตังค์ด้วยตัวเองไม่ได้	15. บางสิ่งบางอย่างไม่จำเป็นอย่าซื้อเกินตัว // เอาความจำเป็นมาก่อน // สงสารคนที่หาเงินให้เราบ้างนะ

คุณลักษณะที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน : ครูเพศชาย พูดภาษาไทย

คำหนินักเรียนชาย	คำหนินักเรียนหญิง
1. ทำไม่ถึงไม่ทำ	1. หักคะแนนนะ
2. ครูจะตัดคะแนน	2. ครูจะหักคะแนน
3. ครูจะหักคะแนน	3. ครูจะหักคะแนน
4. ครูจะหักคะแนน	4. ครูจะตัดคะแนน
5. ไปทำมาให้เสร็จนะ	5. ครูจะตัดคะแนน
6. เดี่ยวมาพบครูด้วย	6. ครูจะหักคะแนน
7. บอกเหตุผลทำไมเธอไม่ส่ง	7. ครูจะหักคะแนน
8. นักเรียนไปทำงานมาส่งครูนะ	8. ส่งงานให้ครูด้วยนะ
9. สุดหล่อ // ครูจะขยายเวลาให้	9. ครูจะหักคะแนน
10. ถ้าส่งสายครูก็รับ // ทำไม่ถึงไม่ส่ง	10. โดนตัดคะแนนนะ
11. เขามาเรียนไม่ใช่หรือ // เธอต้องการอะไร	11. นักเรียน // เธอไปทำงานมาส่งครูนะ
12. (ชื่อ) // งานชิ้นนี้ยังไม่ส่ง // จัดการให้ด้วย	12. ไม่มีเหตุผลอธิบายแย่มาก // หักคะแนนนะ
13. นักเรียน // ครูให้เวลาเธอไปทำมาส่ง // ถ้าไม่ส่งครูจะหักคะแนน	13. ทำไม่ถึงไม่ส่ง // หักคะแนนนะ
14. นักเรียน // ครูให้เวลานักเรียนไปทำงานมาส่งนะ // ถ้ายังไม่ส่งอีกครูจะให้เธอคิด ร เลข	14. หนู // เดี่ยวครูจะขยายเวลาให้หนูนะ // แต่คะแนนจะไม่ได้เหมือนเพื่อน
15. ทำไมไม่สุดหล่อถึงไม่ส่งงาน // ไม่ว่างหรือลูกไปไหน // ไม่เป็นไรหรอก // ถึงลูกไม่ส่งคาบนี้เดี๋ยวทำมาส่งด้วยนะ	15. นักเรียน // ต้องทำงานส่งตรงตามเวลานะ // เป็นคะแนนเก็บของนักเรียนด้วย // มีผลต่อการตัดสินผลการเรียนด้วย

คุณลักษณะที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน : ครูเพศหญิง พูดภาษาไทย

ตำหนักเรียนชาย	ตำหนักเรียนหญิง
1. มาพบครูด้วย	1. ทำไม่ถึงไม่ส่ง
2. ทำไม่ถึงไม่ทำ	2. มีปัญหาอะไรหรือเปล่าคะ
3. ครูจะหักคะแนนนะ	3. ทำไม่ถึงไม่ทำการบ้าน
4. นักเรียนเธอกลับไปทำมาส่งนะ	4. ทำไม่ถึงไม่ทำการบ้าน
5. มีความจำเป็นอะไรที่ไม่ทำมาส่งฉัน	5. ถ้าไม่ตรงเวลาครูก็จะหักคะแนน
6. เธอ // จะติค ร แล้วยะ	6. เองงานมาส่งนะ // ไม่งั้นเธอจะติค ร
7. ไม่ทำเพราะอะไร // มีปัญหาอะไร	7. เองงานมาส่งด้วย // ถ้าไม่ส่งก็ไม่มีคะแนน
8. งานหนักค้างนะ // ถ้าไม่ส่งติค ร นะ	8. ส่งงานด้วยนะคะ // ครูให้ไปทำมาให้เสร็จ
9. งานชิ้นนี้เป็นคะแนนเก็บ // เธอต้องทำมาส่งนะ	9. ไม่ส่งใช้มัย // คะแนนก็จะหายไปในส่วนนี้
10. หนูมาเรียนหนังสือเพื่ออะไร // เข้าใจสิ่งที่เรียนมัย	10. หนูมาเรียนหนังสือเพื่ออะไร // หนูต้องการความรู้ใช้หรือเปล่า
11. ครูจะหักคะแนนเธอนะ // แล้วทำมาส่งด้วย	11. งานทุกชิ้นมีคะแนนและที่สำคัญทุกชิ้น // ทำมาส่งด้วย
12. เธอไม่ส่ง // รู้มัยว่าไม่ควรทำแบบนี้	12. ไม่ส่งใช้มัย // ไม่เอาคะแนนหรือจ๊ะ // ถ้ายังไม่พยายามทำมาส่งให้ทันเวลา // ครูจะหักคะแนน
13. ทำมาส่งครูด้วย // แต่คะแนนเธอจะไม่เหมือนเพื่อน	13. เป็นผู้หญิงแล้วยังจะจี้เกียจอีก // ผู้หญิงส่วนใหญ่เขาไม่จี้เกียจกัน // แล้วตัวเองทำไมต้องจี้เกียจ // ไม่ต้องเรียนแล้วดีมัย
14. เธอไม่อยากจะคะแนนใช้มัย // แย่มาก // เธอได้ศูนย์ // เธอไม่ส่งงาน // ติคศูนย์	14. ถ้าส่งตรงเวลาก็ได้คะแนนเต็ม // ส่งช้าก็ได้คะแนนตามนั้น
15. ทำไมไม่ส่งงาน // ครูให้ออกาสอีกสามวันนะ	15. เธอช่วยทำงานหน่อย // ครูไม่อยากจะให้ ร // ช่วยครูหน่อยนะ

คุณลักษณะที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน : ครูเพศชาย พุทธภาษามลาญ

คำหินักเรียนชาย	คำหินักเรียนหญิง
1. ทำไม่ไม่ส่ง	1. ทำไม่ไม่ทำ
2. ครูจะให้โอกาสนะ	2. ไม่สนใจงานเลยนะ
3. ไปทำมาส่งครู	3. เหลือลูกคนเดียวแล้วนะที่ยังไม่ส่ง
4. จะเอาคะแนนมัย	4. ถ้าเธอไม่ส่งเธอก็ไม่สามารถได้ใบ ร.บ. แน่
5. จะเอาคะแนนมัย	5. คราวหลังพยามส่งให้ตรงเวลาหน่อย
6. คราวหลังพยามส่งให้ตรงเวลาหน่อย	6. เธอนะ // ไม่ส่งไข่มัย
7. ครูจะขยายเวลาให้เธออีกไปทำมาส่ง	7. นักเรียน // กลับบ้านนักเรียนทำอะไร
8. ทำไม่ไม่ทำ // ไปทำมานะ	8. หนูไม่ส่งงาน // หนูไม่มีคะแนนในช่องนี้
9. เธอนี้ // ไม่มีความรับผิดชอบ	9. ทำไม่ไม่ส่ง // เหลือลูกคนเดียวแล้วนะที่ยังไม่ส่ง
10. รีบไปทำใหม่ // แล้วรีบมาส่งครูโดยด่วน	10. ไปทำมาส่งซะ // ไม่ดีเลยนะมีพฤติกรรมแบบนี้
11. ทำไม่เธอไม่ทำงานส่งครู // เอาแต่เล่นไข่มัย	11. เธอมีนัดอะไรกับครูหรือเปล่า // แล้วทำไมไม่ส่ง
12. ทำไม่ไม่ทำ // ไปทำมานะ // ครูให้โอกาส	12. นักเรียน // ถ้าเธอไม่ส่งเธอก็ไม่ได้ใบ ร.บ. แน่
13. นักเรียน // ถ้าเธอไม่ส่งเธอก็ไม่สามารถได้ ใบ ร.บ. แน่	13. นักเรียนเราตั้งกฎมาแล้วนะ // รู้ป่าวไม่ส่งเราจะโดน
14. นักเรียนเราตั้งกฎมาแล้วนะ // รู้ไข่มัยว่าถ้าไม่ส่งเราจะโดนยังง	14. เธอ // ทำไม่ไม่ส่งหละ // ไปทำมาส่งซะนะ
15. นี้// เพื่อนเขาส่งกันหมดแล้วนะ // เหลือเธอแค่คนเดียวแล้วที่ไม่ส่ง	15. คะแนนเก็บตอนนี้ของเธออาการหนักมากแล้ว // เธอไม่ส่งงานอาจารย์ // หนูไม่มีคะแนนนะ // กรุณาส่งด้วย

คุณลักษณะที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน : ครูเพศหญิง พุดภาษามลายู

ตำหนินักเรียนชาย	ตำหนินักเรียนหญิง
1. ไม่ทำงานนะเธอ	1. ขอคุณมุดหน่อย
2. ลูกยังไม่ส่งงานนะ	2. ทำมาส่งด้วยนะเธอ
3. ครูจะโทรหาพ่อกับแม่เธอ	3. เธอทำไมไม่ส่งงาน
4. ไม่ส่งงานลูกจะส่งเมื่อไหร่	4. ครูจะหักคะแนนเธอแล้วนะ
5. ถ้าไม่ส่งก็ไม่ต้องเอาคะแนน	5. ทำไมไม่ส่ง // ตอบด้วยคะ
6. มีปัญหาอะไรมั๊ยที่ไม่ส่งงาน	6. นักเรียน // ทำไมถึงไม่ส่งงาน
7. ทำไมถึงไม่ทำการบ้าน	7. ถ้าเธอไม่ส่งเธอติดศูนย์ // ไม่ทำแบบนี้
8. มีเหตุผลอะไรที่ไม่ส่งงานวันนี้	8. ทำไมหรอ // ครูสอนไม่รู้เรื่องมั๊ย
9. ให้ทำมาส่งด้วย // งานนี้มีคะแนนให้	9. เธอส่งไม่ตรงเวลา // เธอจะถูกหักคะแนน
10. เธอเสียไปแล้วสองคะแนน // เพราะส่งไม่ตรงเวลา	10. ไม่ส่งหรอคะนักเรียน // มีเหตุผลอะไร
11. ครูจะให้โอกาสเธออีกครั้งหนึ่ง // ภายในสามวันถ้าไม่ส่งครูจะบอกผู้ปกครอง	11. นักเรียน // ครูให้นักเรียนไปทำให้เสร็จนะ
12. นักเรียนควรส่งงานนะ // งานเป็นคะแนนเก็บนะ	12. เธอไม่มีเหตุผลที่ดีพอนะ // ครูหักคะแนนเธอ
13. ทำไมไม่มีความรับผิดชอบ // เพื่อนส่งได้แต่ทำไมเราส่งไม่ได้	13. งานที่ครูสั่งอยู่ไหน // ครูสั่งตั้งนานแล้วนะ // จ้ะเอาศูนย์ไป
14. ไม่ส่งอีกแล้วลูก // ลูกได้คะแนนน้อยนะ // ลูกจะลำบากนะถ้ายังเป็นอยู่แบบนี้	14. ถ้าไม่ส่งก็ไม่ต้องส่งแล้ว // คะแนนก็ได้แค่นั้นแหละ
15. นักเรียนทำไมทำแบบนี้ // ถ้าไม่ส่งแล้วจะเอาคะแนนที่ไหน	15. ให้นักเรียนส่งตรงต่อเวลา // ถ้าไม่ส่งตรงเวลาคูก็จะหักคะแนน

คุณลักษณะที่ 7 รักความเป็นไทย : ครูเพศชาย พูดภาษาไทย

ตำหนินักเรียนชาย	ตำหนินักเรียนหญิง
1. สวัสดีครับ	1. สวัสดีครับ
2. สวัสดีครับ	2. สวัสดีครับ
3. สวัสดีครับนักเรียน	3. สวัสดีครับ
4. ทำไมไม่มีสัมมาคารวะ	4. สวัสดีครับ
5. ลูกบ่าว // สูดหล่อรีบไปไหน	5. สวัสดีครับ
6. สวัสดีครับ // ไม่รู้จักแล้วหรือนี่ใคร	6. สวัสดีครับนักเรียน
7. สวัสดีครับ // เข้าโรงเรียนแล้วยิ้มหน่อย	7. ไม่มีสัมมาคารวะเลยนะ
8. (ชื่อ) // เป็นไงไม่รู้จักครูแล้วหรือ	8. ทำไมไม่มีสัมมาคารวะ
9. นักเรียน // ควรทำตัวให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียน	9. ทำไมไม่มีสัมมาคารวะ
10. ครูเป็นผู้สั่งสอนเธอ // ควรทำความเคารพครูทุกคน	10. ยิ้มหน่อยครับจะกลับแล้ว
11. เธอ // เดินสวนกับครูเธอน่าจะทำความเคารพหน่อย	11. นักเรียนต้องกลับมาทำความเคารพครูก่อน
12. อะลูก // เป็นนักเรียนโรงเรียนนี้มั๊ย // รู้จักคุณครูมั๊ยลูก	12. ควรทำตัวอย่างไรให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียนนะครับ
13. นักเรียน // หยุคก่อน // ลืมทำอะไรไปหรือป่าว	13. ครูเป็นผู้สั่งสอนเธอ // ควรทำความเคารพครูทุกคน
14. นักเรียนยกมือไหว้ครูซิคครับ // ครูเป็นใครหรือครับ	14. เธอ // ควรทำตัวอย่างไรให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียน
15. เอ้า // นักเรียนทำไมอย่างนั้นอะ // เห็นมั๊ยเพื่อนเขาทำอะไร	15. นักเรียน // มานีก่อน // ลืมอะไรไปมั๊ย

คุณลักษณะที่ 7 รักความเป็นไทย : ครูเพศหญิง พูดภาษาไทย

คำหินักเรียนชาย	คำหินักเรียนหญิง
1. เธอ	1. สวัสดีค่ะ
2. สวัสดีครับ	2. สวัสดีค่ะ
3. สวัสดีค่ะ	3. สวัสดีค่ะ
4. สวัสดีจ้ะ	4. สวัสดีค่ะ
5. สวัสดีค่ะนักเรียน	5. สวัสดีหนู
6. สวัสดีค่ะนักเรียน	6. สวัสดีค่ะ
7. นาย(ชื่อ)	7. สวัสดีค่ะ
8. นี่เธอไม่ทักทายกันเลขหรอ	8. สวัสดีค่ะนักเรียน
9. เธอจ้ะ // สวัสดีครับลูก	9. หนู // สวัสดีค่ะ
10. นี่ ๆ ๆ // สวัสดีครับ	10. นักเรียนคะ // สวัสดีค่ะ
11. นักเรียนคะ // สวัสดีค่ะ	11. สวัสดีค่ะ // นักเรียน
12. สวัสดีจ้ะ // สวัสดีครับ	12. นี่ ๆ หนู // สวัสดีกันก่อนตอนเช้าๆ
13. นาย(ชื่อ) // ไม่ทักทายครูหรอ	13. เธอไม่ทักครู // เจอกันทักบ้างก็ได้
14. อะนักเรียน // สวัสดีครับ	14. นักเรียน // หนูลืมห้ออะไรหรือเปล่าคะ
15. เฮ้ย! // นักเรียนห้วดีกันก่อน	15. กตึกาเขาว่าอย่างไร // ทำไม่ไม่ทำตาม // ถูกต้องมัยแบบนี้

คุณลักษณะที่ 7 รักความเป็นไทย : ครูเพศชาย พูดภาษามลายู

ตำหนินักเรียนชาย	ตำหนินักเรียนหญิง
1. สวัสดีค้รับนักเรียน	1. เธอจะไปไหน
2. ทำไมไม่เคารพครู	2. ทำไมไม่ทักครู
3. อัศลามมูออลัยกุม	3. อัศลามมูออลัยกุม
4. ครูอยู่ตรงน้ไม่เห็นครูเลยหรือ	4. สวัสดีค้รับ
5. คนที่มีอายุมากกว่าเราควรจะทำควมเคารพนะ	5. อัศลามมูออลัยกุม
6. นักเรียน // สวัสดีค้รับ	6. มานี้ก่อน // สวัสดีค้รับ
7. นาย(ชื่อ) // สวัสดีค้รับ	7. นักเรียน // จำครูไม่ได้หรือ
8. นาย(ชื่อ) // สวัสดีค้รับ	8. นักเรียน // สลามมูอะลัยกุม
9. เธอ // ไม่รู้จักครูหรือไ้	9. นักเรียน // ดูเพื่อนซิว่าเขาทำอะไร
10. นาย(ชื่อ) // สวัสดีกันก่อนลูก	10. เธอนะ // ครูเดินผ่านเธอน่าจะขึ้นก่อน
11. นาย(ชื่อ) // วันหลังทำความเคารพครูด้วย	11. เธอนะ // ครูเดินผ่านเธอน่าจะขึ้นก่อน
12. มานี้ก่อน // ไม่เห็นหรือว่าครูยืนอยู่ตรงน้	12. มานี้ก่อน // ไม่เห็นหรือว่าครูยืนอยู่ตรงน้
13. ทักทายครูบ้างเนอะ // ครูก็น้อยใจเป็นนะ	13. เธอนะ // ครูเดินผ่านเธอน่าจะขึ้นก่อน
14. ลูก นธ. ยืมไหว้ทักทาย // เธอลี้มอะไรไปรีเปล่า	14. คนที่มีอายุมากกว่าเราควรจะทำควมเคารพนะ // เข้าใจมัยที่ครูพูด
15. ไม่สนใจครูเลยหรือ // ครูอยู่ตรงน้ไม่เห็นครูเลยหรือ	15. มานี้ๆ // ผู้หญิงน้เป็นกุลสตรี // เราต้องมีความนอบน้อมถ่อมตน

คุณลักษณะที่ 7 รักความเป็นไทย : ครูเพศหญิง พูดภาษามลายู

ตำหนินักเรียนชาย	ตำหนินักเรียนหญิง
1. สวัสดิ์ค๊ะ	1. สวัสดิ์ค๊ะ
2. สวัสดิ์ค๊ะรับ	2. สวัสดิ์ค๊ะ
3. สวัสดิ์ค๊ะ	3. สวัสดิ์จ๋า
4. สวัสดิ์ค๊ะ	4. สวัสดิ์ค๊ะ
5. สวัสดิ์ค๊ะนักเรียน	5. สวัสดิ์ค๊ะ
6. อัสลามมูอาลัยกูม	6. สวัสดิ์ค๊ะนักเรียน
7. ไปอบรมมารยาทใหม่	7. สวัสดิ์ค๊ะนักเรียน
8. นักเรียนไม่เห็นหัวฉันหรือ	8. เดียวนี้ไม่รู้จักรูแล้วหรือ
9. อัสลามมูอาลัยกูมค๊ะนักเรียน	9. มารยาทเวลาเจอผู้ใหญ่ต้องทำยังไงเอ่ย
10. นักเรียนคะ // สวัสดิ์ค๊ะ	10. สวัสดิ์ค๊ะ // นักเรียน
11. สวัสดิ์ค๊ะ // นักเรียน	11. คนสวย ๆ // สวัสดิ์ค๊ะ
12. นาย(ชื่อ) // ทักทายครูหรือยัง	12. สวัสดิ์ค๊ะ // นักเรียน
13. สวัสดิ์ค๋า // อรุณสวัสดิ์ค๊ะลูก	13. นักเรียน // อัสลามมูอาลัยกูม
14. นักเรียน // จะรีบไปไหนคะ	14. ทักทายครูหรือยัง // ไม่เคารพครูหรือลูก
15. นักเรียนไม่ทักครูหน่อยหรือ // ยิ้มหน่อยดีกว่า	15. นักเรียน // จะรีบไปไหนคะ // เห็นครูมั๊ย

คุณลักษณะที่ 8 มีจิตสาธารณะ : ครูเพศชาย พูดภาษาไทย

คำหิหนักเรียนชาย	คำหิหนักเรียนหญิง
1. หยิบขะหน้อยได้มัย	1. ขะนั้ครับ
2. หนุช่วยเกีบขะให้หน้อย	2. ช่วยเกีบขะด้วย
3. นักเรียนเกีบขะให้ครูหน้อย	3. หนุช่วยเกีบหน้อย
4. นักเรียนช่วยกันเกีบขะหน้อย	4. เธอเกีบขะให้เรีบร้อย
5. นักเรียนเกีบขะให้เรีบร้อย	5. นักเรียนช่วยเกีบหน้อย
6. เธอ // ช่วยเกีบหน้อย	6. ช่วยเกีบขะให้หน้อย
7. นักเรียน // เกีบขะหน้อย	7. เธอ // เกีบขะหน้อย
8. เห็นมัย // ครูเองก็เกีบเองได้	8. หนุช่วยเกีบขะหน้อยได้มัย
9. นักเรียน // ช่วยเกีบขะให้ครูหน้อย	9. จิตสาธารณะไม่มีเลขหรือครับ
10. นักเรียนครับ // ช่วยเกีบขะให้หน้อย	10. นักเรียน // ช่วยกันเกีบขะหน้อย
11. นักเรียนครับ // ช่วยเกีบขะให้ครูหน้อย	11. นักเรียน // เกีบขะให้เรีบร้อย
12. เฮ้ย! // นักเรียนเกีบขะหน้อยไม่ได้เทรอ	12. อ่าหนุ // ช่วยเกีบให้ครูวุฒิหน้อยนะกะ
13. นักเรียน // เห็นขะป่าว // ช่วยเกีบหน้อย	13. นักเรียนครับ // ช่วยเกีบขะให้หน้อย
14. นี้นักเรียน // เธอเป็นนักเรียนโรงเรียนไหนเทรอ // ถ้าเป็นนักเรียนโรงเรียนนี้ช่วยเกีบขะหน้อย	14. โรงเรียนเป็นบ้านหลังที่สองของเรา // เราควรรักษาความสะอาดด้วย // อย่าพึ่งแต่การโรง
15. สุกหล่อ // เออถ้าขะมันอยู่ที่ถนนนี้เราควรทำยังงัย // เราปล่อยให้ขะมันเต็มถนนอยู่หรือ // ทำยังงัยกิดดูด้วย	15. นักเรียนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมนะ // นักเรียนจะต้องมีจิตสำนึกสาธารณะนะ // ขะขึ้นนั้นเราไม่ได้ทิ้งไ่มัย // แต่ว่าเราจะต้องมีจิตอาสา // เพราะว่าสังคมต้องการคนที่มีจิตอาสา

คุณลักษณะที่ 8 มีจิตสาธารณะ : ครูเพศหญิง พูดภาษาไทย

คำหุ้่นักเรียนชาย	คำหุ้่นักเรียนหญิง
1. เห็นขะมัย	1. มองไม่เห็นขะหรือ
2. ลูกช่วยน้อยนะ	2. มีจิตสาธารณะน้อย
3. ตาวิเศษเห็นนะ	3. (ชื่อ)เห็นขะนั่นมัย
4. ช่วยเก็บขะน้อยคะ	4. อะ ๆตาวิเศษเห็นนะ
5. เก็บขะด้วยนักเรียน	5. กลับมาแล้วก็เก็บขะด้วย
6. ช่วยกันเก็บขะน้อย	6. นักเรียนช่วยเก็บน้อย
7. นาย(ชื่อ) // ขะจะจ๊ะ	7. ช่วยเก็บขะกันด้วยนะ
8. เฮ้ย // นักเรียนเก็บด้วย	8. หนูจะ // ช่วยเก็บขะด้วยคะ
9. หนูจำ // ช่วยเก็บน้อย	9. สูดสวย // ช่วยเก็บขะที่
10. ลูกจำ // เก็บกระดาษน้อยคะ	10. ลูกจำ // เก็บกระดาษน้อยคะ
11. นักเรียนคะ // ครูแก่กว่าเธอทำไมครูยังเห็น	11. นี้ ๆ ๆ // เก็บขะน้อย
12. เด็กดีคะ // ช่วยกันเก็บขะน้อยคะ	12. ลูก // ไม่เห็นขะหรือ
13. นักเรียนครับ // ช่วยเก็บขะน้อยได้มัย	13. ทำไมไม่เก็บ // มองไม่เห็นหรือ
14. เธอทนได้หรือเห็นขะแล้วไม่เก็บ // มีจิตสาธารณะบ้าง	14. เห็นมัย // เธอไม่เก็บน้อยหรือ
15. นักเรียนๆ มานี้ // เก็บขะขึ้นนี้ก่อนแล้วค่อยไปล้างมือละ	15. หนู // เราจะต้องช่วยกันทำความสะอาดให้โรงเรียนเราละ

คุณลักษณะที่ 8 มีจิตสาธารณะ : ครูเพศชาย พุดภาษามลาญ

คำหนินักเรียนชาย	คำหนินักเรียนหญิง
1. ไม่เห็นขยะหรือ	1. เห็นขยะมั้ครับ
2. นักเรียนเห็นขยะมั้	2. ลูกเก็บขยะน้อยได้มั้
3. นักเรียนเก็บขยะน้อย	3. นักเรียนช่วยเก็บขยะให้หน้อย
4. นักเรียนช่วยเก็บขยะ ให้หน้อย	4. ลูกสร้างประโยชน์ให้กับโรงเรียนแล้วริยัง
5. เป็นพลเมืองดีเห็นขยะก็ช่วยครูเก็บนะ	5. นักเรียนเก็บขยะด้วย // เห็นนั่นมั้
6. นาย(ชื่อ) // เก็บขยะหน้อย	6. นักเรียนมานี้ // มาเก็บขยะหน้อยแล
7. เชนนี้ // ไม่มีจิตสาธารณะเลย	7. นักเรียน // นักเรียนเห็นอะไรนั่นมั้
8. นักเรียน // ไม่เก็บหน้อยหรือ	8. เธอ // ถ้าบ้านของเธอมึขยะเธอจะเก็บมั้
9. นักเรียนมานี้ // มาเก็บขยะหน้อยแล	9. นักเรียนคะ // หยิบขยะด้วย
10. ไม่มีจิตสาธารณะเลย // ไม่เก็บขยะเลย	10. อะๆ ตาวิเศษเห็นนะ // นักเรียนเตะอะไรหรือเปล่าเมื่อกี
11. เห็นอะไรนั่นมั้ // ไม่เก็บขยะเลย	11. กระดาศไม่เห็นหรือครับ // ช่วยเก็บหน้อยไม่ได้หรือครับ
12. ตาวิเศษเห็นนะ // ใครมึจิตอาสาบ้างหนอ	12. นักเรียนคะ // หยิบขยะด้วย // ไปทิ้งในถังขยะคะ
13. นักเรียนเห็นขยะมั้ // ช่วยเก็บให้หน้อย	13. นักเรียนขยะนี้เกิดจากใคร // จิตสาธารณะไม่มีเลยหน้อยหรือ // นักเรียนควรที่จะช่วยเก็บ
14. ลูก // วันนี้ได้สร้างประโยชน์กับโรงเรียนแล้วริยัง	14. หนู // ในโรงเรียนเราก้เป็นเจ้าของโรงเรียนเช่นกัน // เราจะใช้การโรงเก็บอย่างเดียวไม่ได้
15. นักเรียน // ขยะนี้เกิดจากนักเรียนใช่หรือเปล่า // ช่วยเก็บไม่ได้หรือ	15. นักเรียนคะ // หยิบขยะด้วย // ไปทิ้งในถังขยะคะ

คุณลักษณะที่ 8 มีจิตสาธารณะ : ครูเพศหญิง พูดภาษามลายู

คำหนักเรียนชาย	คำหนักเรียนหญิง
1. นักเรียนช่วยเก็บขยะหน่อย	1. ไม่เห็นหรือ
2. หนูเห็นมัยคะข้างหน้า	2. เก็บขยะบ้างนะคะ
3. ถ้าเราช่วยเก็บเราจะหล่อมามากยิ่งขึ้นนะ	3. ช่วยกันเก็บนะคะนักเรียน
4. นักเรียน // ขยะคะ	4. นักเรียนเก็บขยะให้เรียบร้อยนะ
5. นาย(ชื่อ) // เก็บขยะ	5. ช่วยเก็บหน่อยโรงเรียนจะได้สะอาด
6. หุค // เห็นอะไรมัย	6. เธอไม่เห็นหรือ // ช่วยเก็บหน่อย
7. นักเรียน // เก็บขยะด้วย	7. นักเรียนคะ // ช่วยเก็บขยะหน่อย
8. นักเรียนคะ // มานี่หน่อย	8. หนู // ช่วยเก็บขยะหน่อย
9. นักเรียน // ช่วยเก็บขยะหน่อยนะ	9. คนสวย ๆ // นี่เห็นมัยขยะ
10. นักเรียน // ทำไมไม่เก็บขยะ	10. หนู // เก็บขยะหน่อยลูก
11. นักเรียน // ช่วยเก็บหน่อยคะ	11. นักเรียน // เก็บขยะให้หน่อย
12. นี่ลูก // เห็นมัยครูยังเก็บเลยลูก	12. นักเรียน // ช่วยเก็บขยะหน่อย
13. นั่นขยะไซ้มัย // เราช่วยเก็บหน่อยได้มัย	13. นักเรียน // ช่วยเก็บขยะหน่อยครับ // เก็บได้มัย
14. นักเรียนเห็นขยะมัย // ถ้าเห็นนักเรียนควรจะเก็บ	14. ช่วยๆกันเก็บหน่อยนะคะ // ขยะไม่เห็นหรือ // มีจิตสาธารณะหน่อย
15. โอ้ย! // วันนี้ลูกหล่อมจัง // ช่วยเก็บขยะให้ครูหน่อยลูก	15. นักเรียนคะ // มานี่หน่อย // ช่วยเก็บขยะหน่อย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นายวิฑูรย์ เมตตาจิตร

รหัสประจำตัว 5520220001

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ศศ.บ. (ศึกษาศาสตร์) สาขาวิชาภาษาไทย	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2552

ทุนการศึกษา

ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การตีพิมพ์ผลงาน

วิฑูรย์ เมตตาจิตร. 2557. “ปัจจัยทางเพศกับกลวิธีการดำเนินนักเรียน”, วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. (อยู่ในระหว่างรอการตีพิมพ์)